

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
KADINA YÖNELİK ŞİDDETİN SEBEPLERİNİN TÜM
YÖNLERİYLE ARAŞTIRILARAK ALINMASI GEREKEN
TEDBİRLERİN BELİRLENMESİ AMACIYLA KURULAN
MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU**

**(10/ 96, 234, 409, 501, 698, 1743, 1747, 1912, 2187, 2203, 2303, 2353,
2389, 2477, 2673, 2675, 2697, 2830, 2976, 2979, 3019, 3109, 3206, 3430,
3476, 3479, 3482, 3484, 3485, 3493, 3504, 3505, 3508, 3510, 3685, 3723,
3918, 3919, 3920, 3921, 3922, 3923, 3924)**

TUTANAK DERGİSİ

**5'inci Toplantı
27 Mayıs 2021 Perşembe**

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Öznur Çalık'ın, 27 Mayıs 1960 darbesinin 61'inci yıl dönümüne, merhum Adnan Menderes'i, Fatin Rüştü Zorlu'yu ve Hasan Polatkan'ı rahmet ve saygıyla andığına; İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'ya ve Bakanlık bünyesinde çalışan herkese, kadınlarımıza gösterdikleri hassasiyet, kadına yönelik şiddetin önlenmesi için alınmış olan tedbirler için teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması

III.- SUNUMLAR

1.- İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun, aile içi ve kadına yönelik şiddetle mücadelede İçişleri Bakanlığı görev ve sorumluluk alanına giren konular hakkında sunumu

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
KADINA YÖNELİK ŞİDDETİN SEBEPLERİNİN TÜM YÖNLERİYLE ARAŞTIRILARAK
ALINMASI GEREKEN TEDBİRLERİN BELİRLENMESİ AMACIYLA KURULAN
MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU

(10 / 96, 234, 409, 501, 698, 1743, 1747, 1912, 2187, 2203, 2303, 2353, 2389, 2477, 2673, 2675, 2697, 2830,
2976, 2979, 3019, 3109, 3206, 3430, 3476, 3479, 3482, 3484, 3485, 3493, 3504, 3505, 3508, 3510, 3685, 3723,
3918, 3919, 3920, 3921, 3922, 3923, 3924)

5'inci Toplantı
27 Mayıs 2021 Perşembe

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Kadına Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Tüm Yönleriyle Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu 13.06'da açılarak iki oturum yaptı.

Komisyon Başkanı Öznur Çalık, 27 Mayıs 1960 darbesinin 61'inci yıl dönümüne, merhum Adnan Menderes'i, Fatin Rüştü Zorlu'yu ve Hasan Polatkan'ı rahmet ve saygıyla andığına; İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'ya ve Bakanlık bünyesinde çalışan herkese, kadınlarımıza gösterdikleri hassasiyet, kadına yönelik şiddetin önlenmesi için alınmış olan tedbirler için teşekkür ettiğine ilişkin açıklama yaptı.

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu tarafından, aile içi ve kadına yönelik şiddetle mücadelede İçişleri Bakanlığı görev ve sorumluluk alanına giren konular hakkında sunum yapıldı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 18.29'da toplantıya son verildi.

27 Mayıs 2021 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 13.06

BAŞKAN: Öznur ÇALIK (Malatya)

BAŞKAN VEKİLİ: Tuba VURAL ÇOKAL (Antalya)

SÖZCÜ: Çiğdem ERDOĞAN ATABEK (Sakarya)

KÂTİP: Esin KARA (Konya)

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Kıymetli Bakanım, Değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım, değerli katılımcılar, basınımızın çok kıymetli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. (*)

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Öznur Çalık'ın, 27 Mayıs 1960 darbesinin 61'inci yıl dönümüne, merhum Adnan Menderes'i, Fatin Rüştü Zorlu'yu ve Hasan Polatkan'ı rahmet ve saygıyla andığına; İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'ya ve Bakanlık bünyesinde çalışan herkese, kadınlarımıza gösterdikleri hassasiyet, kadına yönelik şiddetin önlenmesi için alınmış olan tedbirler için teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Gündemimize geçmeden önce özellikle dile getirmek istediğim önemli bir husus var. Bugün demokrasiye, millî iradeye ve seçilmiş Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetine karşı gerçekleştirilmiş 27 Mayıs 1960 darbesinin 61'inci yıl dönümü. Türkiye Cumhuriyeti'nde milletin iradesine ipotek koyan, daha sonra da yaşadığımız darbelerin önünü açan kapkara bir gün. Milletin temsilcisi olarak darbelere, dayatmalara, vesayete karşı çıkan, millî irade ve demokrasiden yana olan duruşumuzu sağlam ve sarsılmaz bir iradeyle bir kez daha ortaya koyuyoruz. Darbeciler tarafından katledilen merhum Adnan Menderes'i, Fatin Rüştü Zorlu'yu ve Hasan Polatkan'ı rahmet ve saygıyla anıyoruz.

Çok Kıymetli Bakanım, Komisyonumuzun 5'inci toplantısına hoş geldiniz. Güvenliğimizin teminatı Bakanlığımızın yoğun çalışma programına rağmen, üstelik bugün toplantılarınızın olmasına rağmen, Yassıada'daki programınıza gitmek istiyor olmanıza rağmen mevzu kadın olduğunda, kadına yönelik şiddetin önlenmesi olduğunda tereddütsüz bir şekilde bize zaman ayırdığınız için çok teşekkür ediyorum.

Merkezinde insanın olmadığı hiçbir işin hayırlı neticeler doğurması mümkün değildir. Bu düşünceyle, Bakanlığımız, Bakanlığınız ve bağlı birimlerle kadına yönelik şiddetle mücadelede üstlendiğiniz aktif rolü ve bütün birimlerinizle birlikte etkin mücadelenizi takdirle ve teşekkürle yâd ediyoruz. Kadınlar şiddete uğradıklarında ilk başvurdıkları kurumlar Alo 112, 155 ve 156 acil çağrı hatları ile KADES uygulaması ile polis merkezleri ve Jandarma karakolları ile şiddet mağdurlarını daha etkin korumak için hayata geçirdiğiniz elektronik kelepçe ile İçişleri Bakanlığımızdır. Bakanlığımız, devletin şefkatini, koruyuculuğunu ve kollayıcılığını, en önemlisi, yalnız olmadığını gösteren insan odaklı yaklaşımın merkezinde yer alır, bu yüzden de çok önemlidir.

Kıymetli Bakanım, Değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım; bildiğiniz üzere, kadın-erkek fırsat eşitliği, kadının insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, toplumsal yaşamın her alanında kadının konumunun güçlendirilmesi ile kadına yönelik şiddetin önlenmesinin devlet politikası hâline

* Coronavirüs salgını sebebiyle toplantı salonundaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri, katılımcılar ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

getirilmesinin açık göstergesi olan Çocuk ve Kadınlara Yönelik Şiddet Hareketleriyle Töre ve Namus Cinayetlerinin Önlenmesi İçin Alınacak Tedbirler konulu 2006 yılı 17 no.lu Başbakanlık Genelgesi bizim için çok önemli bir adımdır. İçişleri Bakanlığı ulusal eylem planlarımız bu anlamda çok önemlidir. İçişleri Bakanlığımızın Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Ulusal Eylem Planı, Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Koordinasyon Planı ve 2019 yılı sonunda yayınlanmış olan 01/01/2020 tarihli İçişleri Bakanlığımızın genelgesi bizim için çok önemli adımlardır.

Özellikle yapmış olduğunuz tüm çalışmalar için ben bütün arkadaşlarım adına teşekkür ediyorum. Kadınlarımıza göstermiş olduğunuz hassasiyet, kadına yönelik şiddetin önlenmesi için almış olduğunuz tedbirler için İçişleri Bakanlığımızın bünyesindeki her kademede çalışan bütün arkadaşlarımıza canıgönülden teşekkür ediyorum. 6284 sayılı Yasa'nın uygulanması için de göstermiş olduğunuz çabanın canlı şahidiyiz.

Bu vesileyle İçişleri Bakanlığımızın kadına yönelik şiddetin önlenmesi için yaptığı çalışmaları, verileri ve bugüne kadar yapılan çalışmaları dinlemek üzere sözü Kıymetli İçişleri Bakanımız Sayın Süleyman Soylu'ya bırakıyorum.

Tekrar hoş geldiniz Kıymetli Bakanım.

III.- SUNUMLAR

1.- İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun, aile içi ve kadına yönelik şiddetle mücadelede İçişleri Bakanlığı görev ve sorumluluk alanına giren konular hakkında sunumu

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sayın Başkan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Aile İçi ve Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Komisyonunun çok kıymetli üyeleri, saygıdeğer milletvekillerimiz, yine bugün bu Komisyonunda bulunan birlikte buraya geldiğimiz değerli mesai arkadaşlarımız ve yine bugün bu Komisyonunda bizimle birlikte bulunacak ve bunu kamusalılaştırmak için de gerekli değerlendirmeleri yapacak basınımızın çok kıymetli temsilcileri ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin çok kıymetli çalışanları; aile içi ve kadına yönelik şiddetle mücadelede İçişleri Bakanlığı görev ve sorumluluk alanına giren konularla ilgili hem genel bir değerlendirme yapmak hem de Komisyonumuzun kıymetli üyelerini bilgilendirmek üzere burada birlikte çalıştığımız ve bu konuda samimi bir gayret ortaya koyan çok kıymetli birim amirlerimizle birlikte huzurlarınızda bulunuyoruz.

Ben öncelikle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. Çalışmalarınızın hayırlı neticelere, sıfır şiddet hedefimize ulaşmaya vesile olmasını diliyorum.

Sayın Başkan, Kıymetli Komisyon üyeleri; aile içi ve kadına yönelik şiddet nitelik açısından benzerlikler ve farklılıklar olmakla birlikte eğitim, ekonomik gelişmişlik gibi kriterlerden bağımsız olarak dünyanın hemen her ülkesinde görülen ve mücadele edilen küresel bir sorundur. Bunu hem uluslararası raporlarda hem elimizdeki verilerden yaptığımız analizlerde açıkça görebiliyoruz. Peki, bu değerlendirme bizi rahatlatır mı, rahatlatması mı gerekir? Elbette ki rahatlatmaz. Her şeyden önce, biz, aile ve kadına yönelik şiddeti bir insanlık suçu olarak görüyoruz; kültürümüze, inancımıza, geleceğimize, hukuka ve tüm birikimlerimize tamamen aykırı bir suç olarak görüyoruz; bu toplumun geleceği için, milletimizin geleceği için, gelecek nesillerimiz için bir tehdit olarak görüyoruz. Bu sebeple birazdan paylaşacağım detaylarda görüleceği gibi bu konuda samimi, gayretli, sürekli yeni çözümler üreten bir mücadele içerisindeyiz ve bu mücadeleyi yine detaylarda göreceğiniz gibi sadece bir Bakanlık olarak da gerçekleştiriyor değiliz. Burada bizi dönem dönem eleştirseler de sivil toplum örgütlerinin payını bir kenara koymam gerekir. Diğer tüm bakanlıklarla paydaş ve ortak olarak gerçekleştirdiğimiz, birbirimizi takip ettiğimiz, birbirimize sorumluluk yüklediğimiz adımları önemli derecede size arz etmem gerekir. Yine, esas itibarıyla toplumumuzun ortaya koyduğu, milletimizin sürekli olarak reddettiği bir tavrı bize

bir sorumluluk olarak yüklediğini yine sizinle paylaşmam gerekir. Aile içi ve kadına yönelik şiddetin ne yazık ki kendine ait -hepimiz biliyoruz ki- motivasyon kaynakları var, temas ettiği pek çok alan var. Mesela, bizim ülkemizde diğer ülkelerden farklı olarak faili meçhul kadın cinayeti yok çünkü faili suçlu işledikten sonra çoğunlukla kaçmıyor, ya teslim oluyor ya da kendini infaz ediyor, kendini öldürüyor. Aynı şekilde, uzaklaştırma kararlarının etkileri var veya çevrenin, yakın akrabaların gelişigüzel barıştırma çabalarının doğurduğu bazen tatsız sonuçlar var. Dolayısıyla, buradaki davranış şeklini tüm yönleriyle çözmek, işin hem sosyal boyutuna hem psikolojik boyutuna inmek kolluk başarısı için de hepimiz açısından çok önemli.

Bu itibarla, aile içi ve kadına yönelik şiddet birbirinden farklı alanlara temas ettiği için önleyici tedbirlerimizin yanı sıra daha verimli ve daha kalıcı sonuç alabilmek maksadıyla, gerek ilgili bakanlıklar ve kurumlar gerek Aile Bakanlığımız gerek Diyanet İşleri Başkanlığımız gerek Adalet Bakanlığımız hep birlikte bu mücadeleyi eş güdüm içerisinde ve bir plan dâhilinde sürdürmeye gayret ediyoruz. Bu yıl bir eksikliğimiz oldu pandemiden dolayı. O da esas itibarıyla Millî Eğitim Bakanlığıyla ilgili okulların kapalı olması veya belli dönemlerde eğitime ara verilmesi sebebiyle oradaki en önemli yapabileceğimiz işlerden hem bilgi akışı hem veri akışı hem rehber öğretmenler sebebiyle -onlara biraz sonra bahsedeceğim toplam 75 maddelik planda yüklediğimiz meselelerden dolayı- bir eksikliğimiz öyle var. Biraz sonra bu 75 maddelik planda bakanlıklarımızın ve diğer kurumlarımızın hakikaten büyük bir gayretle ortaya koydukları mücadeleleri bir vesileyle paylaşacağım.

Yine -arkadaşlarımız benim yazılı notuma koymamışlar ama- burada tüm kendi bildirimlerimde, kendi konuşmalarında bu işin liderliğini Aile Bakanlığının yürüttüğünü, bu işin liderinin Aile Bakanlığı olduğunu defalarca söylemişimdir. Bunun da en önemli sebeplerinden bir tanesi meselenin sadece bir kolluk meselesi olmadığını -biraz önce konuşmamın başında bahsettiğim- aslında, bir medeniyet meselesi olduğunu, bir kültür meselesi olduğunu, bir eğitim meselesi olduğunu, sadece bir tedbir meselesi olmadığını, topyekûn bakılması, değerlendirilmesi, analiz edilmesi, etki analizleri oluşturulması ve aynı zamanda da alınacak tedbirlerin de yine hep birlikte masaya yatırılması lazım gelen bir mesele olduğunu bildiğim için -bunun tekraren altını çizmek istiyorum- bu meselenin lideri tam da kanunun işaret ettiği, yürütmenin de ortaya koyduğu sonuçlar çerçevesinde Aile Bakanlığıdır. Elbette ki biz sorumluluklarımızı Aile Bakanlığımıza yükleyip kendimiz geri çekilen bir hâl ortaya koymadık, tam tersi “Daha fazlası ne yapabiliriz”i değerlendirebilecek bir anlayışta ortak bir çalışmayı bugüne kadar, hem de belki de yürütme açısından örnek olabilecek bir çalışmayı birlikte, ekiplerimizle gerçekleştirdik.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; yansıda görüleceği üzere İçişleri Bakanlığı olarak bu konudaki yasal çerçevemiz ve görevlerimiz Anayasa’mızın 10 ve 41’inci maddesi, yine Medeni Kanun’umuzun ilgili maddeleri, Türk Ceza Kanunu’nun ilgili maddeleri, en önemlisi de 6284 sayılı Kanun çerçevesinde yürütülmektedir. Burada, hem Anayasa’mızda hem de Türk Ceza Kanunu’nda zaman içinde kadın ve aile lehine yaptığımız olumlu düzenlemeler önemlidir ve mücadeleye de büyük katkı sağlamıştır. Özellikle, Anayasa’nın 10’uncu maddesinde 2004 ve 2010 yıllarında yapılan değişiklikler ile 41’inci maddesine yapılan eklemeler neticesinde -bence bunun altı çizilmesi gerekir- kadın-erkek eşitliği sağlam bir anayasal temele, zemine kavuşmuştur.

Öte yandan, Türk Ceza Kanunu’nda yaptığımız değişiklikler, töre cinayetlerinin kasten öldürme suçunun nitelikli hâli olarak sayılması ve müebbet hapisle cezalandırılması, kasten öldürme, kasten yaralama, eziyet, cinsel taciz gibi suçların alt soy ve üst soy, eş veya kardeşe yapılması hâlinde cezaların katlanması, aynı evde yaşayan kişilerin birbirine karşı kötü muamelesinin ceza kapsamına alınması Türk Ceza Kanunu’muzda bu konuda attığımız önemli adımlardandır.

Elbette ki aile içi ve kadına yönelik şiddetin amiral gemisi, siz de ben de biliyoruz ki 20 Mart 2012’de yürürlüğe giren 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun’dur. Esasen bütün bu mücadelenin yönetiminde, uygulama adımlarının belirlenmesinde, tedbirlerin planlanmasında benim de benden önceki arkadaşlarımızın da burada çalışan bürokrat arkadaşlarımızın da kolluk görevlilerimizin de ve tüm birimlerimizin de hareket noktası bu kanundur. Söz konusu kanun kapsam itibarıyla şiddete uğrayan ve şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınları, çocukları, aile bireylerini ve tek taraflı ısrarlı takip mağdurlarını konu almaktadır. Bizim bu mücadelede esas olarak mağdura yönelik koruma tedbirleri, faile yönelik de önleyici tedbirler olmak üzere iki tedbir kategorimiz bulunmaktadır. Mağdura yönelik tedbirleri delil ve belge aranmaksızın hâkim, mülki amir ve kolluk amiri verebilmektedir. Çok net bir şekilde hâkimin verdiğini, mülki amirin verdiğini ve kolluğun verdiğini burada net bir şekilde görebiliyoruz. Yani, aslında hâkim hepsini kapsıyor, mülki amir ve kolluk da hâkimin kapsadıklarını parçalı olarak kapsamaktadır ve elbette ki burada, kırk sekiz saat içerisinde de mülki amir olayı kolluk ve yine bir slayt sonra da başka bir meseleyi daha ifade edeceğim. Elbette ki her birinin kendine ait yetki sınırları söz konusudur ki yansıda bunlar -biraz önce bahsettiğim- görülmektedir. Temel prensip olarak hâkimler en geniş tedbir imkânına sahiptir. Kolluk amirlerimiz de hadiseyle karşılaştığı andan itibaren barınma yerinin sağlanması ve geçici koruma kararı verebilme ve uygulama yetkisine sahiptir ancak bunun kırk sekiz saat içerisinde hâkim onayına -biraz önce gösterdiğim slaytta- sunmak zorundadır. Mülki idare amirlerimiz barınma yeri, geçici maddi yardım, geçici korunma altına alma, kreş imkânı sağlanması, rehberlik ve danışma hizmetinin sağlanması kararlarını bu konuda verebilmektedir. Mahkemelerimiz de bunlara ilaveten iş yerinin değiştirilmesi, ayrı yerleşim yeri belirlenmesi, aile konutu şerhi, kimlik ve diğer bilgi ve belgelerin değiştirilmesi ve birtakım gizli kararları verebilmektedir ve burada da kolluk amiri yirmi dört saat içerisinde aldığı tedbirleri hâkime onaylatmakla mükelleftir.

Öte yandan faile yani şiddet uygulayana dönük olarak da önleyici tedbirlerimiz bulunmaktadır. Burada sadece hâkimin ve kolluk amirinin önleyici tedbir kararı verme yetkisi var. Kolluk amiri gecikmesinde sakınca olan hâllerde bu kararı verir ancak bu kararı aldıktan ve uygulamaya başladıktan sonra -demin ifade ettiğim gibi- yirmi dört saat içerisinde hâkim onayına sunmak durumundadır. Acil bir durum görmüştür, hemen almak zorundadır, onun sorumluluğundadır. Bu aldıklarımızı da yani bu kanunun kendilerine vermiş olduğu yetkiyi de daha sonra genelgelerle nasıl tahkim ettiğimizi, onların nasıl arkalarında durduğumuzu, yetkilerinin tam anlamıyla kullanılabilmesi için de neler ortaya koyduğumuzu biraz sonra örnekleriyle sizinle paylaşacağım ve bunu burada bir kez daha söylemek istiyorum. Aile içi ve kadına karşı şiddetle mücadelede bu kadar detayını Emniyet Genel Müdürlüğümüzün, İçişleri Bakanlığımızın genelgelerini mücadele tarihimiz içerisinde görebilmeniz mümkün değildir. Biz, bu meselelerin tamamının bize yakışmadığını, toplumumuza yakışmadığını, milletimize yakışmadığını; ailemizin bize öğrettiğine, ilkokulda öğrendiklerimize, ortaokulda öğrendiklerime, mahallede öğretilenlere yakışmadığını bildiğimiz için bu konuda attığımız tüm adımları kanunla ama kanunun elverdiği ölçüler içerisinde yapabileceklerimizin tamamıyla ortaya koymaya çalıştık. Yani şöyle bir şey yok: Bir kadın gidecek, karakolunun önünde nöbet bekleyen polise “Ben sıkıntıdayım.” diyecek, o da “Git müracaat et.” diyecek; “Git müracaat et.” dedikten sonra, görevden alınmayla karşı karşıyadır; talimatımız budur. Ona yardımcı olacak, yol gösterecek, Aile İç Kadına Şiddetle Mücadele Bürosuna götürecektir, oraya teslim edecek, akli da orada kalacak. Eğer, biz, topyekûn bütün çerçevemizle bu mücadeleyi ortaya koymasak bu meseleyi engelleyebilme kabiliyetine sahip olamayız.

Burada, bu Komisyonunda şunu söylemek isterim: Yaptığımız hiçbir işi “mı” gibi yapmıyoruz; yaparsak hem milletimize karşı olan sorumluluğumuzu hem de aynı zamanda Cenab-ı Allah’a karşı olan sorumluluğumuzu, bize verilen emaneti, bize öğretilenleri ıskalamış oluruz ve bunu burada bir kez daha söylemek isterim. Ki burada 2 genelge var -daha çok genelgemiz var- ve bu genelgelerin detaylarında neler olduğunu, aslında arkadaşlarımızı neyle sorumlu tuttuğumuzu çok net bir şekilde ifade ettik. Kanun böyle bir şey söylemiyor, kanun böyle bir tablo da ortaya koymuyor ama biz kendi sorumluluğumuzu ortaya koymakla mükellefiz. 112’yi arayacak, 155’i arayacak, 156’yı arayacak; bir savsaklama varsa ben hesabını sorarım, arkadaşlarım da sorarlar; bu kadar basit. Bütün kayıtlarımız var. “Aman, işte, atladım, şöyle oldu, böyle oldu...” Hem disiplin yani hem idari soruşturmayı hem de hukuki soruşturmayı açmakla sorumluyuz, onları da bağlı kıldık.

Burada yine bir şey daha söyleyeyim: Yani kollukla ilgili görevlere gelince, bu genelgelerin hepsini, son genelgemiz de dâhil olmak üzere tüm kolluk teşkilatına gönderdik ve şurayı da okumak isterim: “Bu emir ve yazı Asayiş Şube Müdürlüğünden Sorumlu İl Emniyet Müdür Yardımcıları, Asayiş Şube Müdürleri, İlçe Emniyet Müdürleri, Amirleri, İl-İlçe Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Büro Amirleri ile polis merkezi amirleri ve bu birimlerde görevli rütbeli-rütbesiz tüm personele okutularak anlatılacak ve ‘Okudum.’ ibaresiyle imza karşılığı tebliğ edilecektir.” Yani buradan il emniyet müdürlüğüne bir yazı gönderip “Bunu size gönderiyorum, biz de sorumluluktan kurtulduk, ne yaparsanız yapın.” diye bir anlayışı bugüne kadar hiçbir genelgemizde ortaya koymadık veya hiçbir adımımızda, hiçbir toplantımızda ve huzurunuzda, İller İdaresi Genel Müdürlüğümüz başta olmak üzere, burada bulunan Jandarma Genel Komutanlığımız, Emniyet Genel Müdürlüğümüz ve İller İdaresi Genel Müdürlüğümüz yetkililerine ve beraber paydaş olan bütün yetkililere teşekkür ediyorum. İnanın, arkadaşlarımızın bu işin başından itibaren bu konuda öyle bir heyecanı oldu ki ve her rakam güne gün takip edilerek acaba uygulamalarımızın politikalarda nasıl sonuç verdiğini kendilerine dert edinen ve bu konudaki politikalara ait adımları gerçekleştirmeye çalışan bir süreç yönetiyorlar. Her birine minnettarız, her birine teşekkür ediyoruz ve inanın, onların bu duyarlılıkları karakoldaki polis memuruna kadar, karakoldaki jandarmaya kadar temas etmektedir. Bizim irtibatımız da Aile Bakanlığıyla irtibatımız da Adalet Bakanlığıyla irtibatımız da hâkimlerin verdiği karara, meseleye duyarlılıklarına, ŞÖNİM’deki arkadaşlarımıza, her birimize sanki bir ailenin içerisinde birlikte çalışıyormuşuz anlayışıyla sirayet etmektedir. Ben bunu yaşayan birisi olarak sizinle paylaşmayı bu Komisyonun ulvi görevinin bir parçası olarak ifade etmek istiyorum. Kolluk amirinin bu kararları içerisinde; şiddet tehdidini ve küçük düşürücü söz ve davranışları engelleme, faili uzaklaştırma ve konutun korunan kişiye tahsis edilmesini sağlama, korunan kişiye, çocuklarına ve yakınlarına yaklaşmamasını sağlama bulunmaktadır. Hâkimlerimiz ise bu tedbirlerin üstüne -yansıda göreceğiniz gibi- daha geniş bir alanda tedbir kararı verme yetkisine sahiptir. Bunların arasında fail kamu görevlisi olsa bile -bakın, bunu da yeni çıkardık- silahının teslimini sağlama... Bunu kimse bize önermedi. Bunu ne için çıkardığımızı da söyleyeyim: Aslında toplumsal baskıyı oluşturmak, attığımız adımlarla bir eğitim kategorisi ortaya koyabilmek ve toplumun her kesiminde elde edilen imtiyazların da kaybedilme riskiyle karşı karşıya kalındığını ifade edebilmek için bunu attık. İletişim araçlarıyla rahatsız etmenin engellenmesi, teknik yöntemlerle takip, uyuşturucu veya başka maddelerle bağımlılık söz konusuysa bunun tedavisi gibi kararları verebilmektedir.

Şimdi, slayt 12’ye geliyoruz: Konuşmamın başında da ifade ettiğim gibi bu mücadele kurumlar arası iş birliği ve eş güdüm gerektiren ve bunun temel şart olduğu bir mücadeledir. Bu amaçla, İçişleri Bakanlığı, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı bir araya gelmiş ve 25 Kasım 2019’da ortak bir protokol imzalamıştır. Bu protokol doğrultusunda ki bu protokol öncesi zannediyorum arkadaşlar da bunu koymadılar ama

yaşadığım için söylemek istiyorum- biz Bakanlıklarla bir araya geldik. Protokol nihai aşamada, beraber çalıştık, alta komisyonlarımız çalıştı, sürekli canlı bir komisyon kurduk ve en nihayetinde herkes kendine ait çalışmaları ortaya koydu. Daha sonra bir araya gelindi, değerlendirildi, duplikasyonlar -yani (ikilemeler)- kaldırıldı ve hep birlikte tüm bakanlar bir çalışma yaptık, yine söyleyeyim Aile Bakanımızın liderliğinde -o günkü gibi hatırlıyorum Sayın Bakan patronaj koltuğunda, biz de yardım edenler koltuğundaydık, bu kadar net, Adalet Bakanımız vardı ve ben vardım, 3 kişiydik ama komisyon geniş bir komisyondur. Bu protokol doğrultusunda “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Koordinasyon Planı” adı verilen 75 maddeli bir plan hazırlanmıştır. Bu plan da şuna göre hazırlanmıştır: Karşı karşıya kaldığımız uygulama sorunları, atacağımız adımlar ve herkesin elini taşın altına sokmak kaidesiyle birlikte ve birbirini takip etmek kaidesiyle hazırlanmıştır. Bu plan, protokol, burada tüm paydaşların imzasıyla, daha sonra da bir sunumla kamuoyuna deklare edilmiştir. Bu planda 14 madde İçişleri Bakanlığıyla ilgilidir. Slayt 13, 14 ve 15’te bu gözükmemektedir ama bence birer cümle birer cümle ifade ederek ben geçeyim, detaylandıracağız. Devrim niteliğinde olan iş, Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddet Olayları Kayıt Formu’nun değerlendirilmesi, ölçeğinin yeniden güncellenmesi sağlanacaktır demiş idi. Belki de kamudaki en zor işlerden bir tanesi budur, bir araya gelmek, bir konsensüs belirlemek, kamu geçmişte yaptığı işlerde “Ben en iyisini yaparım.” saplantısından kurtulmak ve hep birlikte ortak bir adımı tüm paydaşlarla beraber gerçekleştirmek. Biraz sonra geleceğiz şu forma. Bu form kapsamlı bir formdur, detaylarını da anlatacağım ama eğer aile içi ve kadına şiddetle mücadelede önemli bir adım atılmışsa bu da el birliğiyle bu formun değiştirilmesidir. Yine bir önceki formdaki eksiklikleri, detay eksikliklerini hep birlikte değerlendireceğiz.

İkincisi, KADES uygulamasının tanıtımına ilişkin çabaların devam etmesi. Bu, İçişleri Bakanlığımızın bir ürünüdür aynen UYUMA gibi yani uyuşturucuyla mücadele uygulaması gibi, aynen şimdi yeni çıkaracağımız ve dünyada eşi ve benzeri olmayacak AFAD uygulaması gibi. Yani dünyada eşi ve benzeri yok, KADES’i de birçok ülke geliyor onlara da gösteriyoruz. AFAD’da da göreceksiniz birçok ülke gelecek ve şu anda tüm operatörlerimizle de bunu konuştuk. Uygulamayı da dışarıdan parayla satın almadık, kendi arkadaşlarımız yazdılar ve o uygulamanın Allah beterinden korusun bir deprem zamanında, bir afet zamanında nelere kadir olacağını inşallah o günleri yaşamayız ama yaşarsak da buna şahitlik edeceğimiz görülecektir.

Burada üçüncüsü: “Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı tarafından kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında her kolluk biriminde eğitimli personelin görevlendirilmesine ilişkin kurumsal kapasitenin artırılması sağlanacaktır.” Bu da başarılı.

ŞENOL SUNAT (Ankara) - Biten çalışmalar mı, devam eden mi?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU - Bunlar bitmiş ama “eğitim” dediğimiz bitmiş bir süreç değildir, canlı ve dinamik bir süreçtir ama onların ne kadar bittiğini söyleyeceğim.

Yine, Aile Bakanlığı ile Jandarma Genel Komutanlığı arasında bu da yoktu. “Veri entegrasyonu ivedi bir şekilde tamamlanacaktır.” denmişti protokolde, bize yüklemeye, o da tamamlandı, o da bitti.

“ŞÖNİM’lerde polis irtibat görevlisinin görev alanı ve yetkilerine ilişkin talimat yazısının gözden geçirilmesi ve güncellenmesi.” Yapıldı ve güncellendi.

“Asayiş alanında görev yapan kolluk görevlilerine kadına yönelik şiddetle mücadele, erken yaşta ve zorla evliliklerle mücadele gibi konuları kapsayan aile içi şiddetle mücadele eğitim seminerleri düzenlenecektir.” Düzenleniyor.

“Muhtarların şiddetle mücadelede görev almasını teminen muhtarlara yönelik eğitim çalışması yapılacaktır.” Yapılıyor.

“Polis Akademisi ile Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisinde eğitim alan öğrencilere 6284 sayılı Kanun kapsamında kolluğun yetki ve sorumlulukları, kadına yönelik şiddetle mücadele konularında hazırlanan müfredat doğrultusunda eğitim verilmesi sağlanacaktır.” Müfredata girdi, hem Polis Akademisinde hem de Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisinde. Yoktu müfredatta, eğitim de başladı.

“Jandarma Genel Komutanlığı bünyesinde vatani görevini yapmakta olan erbaş ve erlere yönelik kadına yönelik şiddetle mücadele, erken yaşta ve zorla evlilikler konusunda eğitim verilecektir.” Bu da verildi, her gelene veriliyor. Biliyorsunuz -onu da bir bilgi olarak vereyim- Sahil Güvenliğimizde artık yükümlü asker kullanmıyoruz, burada tamamen profesyonele geçtik. Jandarmada da yüzde 84-85’e geldik Allah nasip ederse. Yani, şu anda 30 bin asker var, eskiden 50-60 bindi, onun da sayısı gittikçe düşüyor. İnşallah iki üç yıl sonra tamamen jandarmamız profesyonel bir hâle kavuşmuş olacak.

“81 ilde mevcut olan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Eylem Planlarının etkin uygulanmasının sağlanması, yürütülen çalışmaların değerlendirilmesi amacıyla kadına yönelik şiddetle mücadele il koordinasyon izleme ve değerlendirme komisyonlarının -yine dikkat edin, eskiden vali yardımcılığında, yine beni başışlayın, mış gibi yapılan, takip edilmiş gibi görülen alanlardı- şimdi belli periyotlarda, üç ayda bir vali başkanlığında ilgili kurum ve kuruluşların üst düzey temsilcilerinin katılımıyla toplanması, karar alma ve uygulama süreçlerinin etkinliğinin artırılması sağlanacaktır.” Biraz sonra bunu açıklarkende göstereceğim, bunun birçoğuna biz katıldık yani katılıyoruz. Biz de video konferansla bunlara katılıyoruz, değerlendirmelerimizi ortaya koyuyoruz. İlk bölümde onları dinliyoruz, sonra da onlar devam ediyorlar.

“Kadına yönelik şiddetle mücadelede yerel aktörlerin harekete geçirilmesi için her il valiliği tarafından genelge yayımlanacaktır.” Yani sadece biz değiliz, birçok yerel aktör var.

“6284 sayılı Kanun’un etkinliği uygulaması için kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda kurumsal sorumlulukların altını çizen iç genelge yayımlanması sağlanacaktır.” Bu da sağlandı.

“6284 sayılı Kanun kapsamında verilen gizlilik kararlarının entegrasyonu sağlanacaktır kurumlarımızla.” Burada çalışmalar devam ediyor, çok yakın zamanda Adalet Bakanlığı, Aile Bakanlığı ve bizim aramızda bu entegrasyon da bitmiş olacak. Böylece UYAP meselesi, bunu biliyorsunuz, bir taraftan Nüfus ve Vatandaşlık İşleri meselesi. Onun için, devletten böyle bilgileri bir taraftan bir tarafa almak için bürokratik zırhı delmek lazım. Bunu bir İçişleri Bakanı olarak söylüyorum yani bizim için kıymetli can ama bir bürokratik zırh delmek lazım. Allah razı olsun, Sayın Bakanın buradaki şeyleriyle beraber, inşallah bu da hem Aile Bakanlığı tarafından hem bizim tarafımızdan hem de Adalet Bakanlığı tarafından sağlanmaktadır.

“Belediye Kanunu gereğince konukevi, sığınmaevi açma yasal sorumluluğu altında bulunan belediyeler tarafından konukevi ve sığınmaevi açılmasına yönelik çalışmalar yürütülecektir.” Buradaki mesele de şudur: Aslında burada biz üzerimize düşeni yaptık. Üzerimize düşen şudur; biliyorsunuz, biz Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle belediyelerle ilgili birtakım sorumlulukları Çevre ve Şehircilik Bakanlığına devrettik. Yine, Anayasa’nın bize vermiş olduğu üzerimizdeki birtakım sorumlulukları da ben kanunun el verdiği, el vermediği ölçüsünde –yani hangi bakan kendi yetkisini bir protokolle devreder- bir protokolle devrettim bütünlüğün sağlanması çerçevesi içerisinde. Bir bakanımıza bunu devretmiş oldum çünkü Anayasa’nın orada kendine ait Bakanlığımıza sağladığı amir hükümler var, onun değişmesi lazım ama uygulamada “Yani bu sizde olsa daha iyi olur.” diye kendi kendimize bir araya geldiğimiz ve onlara yüklediğimiz hususlar var. Bize düşen husus ne? Benim müfettişim, kontrolörüm belediyeye gittiği zaman “Arkadaş, sen ne yaptın”ı sormayı ve bu konudaki değerlendirmeleri rutin

teftişimize ve diğer tüm teftişlerimize koydurduk ve şu anda bu konu özellikle bütün müfettişlerimiz tarafından yapılan yıllık rutin teftişlerimizde veya bu konuda eksiklik görüldüğünde yapılan şikâyetler üzerinden ortaya çıkan süreçlerde gerçekleştirilmektedir.

Şimdi, burada attığımız adımlar, yapılan faaliyetler, 14 maddenin içeriği görülmektedir. Görüldüğü gibi 14 maddenin –biraz önce söylediğim gibi-12’si tamam, 2’sinin çalışmaları da aynı şekilde devam etmektedir.

Şimdi, slayt 16, 17 ve 18’e geldik. Bu plan çerçevesinde attığımız ilk adım, 2020 yılının –bunun da kendi adına bir anlamı vardır- ilk genelgesi olan 1 Ocak 2020 tarihli Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Genelgesi olmuştur. Yine, bu adımlar çerçevesinde illerde de valilerimizin başkanlığında kadına yönelik şiddetle mücadele il koordinasyon izleme değerlendirme komisyonları kurulmuş ve her üç ayda bir toplanması sağlanmıştır. Komisyonlarda ilin ilgili mülki amirlikleri, emniyet, jandarma, milli eğitim, aile ve sosyal hizmetler, sağlık, göç, nüfus, sosyal yardımlaşma ve dayanışma il müdürleri ile ŞÖNİM ve konukevi müdürlerinin yanı sıra üniversite ve STK’ler de ayrıca davet etmek istedikleri varsa onlar da başsavcılarımız da –mesela benim son katıldıklarım da başsavcılarımız da vardı- buna katılmaktadır. Bu kapsamda Bakanlık merkezinde de tüm illerle birlikte eş zamanlı olarak 3 toplantı gerçekleştirilmiştir, bunlar da zannediyorum devam edecektir. Yine, özellikle, bildiğiniz gibi, 18’inci ve 19’uncu slaytta var, onları da getirirlerse... Yani tüm iller orada, video konferans sistemimiz var ve burada gerçekleştiriliyor.

Bildiğiniz gibi kadına yönelik şiddetle mücadele önemli ve etkin bir önleyici önlem olan KADES Programı ise tamamen Bakanlığımızın imkânlarıyla kendi personelimiz tarafından yazılarak 24 Mart 2018 tarihinde hayata geçirilmiştir.

Arkadaşlar, size bir devlet tecrübemi söyleyeyim, kamu tecrübemi. Kamudaki problem şudur: Konu tespit edilir, tespit edilmezse de vatandaş tarafından tespit ettirilir zaten. Yani mesele ayyuka çıkarsa devlet konuyu tespit etmek durumunda kalır. Sonra ne olur? Karar verilir, kanunlar çıkar. Problem şuradadır: Bizim devletimizin ana problemlerinden bir tanesi dikey iletişimdir. Burada alınan kararın şurada takip edilmemesinden kaynaklanan sonuçtur. Yatay iletişim problemi de vardır ama dikey iletişim problemi esas problemlerden bir tanesidir. Yatay iletişim biraz daha kolaydır çünkü sorumluluk açısından, ana aktörler, sorumluluklarını göstermek için veya samimi bir şekilde ortaya koymak için ilişkisini kurarlar ama aşağıda ne vardır? İzleme ve değerlendirmeye ancak bu takip edilir. Bunu bütün alanlarda uyguladığımızı burada ifade etmek isterim. Tüm alanlarda izleme ve değerlendirme sistemimiz bizim çalışma anlayışımızın en önemli noktasıdır. Eğer aşağıyı takip etmezseniz -yapılıyor mu, yapılmıyor mu- sadece gelen şikâyetler üzerine yapacağınız takibat size fotoğrafın tamamını göstermez. Bunu benim yıllardır yaşadığım tecrübenin bir özü olarak burada yani bir istişare toplantısı, bir değerlendirme toplantısı olarak da sunmak isterim.

KADES dediğiniz mesele sadece genelge yayımlamak değil, sistemin tamamını sıkıştırmaya yönelik bir anlayışın adıdır. Evet, aynı zamanda KADES -orada da görülüyor- sistemi yirmi dört saat canlı ayakta tutan bir sürecin adıdır. Aynı zamanda vatandaşımızın imdat butonudur, güvencesidir. Aynı zamanda, yine, bizim Bakanlığımızın bir özelliğini daha ifade edeyim size: Biz önleyici bir Bakanlığımız, biz karar verici bir Bakanlık değiliz. Bazen karışıyor işler. Biz önleyici bir Bakanlığımız, biz önlemek zorundayız. Biz isteriz ki hiçbir olayın olay yeri incelemesini yapmayalım. Olay yeri inceleme yapmak kolay. Kim kimi bıcaqladı, kim kimin yerinden bir şey çaldı, bunu gidip tespit tutanağına koymak, ondan sonra takip etmek, ondan sonra da işi aydınlatmaya çalışmak. O var, o işimiz ama önemli olan olmamasını temin etmek için psikolojik, hukuki, fiili, fiziki bütün anlayışı ortaya koymaktır. KADES de bunun adıdır ve bu program esas itibarıyla bir panik butonu gibi çalışmaktadır. Sadece kadınlar

indirip kurabilmektedir. Bir daha söyleyeyim, T.C. kimlik numarasıyla kayıt olunmaktadır yani T.C. kimlik numaranız kadın değilse açamıyorsunuz, kullanamıyorsunuz daha doğrusu. Cihazın konum bilgisi açık tutulmak suretiyle acil durumda KADES ikonuna dokunulduğunda en yakındaki polis veya jandarma ekibi tehlike altındaki kadının yanına gitmektedir. Hâlihazırda uygulamayı indiren kişi sayısı geçen yıla göre yüzde 317 artmış ve -bu rakama dikkat etmenizi istiyorum- 2 milyon 293 bin 289 kişiye ulaşmıştır. Ya, bu bir uygulamadaki en önemli rakamlardan bir tanesidir. Ben herkese teşekkür ediyorum yani bunu paylaşan, bunun indirilmesini arzu eden, isteyen, gönüllendiren, basın yayından milletvekillerimize kadar, toplumun kanaat önderlerine kadar, bu işi haberleştiren tüm basın yayın mensuplarına kadar herkese ama herkese şükranlarımı ifade etmek istiyorum.

Gelen ihbar sayısı da geçen yıla göre yüzde 194 artışla 138.978 olmuştur, demek ki bir işe yarıyor ve biraz sonra göreceksiniz olay ihbar sayılarındaki artışlarımızın temel sebebi çeşitliliğimizi sunmaktır. Bu ihbarların hepsine gidilmiştir, bunlardan 73.417'sinin gerçek bir tehdit içeren asıllı ihbar olduğu kayıtlarımıza girmiş ve bunlara o anda müdahale edilmiştir. Ya, bir kişiye edelim, 73 binin üzerindeki ihbara müdahale ettik. Bu önemli bir şey, adı soyadı da bir KADES hepsi.

Öte yandan bu programın il ve ilçe düzeyinde tanıtımını yapmak için tüm birimlerimiz yoğun bir çaba göstermiş, afiş, kamu spotu ve diğer etkinliklerle bu programın yaygınlığının artırılmasına gayret göstermiştir bütün kolluk kuvvetlerimiz. Sizlerin de bu anlamda vereceğiniz her türlü destek bu mücadelede önemli katkı sunacaktır.

Şimdi, müsaadenizle sizlerle bu kamu spotlarımızdan bir örneği paylaşmak isterim.

(Kamu spotu izletildi)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Şimdi, başka bir meseleye geldik. Bu da benim kendi başıma açtığım bir iş yani bunu da söyleyeyim burada. Adalet Bakanımız, Aile Bakanımız birlikte, bir aradaydık, dediler ki “Ya, bir elektronik kelepçe işimiz var. Adalet Bakanlığı yıllardan beri 20-30 kelepçeyle beraber bir pilot bölgede bunu yürütüyor.” Aile Bakanlığı “Yani bu kapasite önemli bir kapasite. Aynı zamanda, polis olacak, şey olacak, ya Adalette olması lazım ya da sizde olması lazım.” dedi. Adalet Bakanlığı “Diğer elektronik kelepçe uygulamalarımız var, bu bize biraz şey.” dedi. Tamam verin, biz alalım dedim. Bizim sorumluluğumuz ve görevimiz değil, söyleyeyim ve hatta arkadaşlarımız, biz her şeye böyle saplanıyoruz diye bize de kızıyorlar yani “Gelin, bize verin.” dedik diye, başka işlerde de öyle yapıyorlar. 2015-2019 yılları arasında Adalet Bakanlığı ceza ve tevkifevleri altyapısı kullanılarak pilot olarak sürdürülen bu uygulama, o dönem 15 ilde 30 kelepçeyle hayata geçirildi. 27'nci slaytta var, burada.

25 Ocak 2021 tarihinde kısa adı “GAMER” olan Güvenlik ve Acil Durumlar Koordinasyon Merkezimizi ben görmeyi istiyorduk ülkemizle gurur duymanız için. Böyle bir merkez ama bu merkezin ana salonu; esas bunun arka salonları ve yerleri var. Türkiye'nin nasıl bir etkinliğe kavuştuğunu ifade etmek için söylüyorum. Yirmi dört saat çalışan bir merkezdir ve Türkiye'de acil bütün olaylar buradan canlı olarak izlenebiliyor, takip edip edilebiliyor, olayların önemine göre bakan, bakan yardımcısı veya ilgili sorumlu arkadaşlarımız sürekli meselenin başındadırlar ve bu Güvenlik ve Acil Durumlar Koordinasyon Merkezimizde Emniyet Genel Müdürlüğü Asayiş Daire Başkanlığımız tarafından kurulan bin kelepçe izleme kapasiteli yeni elektronik kelepçe izleme merkezimiz faaliyetine başlamıştır. O da zannediyorum bir sonraki slaytta olacak.

Şimdi, müsaade ederseniz elektronik kelepçeyle ilgili bir tanıtım filmimiz var çok kısa, onu da canlı olarak yaşamazın açısından sizlere söylüyorum, onu da sizlerle paylaşmak isteriz.

(Tanıtım filmi izletildi)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sibel Hanım da burada, sağ olsun, bu meselelerde hakikaten hem eğitimleri olsun hem takibi olsun hem sürecin yönetimi olsun elinden gelen bütün gayreti tüm arkadaşlarımızla birlikte gösteriyor.

Elektronik kelepçe uygulaması, mahkemelerin verdiği teknik yöntemlerle takip kararları doğrultusunda yapılabilmektedir. Kelepçe takıldıktan sonra eğer şiddet uygulayan, mağdura belli bir mesafede yaklaşıncı –Sibel Hanım anlattı biraz önce- sistem merkeze uyarı veriyor -ve ben buna defalarca şahit olmuş birisi olarak söylüyorum- hemen fail aranıyor “Sen bu halkayı niye aştın?” diye. Sonra da hemen mağdur aranır “Koruma alanına girin.” diye, aynı zamanda da ilgili polis ekipleri oraya doğru giderler. Ve biz ona rota çizeriz “Bundan sonra böyle gitmeyeceksin, şuradan gideceksin.” diye. Elektronik kelepçeyle ne kadar çok fazla mahkeme kararı verilir, ne kadar çok elektronik kelepçe olursa bu işin caydırıcılığı o kadar yüksek olur. Ben bunu defalarca söylüyorum: Baskı yapmamız gereken alan, elektronik kelepçe kararı sayısının artmasıdır. Biz bundan endişe etmeyiz, tam tersi seviniriz.

Elektronik izleme merkezi tarafından bugüne kadar 214 vakanın takibi sağlanmış, hâlen de 43 ilde 197 vakanın takibi devam etmektedir, çünkü birtakım takiplerden vazgeçilmiş.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; kadına yönelik şiddetle mücadelede başta da ifade ettiğim gibi, kendi içinde çok farklı dinamikleri olan, öğreten bir süreç, sürekli kendimizi yenilememiz gereken bir süreç. Bu itibarla, aile içi ve kadına karşı şiddet olayı kayıt formlarımızı güncelledik, bence en önemli meselelerden bir tanesi de bu. Biraz önce bahsettim, bu gerçekten önemli ve kapsamlı bir çalışma. Bakanlığımızın öncülüğünde Adalet Bakanlığı, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığının temsilcilerinin katılımıyla uzun çalışmalar sonucunda daha kapsamlı bir form hazırlanmıştır. Bu form hem mevcut olayın daha geniş analizine imkân vermekte hem de gelecekteki olası risklerin tahmin edilmesine, daha isabetli analizler yapılmasına yardımcı olmaktadır.

Şimdi, burada, Ankara’da da pilot bir uygulama yapıldı. Şimdi, esas itibarıyla burada, yansıda var; bilmiyorum yansıyı tam görebiliyor musunuz veya önünüzdeki şeyden okuyabiliyor musunuz? Bu güncellemede yapılan yenilikler yansıda gördüğünüz gibi. Bunlardan birkaçını ifade etmek gerekirse, bir, şiddet türleri fiziksel, cinsel, psikolojik, ekonomik olarak detaylandırılmış ve sıklığı vurgulanmış, risk artırıcı durumlar mağdur ve fail açısından detaylandırılmış; daha önce böyle bir şey yoktu. Çocukların şiddetten ne ölçüde etkilendiği analiz edilmiş, koruyucu ve önleyici tedbir kararlarının etkinliği vurgulanmış yani “Bu koruyucu ve etkileyici tedbir kararı hakikaten senin için etkili mi değil mi?” diye. Yine, bu yeniliklerden biri de şiddetin uygulandığı mekânın durumu: Mağdurun o anki hâlinin tespiti yani üstü başı yırtılmış mı, dayak yemiş mi, darp edilmiş mi, bütün bunların tamamının orada bütün detayıyla beraber ortaya konması gibi. Yine, 27 başlıkta 34 ayrı soru ve 223 alt şıkla mağdura dair her türlü risk değerlendirmesinin en ince ayrıntısına kadar yapılabilmesine imkân tanınan bir anlayış. Şunu da söyleyeyim: Yine bu detay özellikle mahkeme salonlarındaki iyi hâl indirim taleplerinin daha gerçekçi analiz edilebilmesine imkân vermekte. Failin mahkemede verdiği masum görüntüye karşılık suçun gerçek ortamının yansıtılması bakımından oldukça faydalıdır.

Slaytta görüldüğü gibi, yeni formda risk durumu 4 kategoriye ayrılmıştır. Niye olduğunu anlatayım: Şimdi, bu formu yaptı, bu form bizde var detayıyla, bu form mahkemede var, bu form SÖNİM’de var ve bu formun anlamı ne? Biz aslında yol gösterici bir form ortaya koymaya çalışıyoruz. Bundan önceki form daha dar kapsamlı, karar verme konusunda hâkimin elini aslında çok rahatlatmayan bir form. Biz burada hakikaten önemli bir formu tüm paydaşlarımızla birlikte gerçekleştirmenin de huzuru içerisindeyiz. Eksik varsa yarın öbür gün hep birlikte tamamlayabilme gayretine tabi oluruz.

Geldik yapılan faaliyetler ve risk durumu konusuna. Çok yüksek risk, en yüksek durum kırmızı olacak şekilde yukarıdan aşağıya 4 renkle ifade edilmiştir, bu da yeni bir mesele. Bu form çok kapsamlı ve sağlıklı tutulması önemli bir form olduğu için buna ilişkin bir de kılavuz hazırlanmıştır ve yeni kayıt formlarımız 1 Şubat 2020 tarihi itibarıyla kullanılmaya başlanmıştır bu risk durumuyla ve kılavuzla. İlk önce Ankara’da pilot yaptık Ocak ayında, ardından 1 Şubatta da tüm Türkiye’de harekete geçmiş olduk.

Önemli bir konu da bu mücadelede kurumsal kapasitenin geliştirilmesiyle ilgilidir. Emniyet Genel Müdürlüğü Asayiş Daire Başkanlığı bünyesinde ilk kez 2011 yılında Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Şube Müdürlüğü kurulmuş, Kasım 2015’te 81 ilde büro amirlikleri kurulmuş, 3 Ocak 2020 tarihinde de 1.005 yeni büro amirliği açılarak ilçe düzeyine yayılmıştır.

Ben bir eksiklik yaptım, özür diliyorum yani beni buraya çağırdığınız için ayrıca teşekkür ederim. Neden olduğunu söyler misiniz? Çünkü benimle ilgili olup da çağırılmadığım komisyonlar da var, onlara da buradan bir daha sitem edeyim.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Sayın Bakanım, biz sizi burada ağırlamaktan çok büyük mutluluk ve memnuniyet duyuyoruz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Türkiye’de depremle ilgili bir komisyon kuruldu. İçişleri Bakanı herhâlde armut topluyordu, Deprem Komisyonuna çağırılmadı.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – AFAD sizde.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Evet, evet.

Onun için, böyle bir değerlendirmeyi de burada ifade etmek isterim. Bakın, Bilim ve Teknoloji Komisyonu kuruldu, biz geldik, saatlerce burada tüm arkadaşlarımızın sorularına cevap verdik. Ne noktada olduğumuzu, ne olduğumuzu, nasıl olduğumuzu anlattık ama maalesef Deprem Komisyonunda herhâlde unutulduk. Onun için teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Biz teşekkür ederiz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Jandarma Genel Komutanlığımızda da bu konuda ilk adım 2012 yılında atılmış, Jandarma Asayiş Başkanlığı içinde Aile İçi Şiddetle Mücadele ve Çocuk Şube Müdürlüğü kurulmuş. 2017 yılında 81 ilde kısım amirlikleri oluşturulmuş, daha sonra bunlar 2020 yılında yeniden düzenlenmiş ve sayıları 86’ya çıkarılmış ve 2021 yılında 3 tane daha ilave edilerek Jandarma bünyesindeki sayı 89’a çıkarılmıştır. Önümüzdeki yıl 3 ilçe Jandarma Komutanlığımızda da kısım amirliklerimiz hizmete girecektir ama yanılmayalım, 1.005 tane Emniyette, polis merkezi amirliklerinde var, Jandarmamızda da 89 var ama Jandarmamızın bütün karakollarında bu konuyla ilgili irtibat görevlilerimiz var yani kimin sorumlu olduğunu biliyoruz, hiçbir alanı boş bırakmış değiliz; her biri orada sorumluluğunu devam ettirmektedir. 2.093 karakolda da -Jandarma karakolu olarak söylüyorum- bizim bir sorumluluğumuz var.

Yine önemli bir adım ŞÖNİM’lerle ilgilidir. Biraz önce söyledim, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı yönetimindeki ŞÖNİM’lerde kolluk birimlerimizle irtibat sağlayabilmeleri için her ŞÖNİM’de 1 polis irtibat görevlisi görevlendirilmiştir.

Bildiğiniz gibi, önemli bir göçmen nüfus barındırdığımız için şiddet mağduru göçmen kadınlarla ilgili olarak da çalışmalarımız söz konusudur. Burada da Göç İdaresi Genel Müdürlüğü koordinasyonunda adımlar atıyoruz.

ŞÖNİM’ler, Göç İdaresi, bunlar elbette ki 39’uncu ve 40’ıncı slaytta yine varlar; hem göçü geçtik hem de şiddet mağduru çocuklara yönelik koruyucu ve önleyici hizmetleri geçtik.

Şimdi geldik yayınlara; yayınlara ilgili de... Bana “İçişleri Bakanlığında yaptığın en iyi şey nedir?” diye sorarsanız, tarihimizin çarpı çarpı kat yayınlarını çıkardık derim. Bir işin felsefesi oluşmazsa, nasıl yapıldığı oluşmazsa bizden sonra gelenlere biz bir yol haritası bırakamayız. Yüzlerce yayını var her konuda, eksik aksak olabilir ama üzerinde tartışılabilir, değerlendirilebilir, nasıl bakıldığı görülebilir, hatta yol haritası oluşturulabilir yayınlar var. Burada da aile içi ve kadına şiddetle ilgili birçok yayınlarmız söz konusu. Polis Akademisinin var, İç Güvenlik Stratejileri Başkanlığımızın var, yine Polis Akademisinin “Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele” yayını var, kadın cinayetleri yayınlarmız var, “Kadına Yönelik Ölümcül Şiddet, Vakalar, Maktuller ve Failler” var; yine “Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Hukuk, Deneyimler ve Aktörler” var; yine “PKK ve KCK’nin Kadını ve Kadın Kimliğini İstismarı” diye yayınlarmız var. Bunlar birçok dilde de yayınlanıyor. Yine en önemlisi “Kadına Karşı Şiddet Suçu İşleyenlerin Kriminolojik Profiline Çıkarılması” da önemli bir yayın. Bunların her biri hem topluma lazım, akademiye lazım, akademik çalışmalara lazım hem bizim için lazım. Yani bunlardan yol alınsın, götürülsün.

Bugün 27 Mayıs, Allah nasip etti, Bakanlığımızda da 27 Mayıs’ta, öldürülenler için “intihar etti” denilen ama bizim -vicdanımızın ve bildiklerimizin orada- öldürüldüğüne inandığımız, Namık Gedik içinde böyle bunları koyabileceğimiz bir kütüphane yaptık. İçişleri Bakanlığında da eski İçişleri Bakanı Doktor Namık Gedik Kütüphanesi var. Allah’a şükürler olsun, arkadaşlarımız da çalışmaları bitirdiler. Bunlar da orada her biri görülebilir işlerden bir tanesidir.

Yine, burada 40’ıncı slaytta var. İşin akademik ve literatür kısmını da ihmal etmemeye, özellikle kurumda elde ettiğimiz verileri ve tecrübeleri paylaşmaya devam ettiğimizi ifade etmek isterim. Bu noktadan hareketle, yine İç Güvenlik Stratejileri Daire Başkanlığımız tarafından 2020 yılı içinde, biraz önce söylediğim “Kolluğun Önemli Rolü” isimli bir kitap yayımlandı. 2020 yılı içinde kadına karşı şiddet içeren suçları işleyen kişilerin kriminolojik profilini inceleyen bir yayın da literatüre kazandırıldı. Yine, Polis Akademisi Başkanlığımız “Dünyada ve Türkiye’de Kadın Cinayetleri Çalışması” yayımladı. Burada da hem dünyadan hem de Türkiye’den 2016, 2017, 2018 veri setleri üzerinden analizler ve kıyaslamalar, bunun yanı sıra Türkiye’deki kadın cinayetlerine dair yaş, eğitim durumu, cinayet sebepleri gibi pek çok farklı başlıkta istatistik veriler araştırmacılara kaynak olması açısından kamuoyuyla paylaşılmaktadır.

Geldik slayt 41 ve 42’ye. Aile içi ve kadına yönelik şiddetle mücadelede önemli bir argümanımız da hiç şüphesiz konukevleriyle ilgilidir. Bilindiği gibi, Belediye Kanunu’nun 14’üncü maddesinin birinci fıkrasına göre büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 100 binin üzerinde olan yerlerde belediyeler kadınlar ve çocuklar için konukevleri açmak zorundadır. Yukarıda bahsettiğim 1 Ocak 2020 genelgesinde biz de bu konuya değindik. Vali ve kaymakamlarımıza bu konuda belediye başkanlarımızla iletişim hâlinde olmaları konusunda hatırlatmalarda bulunduk. Konukevlerinin mevcut durumu slaytta da görülmektedir. Türkiye’deki toplam konukevi sayısı 148; bilmiyorum, Aile Bakanlığı başka bir rakam verdi mi? Bunların kapasitesi de toplam 3.576’dır. Bu 148 konukevinin 32’si belediyeler, 112’si Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına, 1 tanesi STK’lere, 3 tanesi de Göç İdaresi Genel Müdürlüğümüze aittir.

Bu mücadelede yine bizim için önemli bir düzenleme ateşli silahlarla ilgilidir, ondan da bahsetmiştim. Yasal düzenlemeyle 24 Ekim 2019’da 6284 sayılı Kanun kapsamında haklarında tedbir kararı verilenlere silah taşıma ve bulundurma ruhsatı verilemeyeceği ve önceden ruhsatlı silahı olanların da haklarındaki bu tedbir kararı kaldırılıncaya kadar silahlarını kolluk birimlerine teslim etmeleri karara bağlanmıştır.

Özellikle, önleyici kolluk hizmetlerine önemli bir katkı sağlayacağını düşündüğümüz bir husus da veri paylaşımı konusuydu. Kadına yönelik şiddet, konusu itibarıyla farklı kurumlara temas ettiği için her kurumun elinde farklı bilgi ve veriler birikebiliyor idi. Bu verilerin paylaşımı da mücadeleye katkı sunacağı için kurumlar arası veri paylaşım protokolleriyle bu birlikteliği sağlamaya çalıştık.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Sayın Bakan, bu veriler bizimle paylaşılmıyor maalesef.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Hangi veriler efendim?

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Yani bu veriler bizimle de paylaşılsa...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Hepsini paylaşıyoruz.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Gamze Hanım, sunum yapılınsın...

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Hayır, yeri gelmişken...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sunumda hepsini vereceğim arkadaşlar, hiç merak etmeyin.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Elinizdeki belgelerde de var.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bizden hangi veriyi isterseniz biz veririz. Bizim verilerimiz şöyle...

Özür diliyorum yani burada, bu verilerden paylaşılması istenen şudur, kişisel verilerdir. Yani Jandarmadaki birtakım verilerle, karşı karşıya kalınan olaylarla polisteki birtakım verilerin paylaşılmasına yöneliktir. Öteki verilerimizi zaten sizinle paylaşmak durumundayız. Şöyle bir şey oluyor yani buradan bakmayayım, başka bir yerden bakayım: Adam, Jandarma bölgesinde bir cürüm işlemiş, öyle mi? Ama polis merkezinde bu cürüm bilinmiyor. Oysa polis merkezinde cürüm işlemiş, burada adamın el svabı var, öyle mi? Jandarmada bu el svabı yok. Biz yüz binlerce olayı aydınlattık böyle, geçmiş beş yılda, altı yılda, yedi yılda, hepsini birleştirdik. Yani kamunun, devletin kendi içerisindeki taassubunu ortadan kaldırdık, şu anda pıtır pıtır, pıtır pıtır olaylar sökülüyor; on yıllık, on beş yıllık, yirmi yıllık, bazen 1997, 1998, 1999, 2000'deki, bu yıllardaki olaylar sökülüyor. Neden? Veri orada var, veri burada da var, iki yerde de duruyor; buradaki verinin tek başına ulaşabileceği bir yer var, buradaki verinin tek başına ulaşabileceği bir yer var. Birbirleriyle "crosscheck" yapılamıyor, yapılamadığı için de böyle bir tabloyla karşı karşıya kalıyor. Kişisel olmayan her bir veri kamuoyuyla paylaşılacak durumundadır, buna bizim ihtiyacımız var zaten, ne istiyorsanız. Neden? Bazen bizi dövmemiz için yani "Siz artırdınız." diye ama hiç önemli değil, ben buna da razıyım ve bir toplumsal duyarlılık oluşuyor yani bu bir siyaset malzemesi hâline gelse de bir toplumsal duyarlılık oluşuyor. Öyle veya böyle hiç olmazsa insanlar bunun yapılmaması lazım geldiğini, bu baskılama yönteminin yeni yetişen gençlerimize, nesillerimize de başka bir öğreti ortaya koyduğunu ben kendi adıma üzülssem de yani...

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Sonuçlarına...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU - ...daha doğrusu yöntemine üzülssem de -sonuçlarına zaten üzülmüyoruz hep beraber- ben bunun hem toplumu öğrettiğini hem bir baskılama yöntemi oluşturduğunu takip ediyorum, izliyorum ve sonuçlarının da geleceğe ait bir ölçümleme bırakacağını da hep beraber göreceğiz. Bu kapsamda, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Emniyet ve Jandarma arasında gerekli protokoller imzalanmış ve anlık veri paylaşımına başlanmıştır.

Slayt 44, 45, 46, 47 ve 48'de bahsedeceğim konu, en önemli ayaklarından biri, bu suç türüyle mücadele edecek personelin eğitimidir. Bakın "-mış" gibi yapmadığımız konulardan biri de budur. Klasik asayiş polisliğinden çok farklı bir konu olduğu için bu personel eğitimlerine bu konuda ağırlık

verdik. Yani biz böyle bir meseleyi gördük. Ya, hatırlıyorsunuz, biz bunu bir genelge olarak da yazdık. Yani “Karakola geldikleri zaman bunları barıştırmak için çaba sarf etmeyin.” dedik çünkü biz bunun problemini yaşadık. Veya bir kadın karakola gelip “Ben böyle bir şeyle mücadele ettim, böyle bir şey başıma geldi.” dediğinde yanında eltisi var, çocuğu var “Ya, anne...” ya da “Ya, eltim, bundan, müracaattan vazgeç; gel, biz seni barıştıralım.” dedikleri andan itibaren tehdit devam ediyor ve biz bunun bedellerini de ödedik. Ve bizim yine bir talimatımız var: Geldi mi, arkadaş? Geldi. Siz bunu izlemeye alacaksınız. “İzlemeye” derken şöyle: Yani benim onu teknik araçlarla izlemem için mahkeme kararı almam lazım. Nasıl izlemeye alacaksın? Telefonu var mı? Var. Açacaksın telefon “Hanımefendi, durumunuz nasıldır? Bir probleminiz var mı? KADES’i indirin.” diyeceksin. Yani o bilsin ki veya onu taciz eden bilsin ki: “Karakola gittim, ben kayda düştüm, bitti.” Aslında bir kayda düştüğü yok fakat oradaki bu konunun hassasiyetini gören memur arkadaşımız bunu takip etmekle sorumludur, bu bizim genelgemizin amir hükmüdür. Bizim böyle bir sorumluluğumuz yok, kanunumuz bize böyle bir sorumluluk vermiş değil yani. Tabii, devriyeler de orada, onlara da öyle talimat verdik “Oraları da gezeceksiniz.” dedik. İster şiddet olsun ister mücadele etsin ister müracaat etsin ister etsin ister etmesin. Ve 2019, 2020 yıllarında 500 mülki idare amirine bu konuda eğitim verdik. Kolluk görevlilerimize verilen eğitim sayılarımız da ekranda görülmektedir. 15 Temmuz sonrası dönemde toplam 292.570 personele bu konuda eğitim verilmiştir; bakın, bu az bir rakam değil. Jandarma bünyesinde toplam 18.166 er ve erbaşa bu eğitimler verilmiştir. Kurum içi eğitimlerin yanı sıra çalıştay ve seminerler düzenleyerek bilgi paylaşımı ve istişareyi artırmaya gayret ettik.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; genelge çerçevesinde özetlemeye çalıştığımız tüm bu faaliyetler, protokolde yaptıklarımızı ifade etmeye çalıştığımız tüm bu faaliyetler neticesinde elde ettiğimiz rakamların sonuçlarını izah ederek sözlerimi toparlamak isterim. Ekrandaki tabloda kadın cinayetiyle ilgili olarak 2006 yılına kıyasla hem toplam cinayetlerde hem de kadın cinayetlerinde yaşanan değişimi vermek istedik.

Şimdi, bu konuda şunu ifade edeyim: 2018’den itibaren biz bu rakamları her ay kamuoyuyla paylaşıyoruz. Biliyorsunuz, İçişleri Bakanlığımızın Basın Sözcüsü var, İsmail Çataklı Bakan Yardımcımız, Basın Sözcümüz ve her ay tüm rakamlarımızı paylaşır. Bu rakamlarımızı da kamuoyuna bildiririz, sonrada İçişleri Bakanlığımızın Twitter hesabından ve sosyal medyamızdan, bizim internet sitelerimizden bunları veririz.

Bu tartışma çok oluyor tabii, yani burada üzüldüğüm şey şu: Ha, biz sanki kadın cinayetlerini az gösteriyormuşuz gibi bir izlenimle karşı karşıyayız. Bu doğru değil. Ya, niye göstereyim? Yani netice itibarıyla olanı ben ortaya koymak zorundayım. Neden? Bakınız, çalışma arkadaşlarım beni bilirler, Çalışma Bakanlığında da aynıydım, burada da aynıyım. Ben doğru fotoğrafı görmezsem, arkadaşlarım doğru fotoğrafı görmezse bu sefer aşağısı bize doğru fotoğrafı göstermemeye başlar ve bu, esas itibarıyla karşı karşıya kaldığımız olayı bize göstermemeye başlar. Biz, azaldığını da yükseldiğini de; hangi periyotta gittiğini de gitmediğini de bilmek zorundayız, yaptığımız işin çıktısını almak zorundayız, etki analizini ortaya koymak zorundayız bu kadar basit ve net. İkide bir kadın cinayetleri üzerinden “İçişleri Bakanlığının verdiği rakamlar yanıltır ve yalandır, esası budur.” diye bunu bir siyaset tablosu hâline getirmeye şey yaparsak gelin, Asayiş Başkanlığımız orada size bütün rakamları göstereyim. Ha, biz bir kategorideki cinayeti alıp başka bir cinayete koymakla böyle bir şeyi yapıyorsak kendimizi aldatıyoruz, böyle bir hakkımız yok zaten de hukuken de yapamayız da kendimizi aldatıyoruz, toplumu aldatıyoruz, herkesi aldatıyoruz.

Ve burada, bakın, uyuşturucu ölümlerinde de öyledir. Mesela, Adli Tıp rakamlarına göre hareket ederiz biz. Kendi bilgilerimiz, kendi verilerimiz var, biz biliyoruz “Bu uyuşturucu ölümüdür.” diyoruz ama biz ona göre hareket ettiğimiz andan itibaren yanılırız. Bize Adli Tıp rakamı ne geliyorsa biz Adli Tıp rakamını kamuoyuyla paylaşıyoruz. 2017’de uyuşturucuya ölüm 941, şu anda 2020 için -son gelen rakam, dün geldi Adli Tıptan- 292. Yani ben bunu bilmekle mükellefim. Bu kıyası yaparım 300’de bağlanır zaten beklediğimiz de 300’dür. Geçen sene 341’di, bu yıl beklediğimiz rakam 300’dür ve bunu sağlamakla hepimiz mükellefiz. Bu kıyasları yapmazsam sonucu göremem, butona basamam, hareket edemem, analiz edemem, arkadaşlarımı sıkılayamam, sıkılayamayız, politikamızın sonucunu göremeyiz.

Burada, şimdi şu kasten öldürme olaylarına bakın: Kasten öldürme olayları, 2006’da -bu, kadın-erkek toplam- 3.020’imiş, 2020’de 2.075. Yani Türkiye’de bütün cinayetler burada azalmış bir. İki, kasten öldürme olaylarında yani 6284 hariç. Neden? 6284 yok bu şeyde. Hariç dediğim zaman olmadığı dönem için söylüyorum, daha doğrusu tüm dönemler için dâhil -özür diliyorum dâhil- ama onu 6284’ü farklı vereceğim. Kasten öldürme olaylarında tüm kadın cinayetleri bunda bizim bahsettiğimiz kadın cinayetleri de var, 2006’da 468, tüm kadın cinayetleri bu her şey içerisinde şimdi 385. Ne zaman? 2020 yılında. Kasten öldürme cinayetlerinde erkek cinayetinde 2006’da 2.522, 2020’de 1.690. 6284 ne zamandan itibaren başladı? 2012-2013 ama 2014’te kayda girmeye ve şey olmaya başladı. 2014’te 307, 2020’de 267.

Şimdi, ifade etmeye çalıştığım... Burada, şimdi, arkadaşlar, bir slayt daha var. Benim bir özelliğim daha var, ben teknik analizciyim. Yani grafik okumayı bilen bir adamım. Yaklaşık üç buçuk yıl hayatım grafik okumakla geçti. Şimdi, şu 2014’ten 2020’ye kadar -2021’i şey yapmıyorum çünkü kıyaslama oradaki rakamlarla tutmaz- 2014 ile 2020 arasında azalan bir eğimle gidiyor. Ha, daha sıfıra insin, bizim iddiamız o ama burada özellikle 6284’te artan bir kadın cinayeti eğilimi söz konusu değil.

Peki, 1 tanesi bizim için önemli mi, sorumlu mu? Ben 1 tanesinin de sorumlusuyum; dün akşam katledilenin de sorumlusuyum, bütün hepsinin sorumlusuyum, kendimi böyle görüyorum. Yani o ailenin içerisinde değilim -biraz sonra göreceğiz- ama bunun önleyiciliğinde ortaya konulanlar sebebiyle kendimi sorumlu hissediyorum çünkü ben önleyiciyim ama herkesin kendine pay alması gerekir.

Burada, yine, 52’nci slayt aile içi ve kadına yönelik şiddet olaylarını ifade ediyor. Biraz önce 51’inci slaytı bitirdik. Aile içi ve kadına yönelik şiddet olaylarının grafiğine baktığımız zaman da yıllar içerisindeki şiddet olaylarında nüfus etkisine rağmen nispeten yatay bir seyir alınan tedbir sayısında, özellikle 2019-2020 arasında hızlı bir yükseliş görülmektedir. Neden? Bakın, eylem ve koordinasyon planının hayata geçmesi, yazıyor orada. 2) Kurumlar arası iş birliğinin ve paydaş kurumların kapasitesinin artırılması. 3) Kadına karşı şiddetle mücadeleyle yönelik tüm kurumlarda hâkim, savcı, kolluk, sosyal hizmet uzmanı, rehber öğretmen, din görevlisi, uzmanlaşmış personel sayısındaki artış, KADES’le birlikte ihbar ve başvuru imkânının kolaylaşması -bir kere 133 bin ihbarın geçen yıl 70 küsur bini buradan geldi artarak yani- KADES’le birlikte kolluktaki aile içi ve kadına karşı şiddetle mücadele birimlerinin sayısının artırılması -erişebilirliği arttırdık hep beraber, her tarafa erişilebiliyor, takip edilebiliyor- kamuoyu farkındalığının yükseltilmesi. Hani, biraz önce tüm bocayı kamuoyuna yaptığımız zaman şöyle bir şey oluyor: Diyorsun ki: “Elektronik kelepçe çıkarttım.” Diyorsun ki: “Şunu yaptım.” Diyorsun ki: “Biz bununla mücadele ediyoruz.” Bu sefer vatandaşımızın “Ya, bir şey olmaz.” duygusu ortadan kalkıyor “Bir şey olur.” duygusu ortaya geliyor.

Geçen günlerde -benim de cep telefonuma çok geliyor- birisi aradı -kamuoyunca tanınan da birisi, ben tanımıyorum- dedi ki: “Böyle bir şey var.” “Hiç merak etmeyin.” dedim, ben sadece arkadaşlarıma bildirdim, böyle bir vaka var. Gitmişler, Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Bürosu almış,

bizatihi kendisinin istediği memlekete götürmüş, oradaki Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Bürosundaki arkadaşlarla buluşturmuş, gerekli bütün tedbiri almış, oradan da geriye dönmüş. Diyor ki: “Ben hayatımda böyle bir şey görmedim.” Bunu yapmayan eksik, yapan görevini tam anlamıyla yerine getirmiş demektir. Eğer böyle bir iklim oluşturamazsak hep beraber, burayı azaltma kabiliyetine sahip olamayız.

Yine, dikkat ederseniz 2020’nin dördüncü ayındaki olay sayısı 77.575, neden? Çünkü orada artık gerçek rakamlara ulaşmaya başladık. Şimdi ise 2021’in ilk dört ayında 73.867; hafif onun altında. Bundan sonra trendin ben özellikle olay sayısında aşağı doğru gideceğini düşünüyorum çünkü en yüksek doygunluk noktasına geldik çünkü bütün kamuoyuna hangi birimlerimiz, hangi araçlarımız varsa “Bize ulaşın.” diye boca ettik. Mağdur kayıtlı kadın sayısı 71.405 geçen yılın ilk dört ayıyla bu dört ayı kıyasladığımızda bu yıl 65.998, tedbir kararı verilen önleyici ve kolluk koruyucu kişi sayısı ki tedbir kararını çok istememize rağmen 119.530’dan 91.394.

Şimdi, özellikle olay sayısının artışında kadınlarımızın bildirim yapma olanaklarında getirdiğimiz yeni kolaylıkların da burada etkili olduğunu ifade ettim, büro amirliklerini ifade ettim. Bunu 1.086 ilçeye sadece Emniyette yaydığımızı ve Jandarmada yaydığımızı da ifade ettim, KADES programının etkili olduğunu ifade ettim. Dolayısıyla, bildirilme imkânının artması, ulaşım imkânının artması, tedbir kararlarının artmasının da etkili olduğunu burada ifade ettim.

Şimdi, geldik 53’e. Burada da koruyucu ve önleyici tedbir kararlarımızla ilgili zaman içindeki seyri görmektesiniz. Demek ki devlet olarak topyekûn bu konuya asıldık ve hakikaten 2009’da aldığımız kararın nasıl bir etki ortaya koyduğunu ve buna da nüfusumuzun artmasına rağmen, bir çok olay olmasına rağmen -bitiriyorum, sonuna geldim- bir sonuç aldığımızı ifade etmek isterim. Koruyucu tedbir kararı verilen kişi sayısı da dörder aylarla kıyaslandığında 39 binden 22 bine, önleyici tedbir kararında 80 binden 68 bine, toplam karar verilen kişi sayısı da 119 binden 91 bine düşmüştür.

Yalnız şunu söyleyeyim: Yani karakollara gidiyorlar, insanları geri çeviriyorlar. Yani ben geçen gün de bir şey için söyledim: Allah yakışan iftiradan korusun, hakikaten yakışan iftiradan korusun. Bu doğru, bu çalışan arkadaşlarımıza, şurada tükettiğimiz nefese, bu konuda aylardan beri... Yani koltuğa oturup -beni bağışlayın- böyle iftira atmak... Bu ülkenin, bu devlet memurları hepimizin devlet memurları ya, Allah rızası için ya. Ha, demin ne söyledim? Adam gitti...

Hayatımda en kızdığım işlerden birisi sadece kadın cinayeti değil. Git 155’e başvur, git 112’ye başvur. Böyle bir şeye kimsenin hakkı yok kardeşim. Vatandaş geldi mi sen sonuna kadar bunun meselesiyle uğraşmakla mükellefsin. Yapmazsan gereğini yerine getiririm ve getiriyoruz da affetmem. En kızdığım işlerden bir tanesi budur ve bu böyle. Yani bu konuda bir örneğini görmedik, bilmiyorum, Asayiş Daire Başkanımız burada, Emniyet Genel Müdürümüz burada. Bize böyle bir şikâyet söz konusu değil ya, böyle bir şikâyet söz konusu değil.

Bakın, Deutsche Welle’nin bir muhabiri -zannediyorum Deutsche Welle’ydi değil mi?- adım adım gördüm, tezgâh yapıyor, tezgâhı da tutmuyor zaten. Ben, Çalışma Bakanlığı döneminden Deutsche Welle’yi iyi bilirim, BBC Türkçe’yi iyi bilirim. Onun için, burada, size şimdi önemli rakamlar daha söyleyeceğim. 2018 sonrasındaki aile içi ve kadına yönelik şiddet olaylarında 55’inci slayta gelinmesini istiyorum. Bakın, bunlar bizim çıkarımlarımız. Aile içi ve kadına yönelik şiddet olaylarında maktulün şüpheliye yakınlığı yüzde 39. Burada yüzde 39 eşi; yüzde 19 -şuradaki turuncu olan- sevgili; yüzde 15 -gri olan- ailesi, anne, baba, kardeş, oğlu. Şimdi, “Diğer” dediğimiz kesim var babaanne, kayınvalide yüzde 13; “Eski eşi” dediğimiz kesim var yüzde 8; “Dini nikahlı eşi” dediğimiz yüzde 4; “Eski sevgili” dediğimiz yüzde 2. Yani 2020’deki yaptığımız analizlerin tamamı.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Sayın Bakanım, hiç tanımayan birisini öldürdü, bir yüzdesi, o yüzdeye girer mi? Hiç tanımıyor, takip sonucu, alakası yok, canı istemiş öldürmüştü.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Ha, psikopatlık yani. Tanımasa bile ısrarlı takip varsa bu kanun kapsamına girer ama bizde var mı bir bakalım.

Aile içi kadına yönelik şiddet olaylarında olayın meydana geldiği yer, bence işin en önemli noktası burası. Yüzde 70'i evde yani... Bakın arkadaşlar, bizi şöyle görmeyin: Biz bunları analiz etmiyoruz olarak görmeyin. Biz, binlerce uyuşturucu kullanıcısıyla muhatabız. “Narkolog” diye bir formumuz var ve bu formda biz soruyoruz, diyoruz ki: “Bunu nerede kullandın?” Bana “Ben bunun yüzde 45’ini evde kullandım.” diyor. “Kardeş, ikincisini nerede kullandın?” diyoruz, “Metruk binada kullandım.” Diyor. “Peki, üçüncüsünü nerede kullandın?” diyoruz, “Arabada kullandım.” diyor. Yani diyor ki: “Metruk bina, araba.” “Sonra nerede kullandın?” diyoruz “Sokakta, parkta kullandım.” diyor. Sonra da biz ne yapıyoruz? Biz buna hemen politika geliştiriyoruz. Nasıl politika geliştiriyoruz? Hemen “En İyi Narkotik Polisi Anne” diye bir proje ortaya koyuyoruz. Yani en iyi narkotik polisi anne böyle, birisinin “Bu proje iyidir, iyi bir sosyal medya projesidir, bununla iyi PR yaparsınız.” projesi değil. Benim anneye ulaşmam lazım, anneye anlatmam lazım bunu.

İki, bakın, İçişleri Bakanı olduğumda -Muhterem Bey burada- dedim ki: “Bu metruk binaları yıkacağız kardeşim.” Beni de çok eleştirdiler. Bunu yakın bir gece ya, ne olacak sanki? Elinde yetki var, buyur yık, niye yıkmıyorsun? Geliyor, orada Bally çekiyor, uyuşturucu çekiyor; ondan sonra, geliyor, bir kızı taciz ediyor, bilmem ne. Niye yıkmıyorsun? “Kanun var, çerçeve var.” Kardeşim, kanunu bir kere de şöyle yorumlayın ya, elinde idare yetkisi var: “Yıktım.” Kanun desin ki: “Sen bunu niye yıktın?” Hiçbir şey çıkmaz bundan ya “Geldi yıktım.” “Kanuna aykırı...” Elimizde bu yetki var zaten, tartışma onun üzerinden yürümesin; tartışma, senin yetkini kullanman üzerinden yürüsün, sana bu yetki verilmiş. Netice itibarıyla, buraya getirdik; 39-40 bin civarındaydı -iyi hatırlayacaksınız- zorladık, zorladık, zorladık, 100 bine çıkardık. Bakın, 60 binini yıktık, 20 binini rehabilite ettik; şu anda, 20 binini de yıkmaya devam ediyoruz. Bazılarında mahkemelik var; yani karar alıyor mesela, idare mahkeme “‘Pırt’ diye yık.” Ya, kardeşim, niye şey diyorsunuz? Ben de diyorum ki: “Geceleyin gelin, iş makinemiz oradan geçerken yanlışlıkla vursun yık.”

Bakın, geçen gün bir şehit ailesine gittim. Yani derdim var da söylüyorum. İstanbul Mecidiyeköy’de bizim Etiyopyalı bir şehidimiz var, daha doğrusu kocası Oflu da kendisi... Etiyopyalı mı, Ginel mi?

SERAP YAŞAR (İstanbul) – Afrikalı. Kendisini “Trabzonluyum.” diye tanıtıyor.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Evet, Afrikalı.

Gittim, ben bir yıl önce, iki yıl önce tekrar gitmişim ona, gittim yani. Hatta bizim, Göç İdaresine de “Burada da çalış, et.” diye aldım. Çok da güzel Türkçe konuşuyor, kardeşi de var, dedi ki: “Bakan Bey, hani geldin ya” “Evet, geldim.” dedim “Adamlara ‘Şu karşıdaki binaları yık.’ dedin ya, iki yıl geçti yıkılmadı.” dedi. Ya, arkadaş, peki, kim oturuyor orada? Binanın sahibi yok, birileri gelmiş işgal etmiş, mahalleyi kokutuyor; ondan sonra, birileri de oradan kir alıyor, sahipleri değil yani. Kaymakamı çağırdım dedim ki: “Sabahleyin bu bina yıkılacak kardeşim.” ve sabahleyin bina yıkıldı. Ertesi gün haber çıktı: “Bilmem neredeki hemşehrilerimizi buradan attılar.” Ya, arkadaş...

SERAP YAŞAR (İstanbul) – Meryem, Moritanyalı.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Evet, Meryem, Moritanyalı, doğru.

Netice itibarıyla, yıkıldı, gitti. Metruk bina, yıllardan beri sahipleri yok, kimsesi yok, kimse ilgilenmiyor; gelmişler orayı işgal etmişler.

Şimdi, burada, kamuyu cesaretlendirmek lazım.

EMNİYET GENEL MÜDÜRÜ MEHMET AKTAŞ – Israrlı takip...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Evet, var. Mesela, Ordu ilinde ısrarlı takipli...

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Kıymetli Bakanım...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bitti.

Ordu ilinde ısrarlı takipli Ceren Özdemir, mesela hiç tanımıyor.

EMNİYET GENEL MÜDÜRÜ MEHMET AKTAŞ – Musallat olma, kanunda...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Musallat olma, kanunda, 3 Aralık 2019.

Şiddet olayları, burada, aile içerisinde ve biz de bunlara yönelik politikalar oluşturuyoruz yani bu formlarımız da dâhil olmak üzere, hatta birtakım ısrarlı sonuçlarımız hep bununla ilgili.

Yine, 57'nci slayt var. 57'nci slaytta, olayın nedeni tartışma yüzde 33; kıskançlık yüzde 17; barışmayı kabul etmeme, uyuşturucu madde kullanımı yüzde 17; bilinmiyor yüzde 15; ayrılmak istemesi yüzde 10, gibi yukarıdan aşağıya, olayın nedenlerine yönelik de politikalar oluşturmaya çalışıyoruz, sonra, bunları da attığımız adımlara göre izliyoruz.

Aile içi ve kadına yönelik şiddet olayları, olayların oluş şekli... Ha, bu da önemli: Ani gelişen yüzde 67; tasarlanarak oluşan yüzde 33 ve en önemlisi tedbir kararı durumuna yönelik veri. Tedbir kararı almışsın, yüzde 88'inin tedbir kararı yok; yüzde 12'sinin var. Peki, bu yüzde 12'sini ne yapmak lazım? Onun için yırtıyorum, diyorum ki: "Kelepçeyi artıralım. Bak, artıralım kelepçeyi, daha fazla artıralım." Yani bizim, tedbir kararında ortaya koymamız gereken meselelerden bir tanesi budur. Bir de KADES'in "Acil" butonunu artırabilmek, biz bundan daha çok şey yaptık. KADES'te bu yılki hedefimiz 5 milyondur, arkadaşlarım şaşırdılar ama buna, biraz benim konsantrasyonum da lazım. İnşallah, o konsantrasyonla birlikte, bu 5 milyon hedefine buranın da katkısıyla ve gayretiyle inşallah ulaşacağız.

Şüphelilerin medeni durumuna bakıyoruz...

Son slayt Sayın Başkanım.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Evet, Sayın Bakanım.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Aile içi kadına yönelik şiddet olaylarına baktığımızda, hayatını kaybeden kadınların yüzde 57'sinin medeni durumunun evli, yüzde 24'ü boşanmış, yüzde 19'u bekâr. Şüphelilerin medeni durumuna baktığımız zaman... Arkadaşlar, burada, ben istatistik bilimiyle de biraz uğraştığım için anlamlı bir farklılık burada yoktur. Biz bu farka anlamsız farklılık deriz, anlamlı bir fark yok, aynıdır. Yani yüzde 59-57 aynıdır, yüzde 18-19 aynıdır, yüzde 23-24 esas itibarıyla aynıdır. Demek ki, faillerin ortalama yüzde 57-58'i evli, yüzde 18-19'u bekâr, yüzde 23-24'ü de boşanmış durumdadır.

Bu vesileyle, arkadaşlar, bize bu imkânı sağladınız, çok teşekkür ediyoruz. En azından ne yapmaya çalıştığımızı, nasıl yapmaya çalıştığımızı, bu konudaki samimiyetimizi ve bu konuyu özellikle sadece bizim değil, Sayın Cumhurbaşkanımızın talimatlarıyla başından itibaren hükümetlerimizin önemli ölçüde birincil meselesi olarak aldığını ve bizim zincirimizin elden ele verildiğini, ihtiyaçların süreçle ve esas itibarıyla yaptıklarımızın süreçle ortaya çıktığını, buna karşı da bizim bigâne kalmadığımızı ve burada, hep birlikte, bizim için de kadına şiddet acizliğin ve yetersizliğin sorunudur, bir iktidarsızlık meselesidir, bu kadar basit. Kim nasıl anlarsa anlasın. Ben erkeklerle bu sözü söylediğim zaman bana yine buradaki hemcinslerinin tarafından eleştirilerde bulunuldu; ben bunu çaresizlikten söylemiyorum ki.

Yine, burada söyleyeyim: Ne zaman... Kırıkkale'deki Asiye Bulut'tu değil mi?

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Emine Bulut.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Emine Bulut. Özür diliyorum.

Emine Bulut cinayetinde bir fotoğraf gördüm. Fotoğraf şu: 10 tane kadın ellerine almışlar bir pankart, gitmişler. Beraber bunu değerlendirme yaparken arkadaşları çağırdım. Ne zaman 10 tane erkek eline alır bir pankart, gider de “Biz Emine Bulut cinayetin şiddetle reddediyoruz.” derse mesele tersine dönmeye başlamıştır. Bunun başka türlü bir izahı söz konusu değildir. Bu ne erkek meselesidir ne de kadın meselesidir, bu bir toplum meselesidir. Ama karşılıklı bir siyasal suçlama, bir iktidar suçlamasından ziyade, bir iktidarsızlık tespiti ortaya koymamız lazım. Bu, iktidarsız bir iştir. İster kızsınlar ister bilmem ne yapsınlar, beni de ilgilendirmiyor.

Onun için, burada yapılması gereken topyekûn Meclisimizin, sivil toplum örgütlerinin, kanaat önderlerinin... Ki bu konuda Sayın Cumhurbaşkanımızın eşiyle beraber ortaya koymuş olduğu irade ve bunu toplumsallaştırmak katkısı ve gayreti bizim açımızdan en önemli adımlardan bir tanesidir. Bu konuyu...

Gönlüm şunu ister: Bir gün Sayın Devlet Bahçeli yapmıştı. Sadece bir grup konuşmasını gençlere ayırdı yani bir gençlik analizi yaptı. Ya, bir gün tüm liderler, sadece aile içi şiddet ile kadına şiddete yönelik bir grup konuşması ortaya koysalar, ne olacak sanki, bir saat ya. Bir grup konuşması ortaya koysalar ama bunu şunun için değil: “AK PARTİ şunu yapamadı, ötekisi bunu yaptı, ötekisi bilmem ne etti.” Yani hep beraber “Ne yapabiliriz, nasıl bu işin altından kalkabiliriz?”i ortaya koysalar bu sağlanabilir.

Allah razı olsun Diyanet İşleri Başkanımızdan. Ben bu konuda ne zaman bir talepte bulunsam, “Hocam, böyle böyle bir mesele var, bir daha bir yüklenmemiz lazım bu işe.” dediğimiz zaman ya cuma hutbelerinde ya birtakım şeylerde... Kendisine buradan binlerce defa, yüz binlerce defa müteşekkirim. Hem de o kadar güzel üsluplarla, o kadar güzel dillerle bunu anlatıyor ve bunu kime anlatıyor? Erkeklerle anlatıyor. Eskiden cuma namazını kadınlar da kılardı. Benim büyük ninem -Allah rahmet eylesin, Eyüp’te yatar, babamın babaannesi- cuma namazını Eyüp’te kılardı, ailemizin âdetiydi ama ondan sonra biraz azaldı.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK - Kıymetli Bakanım, öncelikle katılımınız için çok teşekkür ediyorum fakat bir uyarıda bulunmak istiyorum.

Arkadaşlar, pandemi dolayısıyla kapının önünde bulunan, ayakta bulunan bütün arkadaşlarımızın dışarıya alınmasını istiyorum, ayakta kimsenin kalmamasını istiyorum sonrasında konuşmamı yapacağım.

Arkadaşlar, ayakta kimse kalmamın oturacak yer yoksa...

Evet, Kıymetli Bakanım, öncelikle sunumuz, doyurucu sunumunuz için canıgönülden teşekkür ediyorum. Hangi işi, sorumluluğu üstlenirseniz üstlenin, üstlendiğiniz hiçbir sorumluluğu, Doğan Cüceloğlu’nun söylemiş olduğu gibi, kitabında söylemiş olduğu gibi “mış gibi yaşamlardan” “mış gibi işlerden” yapmadınız.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Başkanım, bir düzeltme yapabilir miyim? Yanlış olabilir.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Buyurun Sayın Bakanım.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Konuşmamda atlamışım 2020 yılında faili meçhul cinayet yok kadın cinayetlerinde. Yani tarih olarak atlamış olabilirim 2020 yılı, burada arkadaşlar uyarıyorlar.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Demıştiniz, ben de not aldım.

Ben bu vesileyle üstlendiğiniz bütün sorumluluklarda sonuna kadar sonuç odaklı ve çözüm odaklı yaklaşımınızdan dolayı sizi canıgönülden kutluyorum.

Bugün Kıymetli Bakanımızla birlikte Sayın Bakanımıza eşlik eden Bakan Yardımcımız kıymetli Muhterem İnce Bakanımıza, Jandarma Genel Komutanımız Orgeneral Arif Çetin Paşa’ma, Emniyet Genel Müdürümüz Kıymetli Mehmet Aktaş Genel Müdürüme, İller İdaresi Genel Müdürümüz Sayın Kürşat Kırbıyık’a ve İç Güvenlik Stratejileri Daire Başkanı Can Ozan Tuncer’e, İller İdaresi Genel Müdür Yardımcısı Nurtaç Arslan’a ve Mustafa Çit, Tuğgeneral Ferdi Korkmaz, Erhan Gülveren, Albay Murat Yakın, Levent Tuncer, Sibel Özdemir’e İçişleri Bakanım adına katılan bütün katılımcılara çok teşekkür ediyorum.

Öncelikle, Sayın Bakanım, şunu söylemek isterim: Siz biraz evvel Deprem Komisyonuna çağırılmadığınızı söylemiştiniz. Ben bir hatırlatma yaparak sözlerime devam etmek istiyorum. Şu ana kadar “kadına yönelik şiddet” başlığı altında ne kadar komisyon varsa buna KEFEK de dâhil olmak üzere ilk kez Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında kadına yönelik şiddetin araştırıldığı komisyona ilk kez İçişleri Bakanı geliyor, Türkiye Büyük Millet Meclisi var olduğu andan itibaren de bu, altını çizerek söylemek isterim. Ve aldığınız güçlü tedbirler ve uygulamalarla birlikte bugün vermiş olduğunuz bilgiler bizim için çok kıymetli.

Özellikle 1/1/2020 tarihli genelgenizi çok önemsiyorum, ilk günden itibaren arkadaşlarımızla da paylaştık. Özellikle genel politikalarımızla birlikte politikalarımızın yerele yansıması ve yereldeki takipleri bizim için çok önemli. Kadına yönelik şiddeti genel kadar yerelde takip etmek gerekiyor ama oralarda da sizin tabiriniz ve tarifinizle “mış gibi toplantılar” yapılyordu maalesef. Şimdi, üç ayda bir takip ve valinin başkanlığında ibaresiyle genelgenin bundan sonraki takiplerini ve verilerini bizlerin de takip edeceğine ifade etmek isterim.

Özellikle, 25 Kasım 2019 tarihinde Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Kurumsal İşbirliği ve Eşgüdümün Artırılmasına Dair Protokol’ün Sayın Cumhurbaşkanımızın Başkanlığında, himayelerinde; Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımız, Adalet Bakanlığımız, Millî Eğitim Bakanlığımız, Sağlık Bakanlığımız ve Diyanet İşleri Başkanlığımızın ortak imzasıyla yürürlüğe girmiş olması bugüne kadar bu masanın etrafında çalışan bütün kadın milletvekillerimizin söylemiş olduğu cümlelerdir. Çok ciddi manada verilerde duplikasyonlar olduğu gibi uygulamalarda da hem duplikasyonlar hem de eksiklikler vardı. Bu koordinasyonu başlatmış olmak bundan sonraki alınacak tedbirleri ve uygulamalardaki çözümleri çok ciddi manada kolaylaştıracak ve yine, genelgelerimizde muhakkak valilerin başkanlığında bundan sonraki toplantıları yaparken...

Kıymetli Bakanım, benim sizden hassaten bir istirhamım var, buradaki, Komisyondaki arkadaşlarımız da benimle aynı kanaatte olacak: Biraz evvel Sayın Diyanet İşleri Başkanımıza çok teşekkürlerinizi ilettiniz, bizler de aynı teşekkürü ifade ediyoruz, şükranlarımızı sunuyoruz. Dün Diyanet İşleri Başkanlığından Başkan Yardımcımız Huriye Hanım bir sunum yaptı, bütün Komisyon üyelerimizle çok büyük memnuniyetle dinledik ve biz de buradan Diyanet İşleri Başkanlığımıza bu koordinasyonda uyguladıkları, aldıkları tedbirler için de hassaten teşekkür ediyoruz. Orada bütün arkadaşlarıma şunu söyledim: Diyanet İşleri var olduğu andan itibaren ilk kez Diyanete bir kadın Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı atandı. Benim sizden hassaten istirhamım –bunu yüksek sesle söylüyorum- Bakanlığınıza bir kadın bakan yardımcısıyla başlamak üzere ve illerimizde müftülerimiz... Bunun neden olduğunu

söyleyeceğim. Diyanet İşleri Başkanlığımızdaki kadın Diyanet İşleri Başkan Yardımcısının varlığıyla birlikte bakış açısının değiştiğini görüyorsunuz. İstirhamım, bu konuda kadın bakan yardımcımızdan başlamak üzere her ilde kadın müftü yardımcılarımız var, valilerinizin mutlaka kadın vali yardımcılarını...

Sayın Bakanım, biliyorum, mutlaka vereceğiniz cevaplar var. Havuzunuzdaki eksik insan kaynağını söyleyebilirsiniz ama valiliklerimizde mutlaka bir kadın vali yardımcısının olmasını arz ediyorum ve Emniyette mutlaka olması gerektiğini ve bu esnada da kadın kaymakam adaylarımıza da Anayasa'nın 10'uncu maddesine istinaden pozitif ayrımcılıkla yaklaşip o havuzunuzdaki insan...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Orada oturmak kolay. Bakın, ben geldiğim zaman İçişleri Bakanlığına her yıl 2 kadın kaymakam alınıyordu. Kaldırdım ben onu; 9'a çıkardım ilk önce, sonra 10'a çıkardım, 11'e çıkardım, 12'ye çıkardım, 13'e çıkardım, en son grupta 14 kişi aldık. İçleri gidiyor kadın sayısı artınca bizimkilerin, vallahi içleri gidiyor.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Bunun farkında olduğum için...

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Sayın Bakanım, siz de Başkanımız “Vali yardımcısı ve bakan yardımcısı kadın olsun.” deyince bayağı bir içten güldünüz.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Ama hak vererek gülüyor, hak vererek.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Ben olmasını istiyorum. Sayın Milletvekilim, bizim Bakanlık küt bir Bakanlık, böyle hep soğuk işleri var; hiç olmazsa bir hanımefendiyle beraber...

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – O zaman gerçekten daha güzel olur yani.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Kıymetli Bakanım, bu vesileyle vali, vali yardımcısı, kaymakam; nitelikli kadınlarımızın temsilini gönülden arzu ediyoruz. Bu uluslararası göstergelerde de çok net Türkiye'nin göstergelerini yukarıya çekmeye vesile olacaktır. Özellikle kadına yönelik şiddetle ilgili olarak eylem planlarımızın uygulanmasında da hassasiyet gösterilecektir diye düşünüyorum.

Kıymetli Bakanım, önemli gördüğüm, Aile Bakanımızla da paylaştığım, sizin de mutlaka takibinizi arzu ettiğim konu şu: Konukevlerimizle ilgili verileri paylaştınız ve rakamları verdiniz. Şu an 3.576 kapasiteli konukevimiz var Türkiye’de ve bu Avrupa Birliği üyesi ülkeler ve Avrupa ülkeleri içerisinde de iyi durumdayız. Ama bu yeterli mi? Asla değil, bunun sayılarını artırmamız gerekir. Bunun için şu an 2 tane ilimizin nüfusu 100 binin altında ama buna rağmen 81 ilimizde kadın konukevimiz var ama 243 belediyemizin 100 binin üstünde nüfusu olduğunu biliyoruz. Dolayısıyla, hâlihazırda 100 binin üzerinde nüfusu olmasına rağmen kadın konukevi olmayan belediyelerimiz var. Aile Bakanlığımızın koordinasyonu ve Belediye Kanunu çerçevesinde, gereğince Mülkiye Teftiş Kurulu Başkanlığı tarafından yapılacak teftiş ve denetimlerin çok sıkı yapılmasını ve bu konuda yapmayanların yaptırımlarının uygulanmasını ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığımızla bu konuda koordinasyonunuzu hassaten istirham ederiz.

Özellikle KADES Programı için çok özel teşekkür ediyorum.

2 milyon 293 bin kişinin indirdiği ve 73 bin ihbarın, gerçek ihbarın alındığı bir yerde, bir uygulamada, bizim basından gördüğümüz 2 tane kadının hayatının kurtarıldığına şahitlik ettik. Biri, Bursa’da ayrı yaşadığı eşi tarafından usturayla zarar verilmek istenen Ç.E. KADES yardım çağrısı sonrası eve gelen polis ekiplerince kurtarıldı. Diğeri, Ankara’da eşi tarafından psikolojik ve fiziksel şiddet gören Nergiz Sözen ve kaçırılmak istenen 4 aylık bebeği KADES uygulaması sayesinde kurtarıldı. Bunlar sadece bildiklerimiz. İnanıyorum ki sizin vermiş olduğunuz 73 bin ihbar bilgisi içerisinde, bizim

de bilmediğimiz ama hayatına dokunduğumuz kadınlarımız var. Bu vesileyle hem genelgeniz hem KADES hem de tüm kurum ve kuruluşlarımız, biraz evvel tek tek saydığım kurumlarımızın çalışmaları için canıgönülden teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, daha önceki Komisyonlarımıza -biraz evvel saydığım- Jandarma Genel Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, İller Bankası, Göç İdaresi, her kurum ayrı ayrı davet edilir ve onlar dinlenirdi ve her kurum yirmişer dakika konuşurdu. Biz, bu vesileyle, sizin sürenizi milletvekili arkadaşlarımızın bilgisinde, yaklaşık 5 kurumun yerine, Sayın Bakanımızın sunumunu yapmasını arzu ettik. Bu vesileyle de sunumunu bir saat on beş dakika olarak belirledik. Ben sunum saati içerisinde kalmasından dolayı da... Bir on beş dakikalık rötamız var, ben hassaten teşekkür ediyorum Kıymetli Bakanım ve sözü, Komisyon üyesi arkadaşlarıma bırakmak istiyorum.

Hayati Bey, toplantıya girmeden bilgi notu gönderdi, ilettiler, mesaj atmış, MYK toplantısına katılacağı için ilk sözü istemiş. Önce sözü Hayati Bey'e sonra Filiz Hanım'a vereceğim.

Sayın Arkaz, buyurun.

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, hoş geldiniz, şeref verdiniz.

Konu söylediğiniz gibi küresel efendim. Geçtiğimiz günlerde Kudüs'te yaşanan olaylara üzülerken şahit olduk. İsrail'in saldırılarında 200'ü aşkın sivilin öldüğü açıklandı. Ne yazık ki bu masumların 65'i çocuk, 39'u kadındı. Kadınlar ve çocuklar şiddete maruz kalırken, bombalanırken, tutuklanırken ve katledilirken dünyanın sözde büyük ülkeleri ve insan hakları savunucuları bu katliama sessiz kaldılar. Masum kadınların ve çocukların hayatına kasteden sadece İsrail değil, kırk yıldır bildiğimiz en büyük katil, kadın ve çocuk tecavüzçüsü, bölücü ve hain terör örgütü PKK'dır. Terör örgütü, kadınlarımızı büyük ölçüde mahrumiyete, ayrımcılığa hatta şiddete, tacize, bazen de tecavüze maruz bırakıyor. Kadınlarımız köleleştiriliyor, canlı bomba olarak kullanılıyor, ailesinden uzaklaştırılıp hem ailenin canı yakılıyor hem de çocuk yaşta kızlarımızın istikbali söndürülüyor.

PKK 1978'den bu yana 300'den fazla öğretmenimizi şehit etti. Aralarında Aybüke Yalçın, Neşe Alten ve Ayşe Konakçı'nın da olduğu şehit öğretmenlerimizin büyük çoğunluğu kadındı. Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında İçişleri Bakanımızın açıkladığı tedbirlerle ve alınan önlemlere katılıyor ve destekliyoruz. Sayın Bakanımıza ve ekibine çalışmalarından dolayı teşekkür ediyorum, şükranlarımı sunuyorum.

Türkiye Cumhuriyeti devleti ve büyük Türk milletinin kadın hakları konusunda dışarıdan gelecek hiçbir dayatmaya ve zorlatmaya ihtiyacı yoktur. Kadına yönelik şiddet durdurulmalı, katillerini ve şiddet faillerini toplumdan uzaklaştırmalıyız. Hapisse hapis, idamsa idam gereken neyse o yapılmalıdır. Hukuki, siyasi, tıbbi, vicdani, ahlaki tedbir ve cezalarla şiddeti kaynağından kurutmalıyız.

Tekrar teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Hayati Bey, çok teşekkür ederim.

Kıymetli Bakanım, bir usulümüz var Komisyonumuzda başından itibaren belirlediğimiz. Arkadaşlarımız sorularını soruyorlar ve sonrasında sizden istihkamımız soruları toplu hâlde, en son cevaplandırmanızı.

Bu vesileyle, Filiz Kerestecioğlu da bir toplantısı olduğunu ifade etti.

Sayın Kerestecioğlu, buyurun efendim.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) - Toplantı değil aslında Genel Kurulda kadın yoksulluğunu anlatmaya gideceğim. Kadın yoksulluğuyla ilgili...

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Hızlı söyledığınız için, o esnada “Gitmem gerekiyor.” dediğiniz için...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Yok, ben zaten size değil izah edeyim diye söyledim.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Buyurun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Gerçi, Sayın Bakan, bu sorunu da çözmüştür sanıyorum ama belki hâlâ geçerliliğini koruyordur.

Şimdi, iki saate yakındır gerçekten burada bir sunum dinledik ve iki buçuk dakikalık siyasi eleştirmeye tahammül etmenizi rica ediyorum çünkü daha fazla uzun sürmeyecek. Ama bizim için şu anda bulunduğumuz durum gerçekten çok olağan sayılacak ve bizim meşrulaştıracağımız bir durum değil. Siz geçen gece bütün ülkeye yaklaşık iki buçuk saat kaybettirdiniz ama bizim hani daha fazla bir şey kaybetmeye gerçekten tahammülümüz yok.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Filiz Hanım, Komisyonumuzun gündemine çıktığınız anda...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Ben devam edeyim, Komisyonla ilgili, evet, onunla ilgili devam edeyim.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Komisyonun gündemine çıktığınız anda, sizden ricam lütfen...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Şimdi, bakın, siz iltifatlarınızı yapabilirsiniz, siz kabullerinizi yapabilirsiniz, biz burada muhalefet siyasetçiler olarak bulunuyorsak -benim asla hakaret dilim olmamıştır- kendi üslubumla siyasi eleştirimi yaparım eğer bunu engelliyorsanız bunun adı “mobbing”dir, “baskı”dır o zaman. Lütfen iki dakikamı tamamlamama izin verin ve şiddet uygulamayın.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Sadece Komisyonumuzun gündemine istinaden konuşmanızı istiyorum.

Buyurun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Ben de Komisyon gündemiyle ilgili konuşacağım ama açılışımı nasıl yapacağıma da isterseniz siz karar vermeyin, ben karar vereyim Sayın Başkan, yoksa hepimizin yerine zaten konuşabilirsiniz.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Buyurun Sayın Kerestecioğlu.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) - Biz özellikle kadına yönelik şiddetle ilgili bir Komisyon olduğu için zaten ve sizlerin yarattığı cinsiyetçi ve hiç de temiz olmayan siyaset dili ortadayken burada bunu meşrulaştırmak niyetinde değiliz.

Çok sayıda sorumuz var, bunları yazılı olarak hazırladık; 21 sorumuz var. Sayın Başkana verdik, sizlere iletilecektir. Siz soru cevaplamayı çok sevmiyorsunuz diye de özellikle yazılı olarak verdik.

Bir de kartonları, panoları da seviyorsunuz. Bu konuda da özellikle soruyla alakalı olsun olmasın sizin hep kartonlarınız oluyor, bizim de bir kartonumuz var; 2021 yılının ilk dört ayında 106 kadın kaybedildi. Hani bunların isimlerini de belki buraya biz bırakırız, isterseniz hafızanıza yazarsınız çünkü bazen kadın isimlerini de hatırlamıyorsunuz.

Şimdi, KADES’i anlatabilirsiniz, bol bol anlatabilirsiniz ama bu kadınları KADES de kurtaramadı çünkü “İstanbul Sözleşmesi”nden çekilince şiddet azaldı.” diyen Emniyet mensuplarımız var ve siz de buna destek oldunuz. İşte, bu Komisyonunda bu yüzden de biz meşrulaştırmak istemiyoruz aynı zamanda bu yaklaşımı. Biz temiz toplum istiyoruz, temiz siyaset istiyoruz, temiz yargı istiyoruz ve bu ülke insanların da artık buna karşı sabrı kalmadığını biliyoruz. Erkek egemen siyasetin kirli ve cinsiyetçi dili ve yapısı sürdükçe de kadınların öldürülmeye devam edeceğini de biliyoruz ki buna kırk yıllık bir

feminist mücadeleci olarak da tanıgım, tanık oluyorum ve yaptığınız şeyleri, o kadar her şeyi kendiniz yapmış gibi bir kibirle -kusura bakmayın- anlatıyorsunuz ki ama gerçek böyle değil, bunların arkasında çok ciddi bir mücadele var. 6284'ten önce 4320 var, ondan önce başka kanunlar var. Biz öyle bir dönemden geliyoruz ki kadının çalışması kocanın iznine bağlıyken biz bunları değiştirmeyi başardık. Türkiye'de kadınlar var ve gerçekten bu tutumunuzu biz kabul etmiyoruz her şeyi sizin çözdüğünüz gibi. İnandırıcı da olmadığınızı düşünüyoruz özellikle bazı konularda. Son olarak bunları söylemek isterim. Mesela, TİHV "2015'ten bu yana 4.141 işkence başvurusu var." dedi. Siz ona "siyasi bir kurum" dersiniz muhtemelen ama siz "İşkence yok." dediniz. Siz "Faili meçhul yok." dediniz.

Ben Türkan Elçi'nin sözleriyle bitirmek isterim, Türkan Elçi diyor ki: "Rahatlık karşısında donarak sadece göğe bakmak istiyor insan, yerin yüzü çok kirli çünkü."

Teşekkür ederim tahammülünüz ve dinlediğiniz için, biz de epeyce tahammül ettik ve dinledik. Biz bu yüzden bu toplantıda daha fazla kalmak istemiyoruz, sorulara veya onların sadece monoloğuna muhatap olmak istemiyoruz ve bu ülkede dediğimiz gibi... (Gürültüler)

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Bence şu anki tavırla asıl kibirli sizlersiniz.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Hiç kibirli değiliz. (Gürültüler)

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Sayın Kerestecioğlu...

HABİBE ÖÇAL (Kahramanmaraş) – Sürekli provoke ediyorsunuz, gerçekten provoke ediyorsunuz. (Gürültüler)

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Sordunuz cevabını verecek Sayın Bakan.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Arkadaşlar, lütfen.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Burada bu Bakanlığı meşrulaştırmak istemiyoruz, siz de buna saygı...

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Sizin meşrulaştırmanız hiç önemli değil, meşru bir hükümet, meşru bir kabine ve meşru bir bakanımız var.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Sordunuz cevabını verecek Sayın Bakan.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Sayın Bakanımıza sunumları için teşekkür ediyoruz.

Kerestecioğlu sözünü bitirdi, arkadaşlar oradaki kâğıtları kaldırın lütfen.

Teşekkür ediyorum.

Habibe Hanım, buyurun.

HABİBE ÖÇAL (Kahramanmaraş) – Değerli Başkanım, kıymetli arkadaşlar; HDP'nin bu tavrını kınayarak sözlerime başlamak istiyorum.

Sayın Bakanım, öncelikle Komisyonumuza hoş geldiniz diyor ve Bakanlığımızın kadına karşı şiddet konusundaki çalışmalarından dolayı 5 teşkilatınıza teşekkür ediyorum, özellikle de teferruatlı sunumunuz için.

Ülkemiz coğrafyası da dâhil olmak üzere dünyanın her yerinde, kadına verilen roller erkeğe verilmiş olan rollerden maalesef daha geride kalmıştır. Tarih boyunca, kadınların erkeklerden daha fazla hak mahrumiyetine maruz kaldığını da hepimiz bilmekteyiz. Bizler AK PARTİ olarak iktidara geldiğimiz günden beri bunun gibi problemlerle canla başla çalışırken maalesef, bazılarının kadını ve kadınların sorunlarını görmezden gelmesi bizi derinden üzmektedir. Özellikle bazı siyasi partiler, hırsız feneri gibi kendilerinin görmek ve göstermek istedikleri sorunlu yerlere ışık tutarken görmek istemedikleri yerlere hem gözlerini çevirmekte hem de kulaklarını tıkamaktadır.

Değerli Komisyon üyeleri, şiddeti bütüncül olarak ele almak zorundayız. Vahşice katledilen Emine Bulut, Özgecan Aslan, Şule Çet, Ceren Damar nasıl bu ülkenin gerçeğiye PKK ve siyasi uzantılarının şiddetine ve katliamına maruz kalan hemşire Nurcan Karakaya ve 11 aylık bebeği Bedirhan, Bingöl’de PKK’lı canlı bombanın hedefi olan 4 çocuk annesi Hatice Belgin de, yine, öğretmen Aybüke Yalçın da bu ülkedeki terör örgütünün ve kadına yönelik şiddetin birer gerçeğidir. Ayrıca, HDP Muş Milletvekili Mensur Işık’ın eşi Ebru Işık da bu ülkenin bir gerçeğidir. Kadının, kadından gördüğü şiddeti teşkil eden HDP Milletvekili Remziye Tosun’un Diyarbakır Annelerine hakaret ederek saldırması da yine bu ülkenin bir gerçeğidir.

Şimdi sizlere soruyorum: PKK terör örgütü tarafından zorla alıkonulan kadın militanların yaş ortalamasının 17,3 olduğunu göz önünde bulundurduğumuzda alıkonulan kız çocuklarına uygulanan şiddet, şiddet değil midir? PKK terör örgütü sebebiyle mağdur olan kadınlar için bazı siyasi partilerin sessiz kalmasına birileri neden hâlâ ısrarla tepki vermemekte direnmektedir; bunu da açıkçası anlamakta zorluk çekiyoruz değerli arkadaşlar. PKK terör örgütünden etkilenen kadınların mağduriyeti, bazı partiler için kadına yönelik şiddet kategorisine girmemekte midir?

Komisyonadaki değerli üyelerimize sesleniyorum: Lütfen, kadına yönelik şiddeti kendi siyasi partinizin görüşü ya da ideolojinize göre sınıflandırmayın, bütüncül olarak değerlendirin. PKK teröründen etkilenen anneler, eşler, kız kardeşler, kız çocukları size göre şiddet mağduru değil midir? Artık herkes kafasını kuma gömmekten çıkarmalıdır. AK PARTİ düşmanlığı, sizi kadınları ve şiddeti sınıflandırmak, bu konuda gerekirse terör yandaşlığı yapmak durumuna getirmiştir. Bu tavrınızdan acilen vazgeçmenizi size tavsiye ediyorum.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Habibe Hanım, diğer konuşmacı arkadaşlarımızı da üçer dakikayla sınırlandırılmı istiyoruz, bundan sonraki konuşmacılarımız için de aynı şeyleri uygulayalım istiyoruz.

Buyurun.

HABİBE ÖÇAL (Kahramanmaraş) – Sorumu soruyorum.

Sayın Bakanım, ayrıca, kadına yönelik şiddetle mücadele için 2020 yılının ilk gününde Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Genelgesi yayınlanmasının ve 81 il valiliği, il emniyet müdürlüğü, il jandarma komutanlığı, il sahil güvenlik komutanlığına göndermenizin, kadına şiddetle mücadeleyle kararlı ve taviz vermez tavrınızı gösterdiğini düşünüyorum. Bu çerçevede, kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda yükümlülüğü bulunan tüm kamu kurum ve kuruluşları ile bu alanda görev alan kamu görevlilerinin sorumluluklarını gecikmeksizin yerine getirmelerini ve bu konuda topyekün mücadele edilmesi gerekliliğini önemle vurgulamak isterim.

Kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda STK’lerle ve uluslararası kuruluşlarla iş birliği yapıyor musunuz? Bu soruyu sormak isterim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Habibe Hanım, çok teşekkür ediyorum.

HABİBE ÖÇAL (Kahramanmaraş) – Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Neslihan Hanım, buyurun.

NESLİHAN HANCIOĞLU (Samsun) – Teşekkürler.

Sayın Bakan, bu kadar yoğun bir gündemde Komisyonumuza geldiniz, sunum yaptınız; size ve katılımcılara çok teşekkür ediyorum.

Geçen yıl Polis Akademisinde Aile İçi ve Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Değerlendirme Toplantısı'nda "Kadın cinayetlerinde rakamlar konusunda bize itimat etmeyen, gazete kupürlerinden bunları toplayan bir anlayış da söz konusu. Titizleniyoruz ama maalesef yanlış rakamlar yüzünden esir kalıyoruz. Biz neden bu rakamları yanlış verelim? Arttığı zaman arttı diyoruz, rakamları veriyoruz, alarm zillerini çalıyoruz." diye bir söyleminiz olmuştu. Doğrudur, kadın örgütlerinin yayınladığı veriler ile resmî veriler arasında farklılık var fakat o gazete kupürlerinden toparlanmış olan bilgiler şüpheli ölümleri de içeren vakaları kapsıyor. Şüpheli her olaya, açığa kavuşturulamayan her vakaya kadına yönelik şiddet ya da cinayet olasılığı dâhilinde yaklaşmak gerektiğini düşünüyorum Sayın Bakan.

Daha sonra düzelttiniz, konuşmanızda "Faili meçhul cinayet yok." demiştiniz ama düzeltme yaptınız. Ben de bu nedenle size Gülistan Doku ile bu Yeldana'yı soracaktım.

Bir de sunumunuzda tedbir kararı altındayken hayatını kaybeden kadınlara ilişkin veriler de yer alıyor. Bu yılın ilk dört ayında 10 kadın tedbir kararı uygulanırken hayatını kaybetmiş. Sizden öğrenmek istediğim şu: Tedbir kararı varken gerçekleşen cinayetlerin analizi yapıldı mı; bir zaaf, bir kusur var mıdır? Bu yönde bir çalışma geliştiriliyor mu?

Sayın Bakanım "13 Şubat-19 Mart 2021'de İstanbul Sözleşmesi yürürlükteyken 34 kadın hayatını kaybetti, 19 Mart-22 Nisan 2021'de İstanbul Sözleşmesi feshedildikten sonra 25 kadın hayatını kaybetti, yüzde 26 bir azalış var." diye bir "tweet"iniz var. Bu verilerle kadın cinayetlerinin İstanbul Sözleşmesi'nden çıkınca azaldığı görüşü savunulmaya çalışılıyor gibi. Bakanım, bu mantıkla yaklaşıldığında Türkiye, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Sözleşmesi'nden çekilirse insan hakları ihlalleri de azalacak mı?

Bir de Komisyonumuzun da affına sığınarak, Komisyonun çalışma alanı kapsamında olmayan bir sorum olacak Sayın Bakana.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Sayın Hancıoğlu...

NESLİHAN HANCIOĞLU (Samsun) – Hayır, hayır, lütfen...

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Komisyonun gündeminin dışında hiçbir soruyu kabul etmem.

NESLİHAN HANCIOĞLU (Samsun) – Yok, yok, lütfen...

Bakanım biliyor konuyu. Samsun Büyükşehir Belediyesinde Mali Hizmetler Daire Başkanı rüşvet, zimmet, irtikap suçlamasıyla görevden alındı. Ben ocak ayında bu konuda size önerge vermiştim ama cevapsız bıraktınız.

Sayın Bakanım, benim orada sorduğum şeydi: "Bu kişinin Büyükşehir Belediyesinde ve daha önce görev yaptığı belediyelerdeki iş ve işlemleri hakkında mülkiye teftişi yapılıyor mu?" O yüzden, sizi burada bulmuşken cevaplanmadığı için sormak istedim hem ben hem de Samsunlular merak ediyor Bakanım.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Sayın Hancıoğlu, ben inanıyorum ki Sayın Bakanım -Komisyonun gündeminin dışında- onları cevaplandıracaktır.

Buyun Sayın Taşcier.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Teşekkür ederim Sayın Bakan sunumunuz için.

Benim de size sorularım olacak, istediğiniz sorudan başlayabilirsiniz ama lütfen, ilçe başkanlığı döneminizden başlamazsanız cevaplara süre kalsın.

Ben öncelikle bir öneride bulunmak istiyorum içinde bulunduğumuz Komisyon nedeniyle. TRT yayınında ifade ettiğiniz cinsiyetçi söylemi ben üzülerək kabul etmediğimi söylüyorum. Kim olursa olsun, kiminle ilgili olursa olsun, suçlu ya da değil, katil ya da değil hiç fark etmez bir kadınla ilgili ben söylemenizin doğru olmadığını ifade etmek istiyorum.

Yine, Habertürk yayınında “çocuk pornosu” deyimini kullandığınız ki ben bunun dil sürçmesi olduğunu umut ediyorum çünkü bu bir istismardır “çocuk pornosu” diye bir şey yoktur.

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU – Değıştirdim sonra.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Evet, oraya kaçırmışım o zaman.

Kullanılan dilin önemli olduğunu düşünüyorum çünkü şiddet sadece fiziksel durumlarda değil, özellikle siyasetin, siyaset dilinin kadına yönelik şiddeti körükleyici, kadını ikinci sınıf vatandaş olarak gören zihniyeti besleyici dilden şiddetle kaçınması lazım. Bu nedenle de kullanılan ifadelerin önemli olduğunu düşünüyorum.

Yine ben de geçtiğimiz haftalarda paylaştığınız, hayatını kaybeden kadınların sayısının 34’ten 25’e düştüğüyle ilgili paylaşımınızı soracağım. Öncelikle şunu söyleyeyim: Bunun bir şiddet değil, şiddet algısını yönetmek üzere bir paylaşım olduğunu düşünüyorum. Neden? Şunu söylediniz... Aslında, buradaki ima İstanbul Sözleşmesi’nin şiddeti arttırdığı imasıydı bu paylaşımdan benim çıkarımım ama bu paylaşımı yaptığınız sırada İstanbul Sözleşmesi’nin hâlâ uygulanıyor olduğunu, 1 Temmuz’a kadar yürürlükte olduğunu unuttunuz mu? Unuttuysanız, eğer bu azalış varsa İstanbul Sözleşmesi nedeniyle mi; unutmadıysanız da bu düşüşü neye bağlıyorsunuz?

Yine, karakollarda şiddet başvurusunun kayıt altına alınmadığını, bunun düzenli olarak Aile Bakanlığıyla paylaşılıp paylaşılmadığını sormak istiyorum.

Az önce sunumunuzda bölmek için devam ettirmedim sorumu. Elbette ki bu paylaşımların yapılmamasındaki ifadem kişisel verilerin paylaşılması değil ama kadın dernekleri, TÜİK, Aile Bakanlığı ve sizin Bakanlığınızın kadın cinayeti sayılarıyla ilgili çok ciddi bir çelişki var, hatta sayılar arasında uçurum diyebileceğim bir çelişki. Dolayısıyla, bizim veri paylaşımından kastımız, il, il, isim olmasa da isimlerin baş harfi... Yani kadın derneklerinin paylaşımları sizin paylaşımlarınızın neredeyse 2 katı. Kadın cinayeti tanımı noktasında bir sıkıntı mı var, bunu öğrenmek istiyoruz.

Yani bundan normal bir soru yok Sayın Bakan, hemen böyle yaptınız ama.

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU – Soru güzel de “2 kat” deyince matematik şaşıyor yani.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Yok yani yaklaşık 2 kat diye...

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU – Toplam kadın cinayeti sayısı belli, bizim 6284’e koyduğumuz kadın cinayeti sayısı belli. “2 kat” deyince, şu beni eleştirdiğiniz ilçe başkanlığından başladığım işler...

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Sayıları birazdan vereyim.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Kıymetli Bakanım, Gamze Hanım’ın da siyasi hayatını dinlememiz lazım sonra müsait olduğunda.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Soruları sorduktan sonra, toplantıdan sonra paylaşırım Sayın Başkan.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Tamam.

Buyurun.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Yine, kadın cinayetini nasıl tanımlıyorsunuz? Bu da çok önemli çünkü bazı söylemler kadın cinayeti... Yani “Kadın olduğu için öldürülmedi.” ifadesi sıklıkla partiniz tarafından kullanılıyor. Siz kadın cinayetini nasıl tanımlıyorsunuz?

Yukarıda, az önce sunumunuzda, evet, uygulamayla ilgili, çalışmalarla ilgili birtakım önemli çalışmalardan bahsettiniz ama zaten biz uygulamayla ilgili sorunlardan bahsediyoruz. Benim bizzat davasını takip ettiğim Sevtap Şahin 60 kez şikâyetle bulunuyor, şikâyetle bulunmasına rağmen, eşinin evinin karşısına sandalye koyup kendisini dikizlediğini yetkililere bildirmesine rağmen hiçbir önlem alınmıyor ve maalesef eşi tarafından katlediliyor. Dolayısıyla, kaç kere sordum, buradan da tekrar sormak istiyorum: Koruma kararının uygulanmaması, uzaklaştırma kararının takip edilmemesiyle ilgili görevini ihmal eden polisler hakkında herhangi bir işlem başlatıp başlatmadığınızı merak ediyorum.

Siz diyorsunuz ya “Bazıları doğru değil, gerçek dışı ithamlar.” diye ama Sayın Bakan, hepsi mi yanlış, hiç mi doğruluk payı yok? Örneğin, karakolda barıştırılmaya çalışılan kadın iddiaları, Adana’da savcılık yazısı olmasına rağmen, tehdit beyanına karşı koruma kararının alınmaması, kolluk kuvvetlerine başvuran 92 kadının 50’sinin kötü muamele yapıldığını ifade etmesi, hiç mi bunlar araştırılmaya değmez? Yani biri bile gerçek olsa bu ihtimallerin bununla ilgili bir araştırma, bir teftiş yaptınız mı, ben bunu merak ediyorum.

Yine, dediniz ki: “Erkekler ne zaman kadın cinayetleri olmasın diye bir eylem yaparsa bu iş o zaman çözülür.” Ama kadınlar yapıyor Sayın Bakan; hatta, tüm dünyada yapılan “las tesis” dansı yaptığında şiddete maruz kalıyor kolluk güçleri tarafından. Yani erkekler, kadınların, onların haklarını aradığını görünce bu eylemi yapmazlar, ondan emin olun, muhakkak. Yani bu kadınların derdi, bu kadınların niyeti tek bir kadın dahi şiddet görmesin; asla bir ayrımcılık niyetinde değiller, kadınların haklarına sahip çıkmak istiyorlar.

Faili meçhul kadın cinayeti, sonradan düzelttiniz -bu Adalet Bakanlığının da sorusu- ama ben şunu çok önemsiyorum: Birçok davada erkeklerin çoğu “Üç beş yıl yatarım, çıkarım.” diyor. Bu konudaki cezasızlık algısının erkeklerin kendini açıklamasında “Evet, ben yaptım.” demesinde cesaretlendirici bir unsur olduğunu düşünüyor musunuz?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Habertürk kadar zaman olsa bile veremeyeceğiz bu soruların cevaplarını.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – İşte, onun için, geçmişten başlamayın, hemen sorulara kısa cevap verin diye baştan uyarımı yaptım.

Son olarak da elektronik kelepçeyle ilgili hedefinizi söylediniz ama şu an aktif olarak kullandığınızı kaç elektronik kelepçe var?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Söyledim.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Yok, aktif...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Söyledi, sunumda da var.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Söylediniz mi, kaçırdım ben, pardon.

Bir de 2019 yılında sordum ama güncel veriyi merak ediyorum: Kadın vali, kaymakam, il emniyet müdür, il emniyet müdür yardımcısı, ilçe emniyet müdürü ve müdür yardımcısı sayılarını da paylaşırsanız sevinirim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Gamze Hanım, ben çok teşekkür ediyorum.

Hepinizin masasının üzerine İçişleri Bakanlığımızın 1/1/2020 tarihli genelgesi bırakıldı, orada çok, inanılmaz derecede önemli maddelerimiz var. Onlardan bir tanesi, sizin sorduğunuz ama genelgede görmediğiniz 6284 sayılı Kanun kapsamında koruyucu veya önleyici tedbir kararlarının alınması ve yerine getirilmesi aşamasında şiddet mağduru ile şiddet uygulayan arasında kesinlikle uzlaşma ya da ara buluculuk faaliyetinin yapılamayacağı hususunda gerekli tedbirlerin alınmasını valiyeye talimatlandırıyor Sayın Bakan.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Sayın Başkan, söylemde öyle de zaten bizim söylediğimiz uygulamada sorunların yaşandığı.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Ama ben sanki kadın hakları savunucusu olarak bu sunumdan sonra Sayın Bakanımıza bir teşekkür edeceksiniz diye umut etmiştim.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Uygulamaya bakarız biz Sayın Başkan; önemli olan icraat, değil mi?

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Sayın Milletvekilim, buyurun.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Sayın Bakan ve bürokrat arkadaşlar, Jandarma Genel Komutanınız; hoş geldiniz.

Sunumunuzu izledik Sayın Bakan. Zaten bu 1/1/2020’de çıkarmış olduğunuz genelgeyi takip ediyorduk ve gerçekten bizim Kadın Politikaları Başkanlığıyla birlikte bu genelgenin çok güzel konular ihtiva ettiğini...

(Uğultular)

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Arkadaşlar, salonda bir uğultu var, milletvekili arkadaşımızı duyamıyoruz.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Evet ve bunun yanı sıra, konsantre olamıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Buyurun Sayın Milletvekilim.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Bu genelgenin gerçekten uygulandığı takdirde birçok meseleyi çözebileceğini ve bunu da takip etmemiz gerektiğini konuşmuştuk kendi aramızda. Neticede bugün gördüm ki birçok konunun, bu genelgede geçen konunun “uygulandığını” ifade ediyorsunuz ve bu uygulama sonucunda da işte, bazı şeylerin de düştüğünü görmüş oluyoruz gibi anladım. Ha, tabii ki bu KADES Programı’nın, Kelepçe Programı’nın çok önemli olduğu ortada. Ben özellikle bürokrat arkadaşlarımızı bu sunumu da güzel de hazırlamış, bugüne kadar zannediyorum gelen sunumların içinde en detaylı ve doyurucu bir sunum olarak gördüğümü de ifade etmek istiyorum. Ha, bu arada yolsuzluğa ve kaçakçılığa karşı verdiği mücadeleyle Türk milletinin gönlüne taht kurmuş olan rahmetli eski Gümrük ve Tekel Bakanı Gün Sazak Bey’i de rahmet, minnet ve saygıyla anıyorum. Allah, inşallah, bundan sonraki süreçte bu ülkeye onun gibi devlet adamlarına yönetme imkânını versin diyorum.

Evet, Sayın Bakan, devletin koruyup kollamadığı hiçbir suç örgütü yaşayamaz ve güvenlik güçlerinin veya güvenlik birimlerinin yol vermediği takdirde uyuşturucu bu kadar yaygın olamaz. Evet, biraz önce: “Sayın Cumhurbaşkanı birincil mesele olarak kadına şiddeti öncelikli olarak ele almıştır.” dediniz de daha dün grup toplantısında Sayın Cumhurbaşkanı bu Rize provokasyonlarında yapılan Sayın Genel Başkanımıza ithafen söylediği sözlerle ortaya kendinin bu konuda azmettirici olduğunu ortaya koymuştur. Tehdit de ediyor Sayın Cumhurbaşkanı. TCK’ye göre aslında bu suç. Bundan sonra Sayın Akşener’e, siz İçişleri Bakanısınız Sayın Soylu, yönelebilecek en ufak bir saldırının arkasındaki fail ortadır hem Sayın Cumhurbaşkanıdır hem de İçişleri Bakanı olarak sizsiniz. Bu, bir suç itirafıdır Sayın Soylu.

Siz, evet, belki suç organize örgütleriyle iş birliği yapabilirsiniz, bu mafya...(Gürültüler)

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (İstanbul) – Bunun ne alakası var?

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Ya bu nasıl bir dil ya, nasıl bir dil?

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Ne demek istiyorsunuz?

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Bu nasıl bir üslup ya?

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Ayıp.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Sayın Sunat...(Gürültüler)

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Yani...

HABİBE ÖÇAL (Kahramanmaraş) – Siz her türlü cümleyi kuruyorsunuz ondan sonra tehditçi diyorsunuz ya.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Evet. Ne demeye çalışıyorsunuz?

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Ben sizleri dinledim.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Rize’de vatandaşları dövüyorlar, ondan sonra da sesiniz çıkmıyor.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Kim dövüyor?

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Ama siz itham ediyorsunuz.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Cumhurbaşkanına her türlü hakareti yapacaksınız...(Gürültüler)

ÇİĞDEM KONCAGÜL (Tekirdağ) – Gündeme dair konuşun o zaman?

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Gündeme dair, şiddetle ilgili.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Yani böyle bir üslup olur mu? Sizin genel olarak bir üslup sıkıntınız var.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Sayın Başkan, arkadaşları susturun! Yeter!

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Arkadaşlar, tamam.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Böyle şey olmaz ya! Böyle şey olmaz!

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Sayın Sunat, lütfen siz de...

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Böyle şey olur mu!

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Konumuz bu değil.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Konu şiddet! Kadına şiddet! Sözel şiddet!

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Ne alakası var ya?

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Siz usulüne göre konuşun, Meclis adabına uygun konuşun.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Sayın Başkan...(Gürültüler)

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Sayın Sunat, arkadaşlar, bir dakika, bir saniye...(Gürültüler)

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Siz siyaseti tehditle değil, siyaseti...

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Meclis adabına uygun konuşun lütfen.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Arkadaşlar, Ravza Hanım...(Gürültüler)

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Susar mısınız?

Siyaseti tehditle değil, hukuka göre yapın.

HABİBE ÖÇAL (Kahramanmaraş) – Dakikalaradır aynı ikrarı yapıyorsunuz.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Kavga ediyorsunuz.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Ya, Sayın Bakan cevap versin

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Arkadaşlar, bir dakika, Nilgün Hanım, Habibe Hanım... Gamze Hanım... Arkadaşlar... (Gürültüler)

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Siz niye atlıyorsunuz? Bırakın konuşsun.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Gamze Hanım, bir saniye... Arkadaşlar, bir saniye...

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Ya bu ne demek ben...

Niye bu kadar telaşlanıyorsunuz sayın vekiller?

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Telaşlanmıyoruz, saygısızlığa tahammül edemiyoruz.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Niye bu kadar hiddetleniyorsunuz?

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Hayır, konu şiddet.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Şenol Hanım, Şenol Hanım... Evet.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Konu şiddet, konu şiddet ve yapılan bu şiddet bir kadın Genel Başkana yapılıyorsa vatandaşa neler yapılmaz?

SERAP YAŞAR (İstanbul) – Sizin bu diliniz de şiddet dili.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Bu ifadeler, ne siyasi terbiyeye, ne ahlakla alakalı değil. (Gürültüler)

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Arkadaşlar, değerli Komisyon üyeleri... (Gürültüler)

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Yani Sayın Cumhurbaşkanı...

HABİBE ÖÇAL (Kahramanmaraş) – İçişleri Bakanına cevap veriyorsunuz...

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Susar mısınız?

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Habibe Hanım....

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Cumhurbaşkanına ithamlarınız...

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Nilgün Hanım...

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Sayın Cumhurbaşkanı vatandaşlara, belli kişilere suç işleme imtiyazı mı veriyor bu açıklamalarıyla? Bunu bir kere değerlendirin sayın milletvekilleri, burada bunları konuşacağız. Bunu bir suç itirafı olarak gördüğüm için ifade etmek istiyorum. Bunu söyleyen çünkü bu ülkenin Cumhurbaşkanı. Kendinin azmettirici olduğunu ortaya koyuyorsa biz de mutlaka bunları söyleyebiliriz. “Daha neler olacak, neler?” diyor bir kere. Bunu nasıl doğru karşılıyorsunuz? Veya yani öldürtecek misiniz? Linç mi ettireceksiniz?

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Böyle bir şey asla söz konusu değil.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Bundan sonra... Yani böyle bir şey olabilir mi?

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Nasıl bir üslup bu? Yani siz de maşallah mafya ağzıyla konuşuyorsunuz.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Ravza Hanım...

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Ravza Hanım, ne ağzıyla?

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Nasıl bir üslup?

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Yapma bak, daha büyür. Gerçekten provoke ediyorsunuz.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Arkadaşlar, Ravza Hanım, Suzan Hanım...

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Bu laflar nereye gider? Bu suç itirafıdır sayın milletvekilleri.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Sayın Bakan...

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Buyurun Sayın Sunat.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Evet, lütfen. Herkes konuşunca konuşamıyorum ama beni susturamazsınız onu da söyleyeyim. (Gürültüler)

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Sayın Sunat, buyurun lütfen. Arkadaşlar bir dakika.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Ayıptır ya! Ben burada bir kişiyim, siz kaç kişisiniz?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sayın Başkan, ben buraya kadın cinayetleriyle ilgili bir komisyon için davet edildim.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Evet, bu da kadına şiddetle ilgili olduğu için Sayın Soylu.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bir saniye, ne olduğunu biliyorum.

Kadın cinayetleriyle ilgili her türlü meseleyle, aile içi şiddetle ilgili her türlü meseleye ben açtığım ama burayı tüm siyasetin arenası hâline getirirsek bu benim buraya gelme nedenimi ortadan kaldırır ve bence bu Komisyonun kendine olan sorumluluğunu da ortadan kaldırır. Benim sizden istirhamım her türlü soruyu dinliyorum ve not alıyorum. Bana eğer bu konuda bir soru sorulacak ise ben bunu dinlemeye ve cevaplamaya hazırım ama eğer usulünüzle topa girersek...

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Siz zaten herhâlde bu konuda kimseye fırsat vermezsiniz değil mi Sayın Soylu?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Vermem.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Onu mu söylemek istediniz?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Yok, onu değil.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Ben sadece kadına şiddeti özel şiddetten ama bu kadar insanın bana karşı bağırıp çağırmasını... Lütfen.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Usulünüzle topa girersek... Bakın, ben bir şey söylemiyorum. Usulünüzle topa girersek...

ÇİĞDEM KONCAGÜL (Tekirdağ) – Üslubunuz sıkıntılı.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Hayır, üslubum sıkıntılı değil.

ÇİĞDEM KONCAGÜL (Tekirdağ) – Sıkıntılı.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Benim üslubum daha yumuşaktı ama bunu sertleştiren sizlerin üslubu oldu sayın vekiller.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Provokatif konuşma olmasa böyle olmaz.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Şenol Hanım, sözlerinizi toparlarsanız...

Buyurun.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Şimdi, ben şunu söylemek istiyorum. Dediniz ki çok da güzel bir ifadeyle Sayın Bakan: “Keşke şu genel başkanlar, parti liderleri kadına yönelik şiddetle ilgili bir grup konuşmasını buna ayırsaydı.” Biz ayırdık, 24 Temmuz 2020’de Sayın Genel Başkanımız kadına yönelik şiddetle ilgili konuşmasının hemen hemen büyük çoğunluğunu ve bir de millet kürsüsü dediğimiz milletin dertlerini ortaya koyan ve şiddet görmüş bir kadını bütün millete dinletti yani bu konuda hassas olduğumuzu ifade etmek istiyorum. Burada bu konuyu açmamın sebebi siyasette şiddet dilini bu

şekilde uygulayacak olan kişiler ülkeyi yönetenler ise bu vatandaşa çok daha kötü yansıyor ve şiddet, ötekileştirme, birbiriyle kamplaşma daha çok artıyor. Bu kirli siyaset dilinden lütfen yöneticiler olarak, iktidarınızın mensupları olarak da vazgeçin dedim.

Benim söylemek istediğim bu kadar, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Sunat, özellikle geçen gün de cümleleri kullandınız. Sayın Cumhurbaşkanımız siyasi olarak milletimizin sandıklarda bunun hesabını soracağını, Rize’nin de bu anlamda sandıklarda gereken cevabı vereceğini ifade etmek için kullanmıştır ve detayına girmiyorum, bir önceki Komisyonunda bunun gerekçelerini ve provokasyonun şeklini konuşmuş ve paylaşmıştık.

Buyurun Hacı Ahmet Bey.

HACI AHMET ÖZDEMİR (Konya) – Bu defa Komisyon arkadaşlarımın hakkına girmemek için kendi telefonumun kronometresini başlattım. Sayın Bakanım biraz uzun konuşuyor diye şikâyet etti muhalefet.

SUZAN ŞAHİN (Konya) – Şikâyet etmedi, adalet istedi. O ne kadar konuşursa ben de o kadar konuşurum, adalet.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Arkadaşlar, istirhamım...

Hacı Ahmet Bey, pardon.

Bakın, Şenol Hanım son konuşmasından tam dokuz dakika konuştu, dokuz dakika on sekiz saniye. Eğer biz onar dakika, Komisyon üyesi arkadaşlarımız 19 kişi 190 dakika eder, Komisyon üyesi olmayan arkadaşlarımız da konuşmak isteyecekler. Hepinizden istirhamım: Bu Komisyonun mehabetine, Meclisin mehabetine özen göstererek, mevzumuzun kadın olduğunu, kadına yönelik şiddeti önlemek olduğunu, bununla ilgili çok önemli çalışma yapan bir İçişleri Bakanlığının Türkiye Büyük Millet Meclisinde ilk kez sunum yaptığını hatırlatarak sözlerinizi de bu şekilde devam ettirmenizi arzu ediyorum.

Hacı Ahmet Hocam, buyurun, söz sizin.

HACI AHMET ÖZDEMİR (Konya) – Çok teşekkür ederim.

Değerli Bakanım, hoş geldiniz.

Ben devlet organizasyonu açısından olaya yaklaşımda bulunmak ve bu konuda bir soru sormak istiyorum. Dediniz ki: “Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımız burada başaktördür.” Her ne kadar hükûmet hiyerarşisinde İçişleri Bakanlığının yetkisi, alanı ve sırası daha üstte olsa da biz onların bu konudaki uygulamalarını takiple kendimizi yükümlü hissettik. Hiç, bu işte alınganlık göstermeden gayet olumlu bir şekilde olaya yaklaştık. “Şu şu şu kurumlar.” dediniz.

Ben, burada dikkatinizi şu noktaya çekmek istiyorum: Dediğiniz gibi hakikaten bir sorun çıkarsa vatandaş bunu milletvekiline, devlete, Hükûmete mutlaka bir şekilde iletiyor. Ben kendimce bu sorunun çözümünde 3’lü bir kategorizasyon, gruplandırma yaptım. Birincisi, eğitim. Sorunun çıkışında, menşesinde, kundağında boğulmak anlamında -hakikaten dün Diyanet İşleri Başkanlığının yaptığı icraatları biz burada çok olumlu bulduk, sunum da çok güzeldi ve Millî Eğitim Bakanlığının- yani sorun, bu sorun önlenecekse henüz ortaya çıkmadan, eğitim aşamasında Millî Eğitim ve Diyanet aracılığıyla önlenebilir kanaatindeyim. Yok, önlenemedi, bu defa kanuni ve yasal düzenlemeler kısmına geliyoruz ki orada Türkiye Büyük Millet Meclisine görev düşüyor, kanunların ve yasaların çıkartılması da Millet Meclisinin görevleri arasında.

Üçüncü grup, icra kısmı. Aile Bakanlığı doğrudan doğruya bu işten sorumlu icra ve takip noktasında. İçişleri Bakanlığının icra ve takip noktasında sorumlu olduğu açık. En nihayet sorumlu olan kurum da Adalet Bakanlığıdır. İş, Adalet Bakanlığına varmışsa zaten cezai uygulama, hapis uygulamasına kadar sonuçlanacak durumdadır. Bence eğitim aşamasında üçüncü bir faktör var. Bunun biraz geri bırakıldığını, bu konuda devlet teşkilatının, organizasyonunun üzerine düşeni çok fazla yapmadığını düşünüyor musunuz?

Benim 6'ncı torunum dünyaya gelecek inşallah. En büyük torunumun odasını -kız çocuğu- güzelce döşemişler "Namazı şurada kılayım." diye gittiğimde, namaz kılarken bir baktım, 3 harfli bir kelime, çok gizli bir şekilde yerleştirilmiş, son harfi Türk alfabesinde olmayan bir harf. Dedim ki annesine, babasına "Derhâl bu halıyı buradan kaldırın." Cicili biçili bir şey ama bu küçüçük çocuğun körpe zihnine subliminal mesaj veriyor. Daha sonra biliyorsunuz, bu konuyla alakalı 25'inci kare dikkati çekildi. 24 kareden oluşuyor çizgi filmler ve filmler. 25'inci kare denilen kareye subliminal mesajların sıkıştırıldığını görüyoruz. Dolayısıyla, bu noktada çocuk eşyaları, çocuk eşyaları tasarımı, çizgi filmler, filmler konusunda ve TRT'nin, Kültür Bakanlığının film ve dizilerle ilgili bölümünde neler yapılabilir, bu konuda herhangi bir çalışma devlet tarafından gerçekleştiriliyor mu? Şöyle ki Kültür Bakanlığımızın desteklediği çoğu filmin, çok büyük paralar verdiğimiz filmlerin -ben pandemi döneminde hastalıktan sonra iyileşene kadar biraz evde kalmam gerekti- tamamına yakını seyretime durumunda kaldım ve gördüm ki hakikaten hem şiddet hem de daha başka, bizim asla onaylayamayacağımız şeyler onun içinde var ve biz bunlara para vermişiz. Bu konuyla alakalı da ben Kültür Bakanlığı yetkilileriyle görüştim. RTÜK'ü en çok arayanlardan birisiyim, pek çok şikayet de vermişimdir oraya ama RTÜK'ten bana en son söylenen şu Sayın Bakanım, diyorlar ki: "Artık bizim televizyonları denetlememiz falan çok geride kaldı." Ben de bunu görüyorum. İnteraktif ortam dururken hiç kimse televizyonun karşısında on beş dakika, yirmi dakika reklam arasıyla film falan seyretmiyor, televizyon filmleri, televizyon dizileri falan öyle izlenmiyor. İnteraktif ortamda, internetten hızlandırıyor, geriye alıyor, ileriye geçiyor, atlıyor ondan sonra işi bitiriyor.

Mesela, hepinizin bildiği, bu inşallahlı, maşallahlı bir grup vardı. Önceleri düzgün düzgün giderlerken sonradan müritleriyle falan Ankara oyun havalarıyla bayağı cins işler yaptı. Ben onları epeyce şikâyet etmiştim. Demişlerdi ki: "Online, internet üzerinden yayın yapıyor. Bizim onların yayınlarına müdahalemez mümkün değil." Dolayısıyla, bu alanda bir eksiklik olduğunu hem eğitim hem de denetim alanında bu noktada özellikle yani Diyanetin, Milli Eğitim Bakanlığının dışında bir eksiklik olduğunu görüyor musunuz?

Bir de -dün biz bunu biraz konuştuk ama ben ileride detaylı biçimde arkadaşlarımızla konuya gireceğim- dış güçler tarafından veya dış ülkeler tarafından, dış gruplar tarafından mali olarak kadına şiddet adı altında kurulan kuruluşların desteklenip desteklenmediği, finanse edilip edilmediği, Türkiye'nin yumuşak karnı olarak buranın görülüp bu noktada birtakım atraksiyonlara girilip girilmediği noktasında bizi aydınlatabilir misiniz?

Teşekkür ediyorum.

Tekrar, hoş geldiniz diyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Allah razı olsun.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Hacı Ahmet Hocam, çok teşekkür ediyorum.

Kıymetli Bakanım, şimdi Komisyonumuzun en genç üyesine söz vereceğim; en genç, en nezaket kurallarına sahip kıymetli milletvekilime.

Buyurun.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Hoş geldiniz Sayın Bakan. Sunumunuz için teşekkürler.

Şimdi, ben, aslında 4 başlıkta toparlamaya çalışacağım sorularımı ama birkaç soru sormadan önce söylemlerinize ilgili birkaç söz söylemek istiyorum. Bunlardan ilki, bu, televizyonda bahsettiğiniz çocuk pornosu, istismarla ilgili olan kısımdı. Sadece bir hatırlatma yapmak gerekirse “Ülkede milyonlarca insan izliyor.” dediğiniz bu porno meselesi yasak zaten, yasal değil.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Aysu Hanım, Sayın Bakan programında düzeltti.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Yok, yok, biliyorum, bir şey demeyeceğim. Hatırlatma yapıyorum, sadece tutanaklara geçsin.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Ben, kadın konusundaki hassasiyetinizi biliyorum. Komisyonun gündemine dönersek...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Geliyorum hemen.

Takibini de Siber Suçlar yapıyor, Emniyete bağlı, Emniyet de İçişleri Bakanlığına bağlı. Sadece, konu açılmışken bu konuda bir veri varsa onu da paylaşabilirsiniz memnun olurum.

2018 yılında şiddete karşı mücadelede yürümek isteyen kadınlara karşı “Hevesli istismarcı tipler” gibi bir ifadeniz oldu. Burada, yürüyüş hakkının anayasal hak olmasını geçiyorum -bir kadına, yani şiddete uğrayan bir kadınla problemi olmayan bir Bakan olduğunuz için söylüyorum- hakkını savunmak için en doğal hakkı olan anayasal hakkına müracaat etmiş bu kadınlara karşı söylediğiniz bu laf beni oldukça rahatsız etti, size de yakıştıramadım Sayın Bakan. Dün burada TİHEK Başkanı vardı -arkadaşlar hatırlar- fecaat bir sunum yaptı yani içler acısıydı, hatta siyaseten gaflardan ve lafların çarpıtılmasından bahsetti. Belki sizin de laflarınız çarpıtılıyor olabilir, ona ilişkin bir açıklama yaparsanız sevinirim.

Yine, sizin, kadın cinayetleri olurken “Erkekler kendinize gelin, ayıptır yahu.” sözlerinizi de ben anlayamadım çünkü siyasetin, yorumun, hatta hakaretin bile bir ayıbı, gafı olabilir belki ama cinayetin gafı ya da ayıbı yoktur. Bir hata olur ayıptır ancak bir insanın canına kastetmek ayıptan öte bir suçtur, günahıdır, katliamıdır. Dün de söyledim, bugün, ülkemizde kanunlar uygulanmıyor ya da uygulanmak istenmiyor ama asıl sorunumuz, dün Diyanet İşleri Başkan Yardımcısının da söylediği gibi, kadına yönelik şiddetin temelinde yatan yasa yokluğundan ziyade, ataerkil ve şiddet yanlısı zihniyet problemidir. Bu konuda özel bir çalışmanız var mıdır?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sizin sorunuz kadına karşı şiddet değil, Süleyman Soylu gibi geliyor bana.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Yok, yok, geliyorum.

Gandi’nin bir sözünü hatırlatmak istiyorum, bu yüzden söylemlerden bahsettim: “Söylediklerinize dikkat edin, düşüncelere dönüşür; düşüncelerinize dikkat edin, duygularınıza dönüşür; duygularınıza dikkat edin, davranışlarınıza dönüşür; davranışlarınıza dikkat edin, alışkanlıklarınıza dönüşür; alışkanlıklarınıza dikkat edin, değerlerinize dönüşür; değerlerinize dikkat edin, karakterinize dönüşür; karakterinize dikkat edin, kaderinize dönüşür.” der. Ben bu sözü önemsiyorum, o yüzden bir genç milletvekili olarak bunu söylemek istedim.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Evet, kadına ve şiddete karşı bakışı bugün Sayın Bakanımız çok net bir şekilde değerleriyle birlikte gösterdi.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – İkinci konu, adalet sistemimize ve kamu vicdanına ilişkin. 28 Mart 2019’da Yeldana Kaharman’ın ölümüne ilişkin bazı şüpheler olduğu söylendi. Bu yeni değil, aslında 11 Şubat 2020’de, 2020 tarih, 823 sayılı İstanbul 5. Sulh Ceza Hâkimliğinin Ekşi Sözlük’te Yeldana’nın ölümü konusuna ilişkin açılan başlığın erişimine engel getirilmesiyle birlikte bu ortaya çıkmıştı.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Aysu Hanım, yargının konusu olmuş..

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Kolluğa döneceğim.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Kovuşturma ve soruşturma tamamlanmış.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Evet, evet.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Bununla alakalı...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Bu ölüme ilişkin bazı şüpheler olmuştu. Acaba bu şüphelere ilişkin vatandaşların gözünde “Örtbas ediliyor, çalşıılıyor.” gibi bir görünüm yaratılmaması için bu, Nadira Kadirova’yla ilgili de, Rabia Naz’la ilgili de, Aleyna’yla da ilgili de uzayıp giden bir liste var. Acaba, siz bu konuda ne yaptınız? Kolluk kuvvetlerini soruşturduunuz mu? Ya da bu konuda elinizdeki HTS kayıtlarını, örneğin; Yeldana’nın tecavüz şikâyetinin karakola gidip gitmediğini araştırdınız mı? Bununla ilgili bilgi paylaşırsanız sevinirim.

Son olarak da, veriler üzerine siz çok güzel bir sunum yaptınız ama ya ben anlamadım... O konuyu bir netleştiririm, bir konuda bir sorum var. Siz “Düşüş olduğunu.” söylediniz cinayetlerle ilgili. Sayın Aile Bakanı -yanlış hatırlamıyorsa- 2014’ten beri -onların kendisi için konuşuyor- “Verimiz yok.” dedi. STK’lerin verileriyle, bakanlıkların verileri oldukça birbirinden farklı. Acaba, bu konuda STK’lerle bir birliktelik, görüşme yapıyor musunuz?

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Verileri verdi Aile Bakanımız.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Verilerin neden bu kadar farklılaştığına ilişkin. Belki onların size, sizin onlara söyleyecekleriniz vardır. Ortaklaşıp, belki ortak veri tabanı oluşturabilirsiniz.

Bir de şu 51’inci slayt, 61’inci sayfa sanırım. “Düşüş olduğunu.” söylediğiniz slaytta; 2016’da 304, 2017’de 353, 2018’de 279, 2019’da 336, 2020’de 266 cinayet verisi olduğu yazıyor. Buna “Bir iniş eğilimi.” dediniz ama bu bir iniş değil bu bence bir istikrarsızlık, iniş-çıkış ve zikzak. Çünkü 2021’in daha ilk dört ayına baktığımızda 95 kadın cinayeti yazıyor, 2020’deki yıllık sayıya yaklaşmış. Bu ilk dört ayda 95’si, bir yılda ortalama 380 cinayet demektir. O yüzden de buradaki iniş-çıkışa bir açıklık getirirseniz çok sevinirim. Yine kaldı ki, “266 cinayet var.” dediğiniz 2020’de STK verisi 406. Bu farkın nedeni nedir?

Son, son olarak, yine verilerle ilgili. Kadın Cinayetlerin Durduracağız Platformu’nun verilerin göre kadınların yüzde 56’sı ateşli silahlarla öldürülmüş Sayın Bakan ve ülkemizde -hepimiz biliyoruz- bireysel silahlanma yasak, yani biz öyle biliyoruz. Acaba bu failler bu silahları nereden buluyorlar? Nasıl buluyorlar? Bununla ilgili bir veriniz, bir paylaşmak istediğiniz bir bilgi olur mu? Acaba ruhsatsız silahlarla işlenen bu cinayetlere karşı özel bir prosedürünüz var mı?

Bir de KADES’le ilgili yorumum şu: “Biz de yükleyelim.” dedi Sayın Vekil. KADES akıllı telefonlara indirilebilen bir uygulama. Acaba akıllı telefonu olmayan kadınlar ne yapacak? Buna ilişkin de birkaç şey paylaşabilirseniz çok sevinirim.

Elektronik kelepçeyle ilgili kadınlara... Toplam elektronik kelepçe sayısı sanırım sunumda 214’tü. Acaba bunların hepsi kadınlar için mi? Yani kadına karşı şiddet uygulayan kişilere takılan elektronik kelepçe sayısı mı yoksa Boğaziçili öğrenciler filan da bu sayıda var mı? Eğer öyleyse oldukça az oluyor. Buna da netlik getirirseniz çok teşekkür ederim.

Sağ olun Sayın Başkan.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – İyi başlamışsın ya.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Duyamadım.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – “İyi başlamışsın.” dedi.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Bana mı dedi?

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Ben de aynı kanaatteyim Sayın Bakanım. İyi bir siyasi aktör geliyor yani.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Öyle gözüküyor.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Sekiz dakika konuştu üstelik bir de Sayın Bankoğlu, maşallah.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Sayın Başkanım, adalet istiyoruz.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Daha ne kadar...

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Suzan Hanım, o zaman bizim çok alacağımız var.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Bakın, arkadaşlar...

İÇİŞLERİ BAKANIN SÜLEYMAN SOYLU – Aysu Hanım’ın bir ayrıcalığı olmuş.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Kısalttım bir de Sayın Bakanım, kıyamadım size.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Arkadaşlar, bütün listeler elimde; sayıları, rakamları, dakikaları. Yelda Hanım... 5 numara kimde?

Mutlu Hanım, buyurun.

PAKİZE MUTLU AYDEMİR (Balıkesir) – Sayın Bakanım, hoş geldiniz. Sunumuzun için teşekkür ederim.

Demokrasimize, millet iradesine vurulan ağır darbenin yıl dönümünde Komisyonumuzda olmanız ayrıca anlamlı. Sizin de darbelere karşı tavrınızı, duruşunuzu ve 15 Temmuz hain darbe girişimindeki kahramanca mücadelenizi bizzat şahitlikle iyi bilmekteyiz. Bu vesileyle Türkiye demokrasisinin kara lekesi 27 Mayıs darbesini lanetliyorum.

Sayın Bakanım, darbeler millî iradeye, demokrasiye en büyük tuzak, milletimize en büyük ihanettir. Bu dik duruşunuzla beraber bugünkü sunumuzdan ve Bakanlığınız boyunca yaptığınız çalışmalarından anlaşılan odur ki kadına yönelik şiddetle mücadelenizde de başarılı ve dik duruyorsunuz. Bunun için de ayrıca teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, mağdur olan kadının ve beraberindeki çocukların hayati tehlikesinin bulunması hâlinde ilgilinin talebi üzerine veya resen geçici koruma altına alınması hatta kolluk birimlerimize de gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde koruyucu ve önleyici tedbir alabilme imkânı getirildiğini biliyoruz. Bakanlığın tamamı düşünüldüğünde, kadına yönelik şiddetle mücadele de kolluk birimleri haricinde mesela mülki idare, göç, nüfus gibi birimlerin de etki alanları var mıdır? Bu alanlardan yararlanıyor mu? Ayrıca, aile içi şiddete maruz kalan ya da buna şahit olan çocuklar psikolojik olarak ya saldırgan ya da çok fazla içine kapanık bireyler olarak yaşıyorlar. Çocukları bu durumdan kurtarmak ve sağlıklı birey hâline getirmek için, topluma kazandırmak için neler yapılabilir? Bu konuda Aile Bakanlığıyla bir çalışmanız var mı ya da çalışmanız olacak mı?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Sayın Mutlu Aydemir Hanım’a çok teşekkür ediyorum.

Yelda Hanım, buyurun.

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Sayın Bakanım, hoş geldiniz.

Kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında şahsınıza ve Bakanlığınızın tüm personelinin yaptığı çalışmaları takdire şayan buluyorum ve bir kadın ve bir milletvekili olarak sizlere teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, kadına yönelik şiddetle mücadele de çok etkili olan elektronik kelepçe uygulamasının 6284 sayılı Kanun çerçevesine giren olayları anında takip edebilme imkânı sağlaması nedeniyle çok önemli olduğunu düşünüyorum. Aynı şekilde, toplumda farkındalığı artırmak için KADES uygulamasını sıklıkla dile getirdiğinizi ve kullanılması için çağrılarda bulunduğunuzu da biliyoruz, az önceki sunumunuzda da bunu belirttiniz. Elektronik kelepçe uygulamasının mağdur ve şüpheli üzerindeki etkisi hakkında değerlendirmeleriniz nelerdir? Yine, aynı şekilde KADES uygulamasının şiddet mağduru kadınlara ne tür fayda sağladığını değerlendiriyorsunuz? KADES’e benzer farklı uygulamalar düşünüyor musunuz? Böyle bir çalışmanız var mıdır?

Sunumunuzun için de teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Yelda Hanım çok teşekkür ediyorum.

Kıymetli Başkanım Tuba Hanım, buyurun.

TUBA VURAL ÇOKAL (Antalya) - Sayın Bakanım, hoş geldiniz. Öncelikle, sunumunuzun için teşekkür ediyorum.

Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddet Olayları Kayıt ve Risk Değerlendirme Formu’nun uygulayıcılara rehberlik etmek ve vakaları özel değerlendirme yapmak amacıyla; çok yüksek risk kırmızı, yüksek risk turuncu, orta risk sarı ve düşük riskse gri renkle tasnif edilmeye başladığını söylediniz. 1 Şubat tarihine kadar, tarihinden bugüne bu tasnife göre ülkemizde yaşanan kadına şiddet olaylarını değerlendirebilir miyiz? En çok hangi kategoride olaylar yaşandı? Elektronik kelepçe ihlal olayları yaşanıyor mu? Yaşanan olay olduysa müdahale süresi ne kadar zaman alıyor? KADES uygulamasında Türkiye genelinde bir yardım talebine müdahale süreci ortalama kaç dakika? Son sorum, kadına yönelik şiddet kapsamında bazı sosyal medya hesapları ve internet sitelerinde mağdur kadınların karakollarda müracaatlarının alınmadığı ve başka birimlere yönlendirildiği yönünde iddialar yer almakta. Bu iddialara ilişkin tarafınızca yapılan çalışmalar ve uygulamalar nelerdir?

Çok teşekkür ediyorum, saygılar.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Sayın Çokal, çok teşekkür ediyorum.

Sayın Nilgün Ök, buyurun.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, öncelikle sunumunuzun için çok teşekkür ediyoruz gerçekten çok teferruatlı ve doyurucu bir sunumdu. Özellikle, hani git müracaat et diyeni görevden alıyoruz demek söz konusu. Aslında, bu sunumdan hiç kibir çıkartmadım tam tersine yapılanı ve bu konuda...

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Neden bana bakıp konuşuyorsun onu anlamadım.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Filiz Hanım olmayınca ne yapayım Suzan Hanım, şöyle boşluğa konuşayım, alınmayın.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Sakin sakin duruyorum, bir kabartırsanız var ya.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Geliyor, dur dur. Ne yapayım karşındasınız nereye bakayım. Şöyle bakayım da boşluk...

Tabii, kesinlikle kibirli bir sunum değil, yapılanların gerçeğiyle dile getirildiği bir sunum olarak görüyorum. Aslında “mış gibi” yapmıyoruz çok önemli genelgeler var ve bunun takibini yapıyorsunuz.

Tabii, ben de rakamlara gelmek istiyorum. Biz bunu niye rakamlar... İki, üç milletvekili arkadaşımız tarafından da dile getirildi çünkü kadın cinayetleri rakamları arasında bir farklılık söz konusu. Mesela, TÜİK’i dinledik, 190’larda vesaire, işte, STK’lerde 400. Siz de sunumunuzda bahsettiniz, bu konuda da siz çok muzdarip oluyorsunuz sanki İçişleri Bakanlığı rakamlarını doğru vermiyor gibi ama buradan gördük ki rakamlar 267. Şimdi, şurada o zaman şunu sormak istiyorum hani siz de açıklık getirin diye Sayın Bakanım: Hangi kıyaslamaya göre bu rakamlar tasnif ediliyor? Yani aslında bunun kıyaslaması ve tasnifi konusunda sizin de belki koordinasyonunuzda Aile Bakanlığı, işte, ne bileyim, belki Sağlık Bakanlığı da devrede olup... Bunun tasnif ve tanımıyla ilgili bir sorun var o zaman diye düşünüyorum açıkçası cinayetler konusunda.

Ayrıca, “personellerin eğitimi” dediniz şiddet konusunda, siz de çok geniş bir personel bünyenizde çalıştırdığınız için bu konuda da çok tebrik ediyorum. Bence şu da olmalı: Eğitimleri ve aynı zamanda psikolojik olarak da... Yani bir kadın erkeği istemiyorsa ya da onunla ayrılmak istiyorsa şunu anlatalım erkeklere: Bırakın ya, istemiyorsa istemiyordur. Bunun eğitimi belki böyle... Belki o yaşlar çok geç ama biz aslında... Belki bu Millî Eğitim Bakanlığının konusu. Çocuklarımızı yetiştirirken ısrarcı olmamak lazım. “Birisi senden ayrılmak istiyorsa ya da aldattıysa bırak ya. Sen niye o kadının canını alıyorsun?” gibi böyle boyutlara gitmek gerekebilir. Eğitimlerde bu tarz konular da işleniyor mu, onu söylemek istiyorum. Tam tarif edememiş olabilir ama anlatabildim sanırım ne demek istediğimi.

Bir de kadına yönelik şiddet sadece aile içiyle sınırlı değil çünkü kadın sadece aile içerisinde değil, biliyorsunuz, çalışma hayatında da büyük bir yere sahip. Şimdi, devletimiz özellikle çocuğu olan kadınlarımıza çalışma hayatında bazı önemli ayrıcalıklar tanıyor fakat bazı kurumlarda bu ayrıcalıkların uygulanmadığına dair şikâyetler alıyoruz Sayın Bakanım. Bu tür şikâyetlerle ilgili Bakanlığımızın ne tür çalışmaları var? Bununla ilgili veriler var mı, onu da sormak istiyorum.

Tabii, bir konuya da değinmek istiyorum, konu bitti, amacım tamamen tartışma açmak değil ama Sayın Cumhurbaşkanımızın Sayın Meral Akşener’le ilgili orada söylediği sözlerin cinsiyetçi söylem olarak itham edilmesini asla kabul etmiyoruz. Ona bakarsanız Sayın Cumhurbaşkanımız çok daha büyük itham edilmiştir, katillikle itham edilmiştir.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Siyasi eleştiri farklı.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Bakın, Gamze Hanım, siz niye müdahale ediyorsunuz?

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Siz de ettiniz ama.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Tamam, edin o zaman, ben de buradan söyleyeyim.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Nilgün Hanım, “Bay Meral” doğru mu?

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Ben bir anlatayım: Orada Sayın Cumhurbaşkanımızın kastı çok açık ve nettir, sandığı göstermiştir.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Ama burada bir zihniyet ortaya koymak lazım. Eleştirebilir ama cinsiyetçi bir söylemle eleştiremez.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Sayın Cumhurbaşkanımızın Netanyahu gibi bir bebek katili, kadın katili bildiğiniz birisiyle aynı kefeye konmasını kesinlikle reddediyoruz, en ağır ithama bu konuda Sayın Cumhurbaşkanımız maruz kalmıştır, bunu reddediyoruz.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – O da o zaman “Bayan Erdoğan” mı desin!

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Gamze Hanım...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Ayrıca, Gamze Hanım, size gelelim. Bakın, siz sıklıkla diyorsunuz ki...

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Nilgün Hanım...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Başkanım, bir saniye...

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – “Bay Meral” diyemez! “Gelin Hanım” diyemez!

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Arkadaşlar... Gamze Hanım...

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Cinsiyetçi söylemleri kabul etmiyoruz.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Gamze Hanım...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Meral Hanım’ın eşi nereli? “Gelin Hanım” demiş ya da dememiş, buna giremeyeceğim.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Nilgün Hanım... Arkadaşlar, bir saniye...

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – O zaman size “Nilgün Hanım” değil, birinin eşi, birinin kızı mı diyelim.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Arkadaşlar, bir saniye...

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Cinsiyetçi dili reddediyoruz, kim olursa olsun.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Suzan Hanım...

Arkadaşlar, dün bu konuyla alakalı Komisyonumuzun Başkanı olarak cevabı verdim ve yeniden, bir kez daha konuşulmasının Komisyonumuzun zamanından çaldığını düşünüyorum. Bu vesileyle lütfen kadına yönelik şiddetin önlenmesi için kullanmamız gereken zamanı siyasetin farklı argümanlarına kullanmayın.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Sayın Başkan, bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Bakın, siz cevap verirsiniz...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Bize laf atanlar, bir kere, siz Allah aşkına “damat” demiyor musunuz? Siz de “damat” diyorsunuz. Böyle bir saçmalık olabilir mi ya! Böyle bir şey olabilir mi! Geçiniz bunu.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Nilgün Hanım, buyurun.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Ayrıca Gamze Hanım, bakın, şunu söyleyeceğim: Siz ne diyorsunuz? “Partimiz tarafından...”

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Bu anlatıldı daha önce.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Aynı şey mi?

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Aynı şey, herkese, bütün cinslere karşı yapalım bunu o zaman, herkese karşı yapalım. “Damat, damat...”

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Arkadaşlar, neden hep birlikte konuşuyoruz ya? Bakın, ilk kez İçişleri Bakanı gelmiş. “Kadınların erkeğe uyguladığı şiddet.” diyecek, sonra bizi şikâyet edecek.

Buyurun Nilgün Hanım.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Evet, aynı zamanda şunu söyleyeceğim: Gamze Hanım da söyledi, sizin partiniz de sıklıkla dile getiriyor, sanki AK PARTİ kadın cinayetine kadın cinayeti değil diyor. Biz katile “katil” diyoruz.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Evet, bir milletvekiliniz söyledi. “Kadın olduğu için öldürülmedi.” dedi.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Bunu bir partiye bağlayamazsın. Eğer, siz, burada, bunu dersiniz, ben de şunu söylerim, söylemek istemiyorum o zaman: Tecavüzler karşısında sizin duruşunuzu söylerim ama girmiyorum.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – O işe hiç girmeyin, altında kalırsınız.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – O da bir şiddet değil mi arkadaşlar?

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Biz hepsine işlem yaptık.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Ama olamaz. O zaman iki renkli olmaz, bu doğru bir tavır değil. Bu ikincil bir tavır değil.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) - Sayın Başkanım, önce her partinin kimin daha çok tecavüz olayını ortaya koyması...

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Nilgün Hanım...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Bu doğru bir tavır değil, hiç doğru bir tavır değil. (Gürültüler)

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Dosyayla geliriz.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Arkadaşlar, Nilgün Hanım...

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Ama bir milletvekiliniz öyle söyledi.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Ama bakın, bir partide bir kişinin söylemiyle bunu doğru...

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Nilgün Hanım...

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Milletvekiliniz söyledi.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Hayır, siz orada genele bağlayamazsın, AK PARTİ'ye bağlayamazsın.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Nilgün Hanım, arkadaş, lütfen...

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – İçişleri Bakanı burada. En çok tecavüz sizin partinizde.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Yazık, günah ya!

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Hadi canım, hangi verilerle? Hadi sizinkilere bakalım, hepsine bakalım.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Nilgün Hanım, lütfen...

Arkadaşlar, lütfen...

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Önce, Ensar'ın hesabını verin, Ensar'ın!

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Herkes veriyor.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Arkadaşlar, bir dakika, lütfen...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Siz, öncelikle kendi partinizdeki tecavüzlerin hesabını verin o zaman.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – O işe girerseniz altında kalırsınız. En son konuşması gereken parti AKP.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Lütfen, arkadaşlar...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Ama olmaz, AK PARTİ'yi nasıl zan altında bırakıyor Başkanım.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Saygısızlık oluyor, bir Bakan var burada.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Genelleme olamaz ya! Orada bir kişinin cinsiyeti... Bütün partiyi bağlayamaz, bunu doğru bulmuyorum. Orada bir kişinin tecavüz etmesi bütün partiye bağlanamaz.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Biz de aynısını söylüyoruz.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Ama siz aynı şeyi ufacık bir söyleme bağlarsanız ben de bu noktada söylerim.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Nilgün Hanım, sakın konuşur musunuz arkadaşım.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Konuşamıyorum sakın.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Lütfen, tamam, sakın...

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Bunun yeri burası değil, Mecliste gerekeni yapın arkadaşlar.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Arkadaşlar, lütfen.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Tamam, bitirdim.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Nilgün Hanım, düşman olursunuz.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Suzan Hanım, lütfen...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Tehdit ediyor. “Düşman olursunuz.” diyor.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Nilgün Hanım, lütfen ya...

Yani Kadına Yönelik Şiddetin Araştırılması Komisyonunda şiddet görüyoruz.

Arkadaşlar, lütfen bir saniye...

Nilgün Hanım, sözleriniz bitti mi?

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Bitti Başkanım.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Peki.

Arife Hocam, Komisyon üyesi arkadaşlarımız bitmeden size söz veremeyeceğim. Suzan Hanım var ama çok arkada söz almışsınız, o yüzden diğer arkadaşlarımız, Esin Hanım...

Suzan Hanım’a sözü veriyorum, sonra Komisyon üyesi olmayan arkadaşlarıma söz vermek istiyorum ama arkadaşlar saat 13.00’ten itibaren Sayın Bakanımızın sunumu ve sorular kısmındayız. Sorulardan sonra hızlıca ikinci cevap bölümüne geçmek istiyorum. Onun için beş, on dakika ara vereceğiz.

Suzan Hanım, buyurun.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çok detaylı bir sunum gerçekleştirdiniz Sayın Bakanım, size de çok teşekkür ederiz.

Burada sunumlarını dinlediğimiz kurumlar adına, kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda, özellikle önleyici ve koruyucu anlamda sunum yapan kurumlara çok fazla sorumluluk düşmektedir. Tıpkı Adalet Bakanlığına, Aile Bakanlığına, Millî Eğitim Bakanlığına olduğu gibi İçişleri Bakanlığına. Aslında İçişleri Bakanlığı, biraz önce siz “Aile Bakanlığı yürütüyor, biz de onlara dâhil oluyoruz.” dediniz ama işin en temelinde, ilk başlangıcında var olan bir Bakanlık öncülüğünü yapmalı bazı konuların. Mesela, Adalet Bakanlığının verdiği tedbir kararlarına, cezalara, indirimlere, bu konularda istişarelerinizle öncülük yapmalısınız diye düşünüyorum.

Burada iki önemli konuya dikkat çekmek istiyorum: Birincisi, veri analizi ve verilerin ortaklaşması meselesi. Biraz önce birçok konuda veri sunumlarında bayağı bir yol aldığınızı, yol kat ettiğinizi anlattınız ama yine de kurumlar arasında irtibat konusunda hâlâ bir aksaklık olduğu görülüyor. Şiddetin önlenmesi ve etkin politikalar uygulanabilmesi açısından veri eksikliği ve farklılığı büyük bir problem. Bunun yanında, her kurumun verisi yer yer örtüşmekte, çoğu zaman farklı veriler ortaya çıkmaktadır. Kadın cinayeti konusunda da kriter alınan referanslar farklı, kimisi diyor ki: “Her kadın

cinayeti bizim kadına yönelik şiddetteki kadın cinayeti değildir. Her intihar, şüpheli ölüm kadın cinayeti değildir.” Öteki çıkıp diyor ki: “Biz sadece kadınları ifade ediyoruz. Türkiye’de öldürülen erkek sayısı kadının 12 katı.”

Şimdi, burada şu gerçeği göz ardı etmemek gerekir: Kadın cinayeti kadınların sırf kadın olduklarından dolayı öldürülmesi demek ve ne yazık ki şiddeti uygulayanlar erkekler, şiddet görenler de kadınlar; yemeğe tuzu koymadığı için, beyaz pantolon giydiği için, mesajlaştığı için, kıskandığı için.

Polis Akademisinin yaptığı çalışmalarda da buna dair sonuçlar var aslında. Kadın cinayetlerinde fail oranının yüzde 97’sinin erkek olduğu, Aile Bakanlığımızın geçtiğimiz hafta yaptığı sunuşta da öldürülen kadınlar ile faillerin yakınlık derecesi eşiyile birlikte olduğu erkek olarak sıralanıyor. Yani kadınlar kendilerine yüklenen toplumsal rolleri nedeniyle şiddete uğruyor ve öldürülüyor. Burada bunu iyi koymak gerekir. İstanbul Sözleşmesi bu konuda her türlü şiddet vakasına ilişkin ayırtırılmış istatistiki verilerin toplanması ve vakaların yaygınlığına ilişkin çalışma ve araştırmaların yapılması gerektiğine dikkat çekmekteydi. Bunun, şiddetin önlenmesi ve mücadele edilmesi için kanıt temelli ve etkili politikalar geliştirilmesi için vazgeçilmez bir ön koşul olduğunu vurgulamaktaydı. GREVIO raporunda da bu konuya ilişkin çabaların takdir edildiği belirtilse de eksikliklerin giderilmesi konusunda önemli tavsiyeler vardır, bunların dikkate alınması lazım.

Hem burada hem de daha önceki Komisyonlarda da dinlediğimiz ve altını çizerek söylediğimiz üzere, bazı kurumların veri toplama çalışmaları var; biraz önce bahsettiniz, yeni yeni protokoller de imzalamışsınız. Ancak bunlar birbiriyle uyumsuz ve kamuoyuna açıklanmıyor. Yani entegre olması lazım, birbiriyle paylaşımcı olması lazım, ortaklaşa bir verinin çıkması lazım ve tabii ki bu verilerin kamuoyuyla paylaşılması gerekir.

Veriler arasındaki farklılığa güncel bir örnek vermek isterim. Aile Bakanının yaptığı sunumda Sinop’ta 2020 yılında hiç kadın cinayeti gerçekleşmediği belirtilmişti -iyi niyetle söylüyorum yani- ancak Polis Akademisinin raporuna bakıldığında illere göre 1 milyon kişi başına kadın cinayetleri gerçekleşen ilk 10 il arasında Sinop da var. Yüzde 7,9 oranı da 2016, 2017, 2018 yıllarına ait bu veriyle birden bire mi değişti yani bu veriler?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Tarihleri farklıdır, tarihleri.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Bu veri seti anlamayı ve değerlendirme yapmayı zorlaştırıyor. Görülüyor ki net bir koordinasyon eksikliği var. Söz konusu etkin bir mücadele için de kurumlar arasında iş birliği son derece önemli, bunun da öncülüğünü yapmanızı diliyoruz.

Şiddete ilişkin kadın örgütlerine yanıt verir gibi, şiddet azalıyor gibi yapmaktansa, öyle olsun, böyle olsun, birilerine yanıt üretmeye çalışmaktansa veya bunun adına “iftira” başka bir şey demektense bizim odaklanmamız gereken şey, kadınların “Acaba güvende miyim?” endişesini gidermek olmalı. Yani dili, ırkı, cinsiyeti ne olursa olsun tek bir kadının bile hiç korkuyu yaşamadığı bir toplum yaratma önceliğinin olması gerekir. Bunu böyle düşünmek gerekmez mi? Verilerin sağlıklı tutulması, tanımlarda ortak araştırma yapılması gerekir. Bu konuda mağdurlar ve faillere ilişkin detaylı veri setinin olması gerekli ki çözüme gidilebilsin. Polis Akademisi ve nüfus enstitüleri buna benzer çalışmalar yapıyor, yapmakta. Bunları kurumsallaştırmak, tek bir ağızdan ortak bir veri setine dönüştürülmesi gerekir; bununla ilgili bir çalışma yapılmasını diliyoruz.

Şimdi, bir de bu İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmeden sonra basında çıkan haberlerin sadece bir kısmını sizinle paylaşmak isterim. On iki saatte 6 kadının öldürülmesi, 20 Mart-27 Nisan arasında 24 kadın cinayetinin işlenmesi, 21 kadının şüpheli şekilde ölü bulunması, kimi erkeklerin avukatlarını arayarak “Sözleşmeden çıktık, karıma şiddetten aldığım cezayı toplam cezadan düşürebilir miyiz? Şimdi, çocuğumun velayetini alabilir miyim?” gibi sorular sormaya başladığı, cinayetten ağırlaştırılmış...

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Suzan Hanım, yedinci dakikadayız.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Üç dakikamı kötü kullanırım bakın.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Ama çok kötü kullanıyorsunuz.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Nasıl kötü kullanıyorum?

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Yok, yok, hayır, yedinci dakika...

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Söylediklerimde bir şey var mı? Önemli.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Yok, yok, hiçbir şey yok. Var da yani cevap verecek ona Sayın Bakan.

Buyurun.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Ne, ne var? Peki, bunların örneklerini çoğaltabiliriz elbette. Ben bunları şöyle, bakın, sayfa sayfa geçiyorum.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Evet, zahmet olmazsa...

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Yani bu örnekleri çoğaltmamız mümkün. Bu örneklerin içerisine baktığımızda bir, hakikaten sonuç olarak erkeklerin kadınlara şiddet uyguladığı belli, bu şiddet sebebiyle kovuşturmaların doğru aşamalarla gitmediği, bazen bu algının kötü yönetildiği ve kadınların karakola gitmekten veya ilgili emniyet güçlerine başvurmaktan çekinme durumuna psikolojik olarak sürüklediği görülmekte. Bir de cezaların tamamında yüksek mahkemelerde beraat, indirim gibi hususların olması yani evladına tecavüz etmiş veya onun katili olan bir babanın beraat ettiğini filan görüyoruz. Toplumsal bu baskının ortadan kalkması için tabii ki Adalet Bakanlığıyla da bu hususların görüşülmesi, şiddete karşı hiç affedici konumda olmamamız gerekli. Yani şiddete uğrayanın affetmesi hâlinde bile şiddetin affedilmeyeceğini topluma anlatmamız gerekiyor. Yani şiddet uygulayan affedilmez, şiddeti uyguladığı kişi affetse bile affedilmez algısını yarattığımızda bence bu şiddetin ciddi oranda azaldığını görmüş oluruz.

Sonra, Sayın Bakan dedi ki: “Bu dövizleri alıp protestolarda erkekleri gördüğümüz zaman bu toplumun dönüştüğünü anlayacağız.” Ben Sayın Bakanıma buradan bir çağrı yapıyorum, bundan sonraki ilk eylemimize İçişleri Bakanı olarak ve şiddetin böyle dönüşeceğini söyleyen bir bakan olarak bizimle beraber döviz tutmasını istiyoruz ki bu topluma öncülük etsin, dönüşsün. Tabii, bu arada protesto ve gösteri yasaklarından böyle bir eylemi yapabilirsek.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Evet, Sayın Şahin, çok teşekkür ediyorum.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Bitmedi.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Ama on dakika oldu.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Tamam, peki.

Birkaç sorum var onları da sorayım: Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve ilgili birimlerimize şiddet konusunda başvuruların nitelikli ayrımlarıyla, karakollarımıza başvuruların verileri var mı? Koruma tedbiri kararlarının uygulanmadığı yönündeki iddialar konusunda bir çalışma yapmayı düşünür müsünüz yani nasıl bir önlem almayı düşünüyorsunuz? Hani böyle haberlerde

çıkıyor, basın şey yapıyor. Biliyorsunuz birtakım yazarlar özel olarak arayıp bu konuda arşiv tutuyor. Bu konuda nasıl bir önlem almayı düşünürsünüz, sizler de bu araştırmayı yapar mısınız? 6284 sayılı Kanun kapsamında koruyucu ve önleyici tedbir kararı sayısı kaç?

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – O verileri verdi biraz evvel.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Peki, atlıyorum.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Atlamayın bence son sözünüze gelin, çünkü diğer arkadaşlarımız hakkına giriyoruz, istirhamım.

Teşekkür ediyorum Suzan Hanım.

Var mı son sözünüz? Suzan Hanım, şöyle yapalım: O notları Sayın Bakanımıza verirsek onların hepsinin cevabını...

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Soru önergelerimize cevap gelmiyor, ne olacak? Bunu da buradan şiddetle tekrar ediyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Suzan Hanım'ın son sözü "Her şeye rağmen Süleyman Soylu'yu seviyorum."muş.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Şunu söyleyeyim, "Süleyman Soylu'yu seviyorum." diye bir şey söylemeyeceğim ama şunu söylüyorum: Ben güvenlik güçlerimize ve Mehmetçiğimize karşı ciddi hassasiyeti bulunan bir insanım. Onların incineceğinden korkarak burada bir şey söylemiyorum, yoksa söyleyecek çok sözüm var.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Suzan Hanım, teşekkür ederim.

Mehmetçiğimizi, kahraman askerlerimizi, polislerimizi, jandarmamızı bu kadar güçlü bir şekilde temsil eden Değerli Bakanım ben hakikaten teşekkür ediyorum. Terörle bu kadar güçlü bir şekilde mücadele etmiş Bakanımıza gönül dolusu teşekkürlerimi iletiyorum ve...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Soru önergeleriyle ilgili bir şey ekleyeyim: Ben Cumhuriyet Halk Partisinin ve diğer tüm partilerin soru önergelerini cevaplıyorum. Sizin soru önergeniz de burada, şeytan taşlamaktan tavafa vakit bulamıyoruz ki. Şimdi, son dönemde en çok soru önergesi bana geliyor, 5 binin üzerinde soru önergesi geliyor. Ben HDP'yi kategorik olarak cevaplamıyorum. Onlar terör örgütüyle ilgili bağlarını reddetmedikçe şey yapmam. Ama Cumhuriyet Halk Partisinin ve diğerlerinin şurada... Üç aydır imzalamadığım, yaklaşık 400-450 tane soru önergem var. Onu da geçen hafta getirdiler, tekrar imzalamadım; imzalayıp göndereceğim. Sizin notunuz da sizin soru önergesi de sadece benim imzama açık şekilde burada yani.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Sayın Bakanım, bir gün kadınlarımızla birlikte biz sizi Bakanlıkta ziyaret edelim, canlı olarak orada arkadaşlarımızın soru önergeleri de dâhil olmak üzere, sizin çayınızı içerek Komisyon üyesi arkadaşlarımızla bir ziyaretinize gelelim.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Soru önergeleriyle ilgili bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Gamze Hanımcığım, bir saniye, Esin Hanım'a söz vermem lazım.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Sayın Başkan, tam da önerge cevabıyla ilgili, hemen şimdi söyleyeyim.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Ama söz vermişim.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Kusura bakmayın ama tam yeri, bunu hemen söylemem lazım.

Şimdi, soru önergesine cevap geliyor ama mesela ben kolluk güçleriyle ilgili bir işlem yapıp yapılmadığını sormuşum, KADES uygulamasını anlatmışsınız. Önergeye cevap geliyor ama sorumuza cevap gelmiyor.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sorunuza cevap veririm. Oradaki sistemimiz de şudur: Bakın, özellikle Cumhuriyet Halk Partisinde 4-5 tane arkadaş var, üç yüzer üç yüzer soruyorlar. Şöyle söyleyeyim, diyor ki: “Mersin’deki şu, şu, şu suçları; bilmem ne ilçesindeki şu, şu suçları, bilmem neredeki şu suçları...” Yine özellikle birtakım cevapları alıp gazetelerde manüpülatif olarak değerlendirmek isteyen arkadaşlarımız da var. Mesela, biz soru-cevabı böyle veriyoruz, o böyle açıklıyor. Kusura bakmayın, hukukta nasıl lekelenmeme hakkı varsa bizim de kendimizi koruma hakkımız var ve burada bize sorulan hakikaten bir şeyle ilgili yani bir konuyla ilgili analizi olan bütün sorulara cevap veriyoruz ama manipülasyonla ilgili... Bir de bazı soru önergelerinin, çok doğal olarak, kendine ait cevap verilemeyecek hususları var devlet bilgisi olarak; bunlara cevap vermiyoruz. Bir de neye vermiyoruz? Veriyoruz da diyoruz ki: İlgili sitemizde veya ilgili yerde bu yayınlanıyor. Diyor ki: “Şurada ne kadardır şu göçmen sayısı?” Ya, bana soracağına gidip Göç İdaresinin sitesine -onun yazan sekreter arkadaş kadar- baksın hem benim vaktimi almamış olacak hem kendiyle ilgili böyle bir zahmette bulunmamış olacak. Bana bir gün gelirsiniz... Ben bunları en çok çalışan adamlardan bir tanesiyim. Şöyle düşünün: Her bir soru on dakika, 5 bin soru. On dakika da sadece benim uğraşım. Bu kaç bin dakika yapıyor ve benim ne kadar buna vaktim var? Buna rağmen arkadaşlarımız... Kaç kişi çalışıyor biliyor musunuz 1 soru önergesi için? İnanın, en az 9-10 imza var, bir de en sonunda Genel Sekreterliğimize geliyor, orada oturuyorlar “Acaba aşağıdaki arkadaşlar yanlış mı yaptılar, doğru mu yaptılar?” diye... Çünkü imzalayanı benim bunun. Soruyu okuyorum, cevabı okuyorum, bazen tekrar gönderiyorum, bazen tekrar getiriyorum ama size öyle soru önergeleri gösteririm ki -çok var- “Ya, bu da olmaz.” dersiniz.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Mesela, bu cevaplanamayacak bir soru mu?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Hangisi?

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Kaç kolluk gücü...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bana bir söyler misiniz.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Hemen soruyu tekrar hatırlatayım.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Gamze Hanım, böyle bir usulümüz yok. Esin Hanım’ın...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Yok, yok, ben de öğreneyim.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Sayın Başkan, ben bunun cevabını almak zorundayım.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Peki.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Gamze Hanım, ben de öğreneyim.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Hemen şöyle söyleyeyim: Koruma kararının uygulanmaması, uzaklaştırma kararının takip edilmemesiyle ilgili görevini ihmal eden kolluk gücü var mıdır, hakkında işlem yapılan var mıdır? Bunu sormuştum.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Ne demişiz?

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – KADES uygulamasını anlatmışsınız cevap olarak.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Şöyle yapmış orada: “Biz bu uygulamaları yapıyoruz.” Ama bu doğru bir cevap değil yani.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Peki, Sayın Bakanım, teşekkür ediyoruz. Bu kadar da net bir açıklama...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Başka işler vardır orada, ona bir bakalım; KADES’in dışında başka işler de vardır.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – O zaman yazıp ileteyim size hemen olur mu?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – KADES’in içinde başka işler de vardır.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Hemen notunuzu verin.

Esin Hanım, buyurun.

ESİN KARA (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, değerli bürokratlarımız; Komisyonumuza hoş geldiniz.

Ben de sözü fazla uzatmak istemiyorum son konuşmacı olmam hasebiyle ama birkaç tane de benim sorum olacak.

Sayın Bakanım, terör örgütü tarafından öldürülen kadın sayısı ne kadardır? Bunlar, biraz önce vermiş olduğunuz istatistiki rakamların içerisinde var mıdır? Çünkü biz onları hep şehit olarak değerlendirdik. Bir de terör örgütünden kaçan, terör örgütü tarafından istismara uğrayan, tecavüze uğrayan ve devletimize sığınan kadın sayımız kaçtır; bunu merak ediyorum.

Sayın Bakanım, sunumunuz çok değerli bir sunum. 27 Mayıs 2021 tarihi itibarıyla KADES uygulamasına 138.978 ihbar gelmiş, bu ihbarların 73.417’si asıl ihbarmış yani 65.561 asılsız ihbar varmış. Sayın Bakanım, yani ihbarların yaklaşık yüzde 47’si asılsız. Bununla ilgili bir yaptırım var mı? Bu asılsız ihbarlar neden kaynaklanmakta? Annesinin telefonuyla oynarken yanlışlıkla çocuklar mı basmakta? Ben ilk defa vekil olduğumda canlı yayında cep telefonumu vermişim “7/24 beni arayabilirsiniz.” demiştim, gecenin üçünde beni arıyorlardı “Gerçekten açıyor musunuz?” diyerek yoksa sizi “Gerçekten benim başım belaya girerse gelecek misiniz?” diye denedim.” diye mi basıyorlar?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Var, evet.

ESİN KARA (Konya) – Bu asılsız ihbarlar neden kaynaklanmakta?

Sayın Bakanım, yine sunumunuzun 29’uncu sayfasında Elektronik İzleme Merkezi tarafından bugüne kadar 214 vakanın takibinin yapılmış olduğunu, 43 ilimizde ise 197 vakanın takibinin hâlâ devam etmekte olduğunu söylüyorsunuz. Bin tane elektronik kelepçeden bahsettiniz. Ben “Bu az değil midir?” derken siz de az bulduğunuzu konuşmanızda belirttiniz. Sayın Bakanım, kalan 803 elektronik kelepçe başka olaylarda mı kullanılmakta, atıl mı duruyor, artırılması düşünülüyor mu? Bununla ilgili ne yapılması gerekiyor?

Yine, bizler, faillerin de araştırılması gerektiğini, onların ruh yapılarının da incelenmesi gerektiğini bu Komisyonumuzda değerlendirmiştik. Kadına karşı şiddet içeren suçları işleyenlerin kriminolojik profiliyle ilgili bir yayın yapmışsınız. Bu değerli yayını, inşallah, bizlere de ulaştırırsanız, biz de değerlendiririz bunu inşallah, faydalanırız Sayın Bakanım.

Karakol sonrası takiplerinin yapılması, hanımefendilerin telefonla aranması, bunlar tabii ki takdir edilecek şeylerdir.

Sayın Bakanım, metruk binaları yıktığınızı söylediniz. Ben, polislerimizin, emniyet güçlerimizin karakollardan her zaman sahaya inmesi gerektiğini savunuyorum. Özellikle, köprü altları gibi ıssız bölgelerin de ve özellikle çocuklarımızın okullara gitmiş olduğu bölümlerde de bu madde kullanan kişilerin de takibe alınması, oraların emniyet güçleri tarafından sık sık gezilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Sayın Bakanım, yine bir sorum da şu olacak: KADES'in indirilmesinin, yaygınlaştırılmasının ve kullanımının artırılması için hedefleriniz olduğunuzu belirttiniz. Hayatını kaybeden kadınların büyük çoğunluğunun ev hanımı olduğunu yani yüzde 37'sinin -sizin verilerinizden alıyorum- bunların da yüzde 31'i civarının ise ilkokul mezunu seviyesinde olduğunu görüyoruz. Yani ekonomik bir bağımsızlıkları olmayan, gelirleri belirli seviyede hanımefendiler bunlar. Ne kadarının telefonlarının bu programı destekleyebilecek güçte olduğunu yani ne kadarı akıllı telefon kullanabiliyor? Bu uygulamanın artırılabilmesi için akıllı telefon kullanımının da artması gerektiğini düşünüyorum.

Yine, Hacı Ahmet Özdemir Sayın Vekilimiz subliminal mesajlardan bahsetmişti. Milliyetçi Hareket Partisi olarak da ben KİT Komisyonu üyesiyim. RTÜK ve TRT geldiği zaman bu konuyu ilk biz dile getirmiştik çünkü 8 yaşındaki bir erkek çocuğun annesi olarak sekiz yıldır çizgi film izliyorum. Subliminal mesajlar, misyonerlik içeren, Hristiyanlık içeren birçok mesajı biz görmüştük. Hatta, araştırma önergemizi de 2019'un birinci ayında vermiştik. Bazı medya da "Milliyetçi Hareket Partisi işi gücü bıraktı, seccadelerdeki şekillere, vesaireye, subliminal mesajlara taktı." denilmişti. Aslında, bu subliminal mesajlar küçük yaşta başlıyor, seccadelerden geçin çizgi filmlere, çocuklarımızın ellerindeki cep telefonlarına, oyunlara ve kitaplara kadar girmiş durumda. Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak "Kadın annedir, kadın vatandır, kadın ülkedir, kadın gelecektir, kadın gelecek nesillerin teminatıdır." diyen bir lidere yani Devlet Bahçeli'ye sahibiz ve liderimizin kadına şiddet konusundaki görüşleri hep açıktır. Bir kadına el uzatan, dil uzatan, kanına ve canına kasteden bir yaratığa tahammülümüz yoktur, liderimiz defaatle söylemiştir, "Hadımsa hadım, idamsa idam. Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak her şeye hazırız." demişizdir.

Sayın Başkanım, ufak bir sataşma da Komisyon üyesi arkadaşlarımıza yapmak istiyorum.

KİT Komisyonundayım, ilk defa bir komisyonda bu kadar zorlandığımı anlatmak istiyorum çünkü biz teknik Komisyondayız, bundan çok daha uzun süreli mesai saatleri yapıyoruz, Sayıştay raporlarını denetliyoruz ve teknik konular konuşuyoruz. İlk defa ben böyle bir Komisyonundayım yani KEFEK'te vesairede değildim.

Sayın Başkanım, suların yanında, lütfen, ağrı kesici de dağıtın. Arkadaşlarım gerekli mesajı almışlardır diyorum, hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Esin Hanım, teşekkür ediyorum.

Mevzubahis kadın olunca herkesin sözü çok oluyor.

Komisyon üyesi olmayan arkadaşlarımıza da kısaca söz vermek, sonra ara vermek istiyorum.

Ravza Hanım, buyurun.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Çok teşekkür ederim.

Ben maalesef başka programlar sebebiyle tamamını dinleme fırsatım olmadı ama hem sorulardan istifade ettim hem de hocamın sunumundan.

Biraz evvel KADES uygulamasına değinildi. Parlamentolararası Birlik Komisyonu Başkanayım Sayın Bakanım. Ben nerede KADES'ten bahsetsem o kadar büyük bir ilgi oluyor ki hatta Bakanlığımızdan İngilizce not istedik, İngilizcesini bulmak zor olmadı ama gelen notlar çok kıymetliydi, en son tercüme ettik. Yani uluslararası alanda şunu görüyoruz ki -Parlamentolararası Birlik Komisyonuna 179 dünya parlamentosu üye- böyle benzer bir uygulama yapılmamış. Onun için, teşekkür etmek istiyorum. Demin Esin Hanım'ın sorusuna benzer, ben de yükledim ama ihtiyacım olmadığı için kullanmadım, Allah'a şükür ihtiyacım olmadı ama her an "Şöyle bir denesem ne oluyor?" diye merak ediyorum ama yapmayacağım.

Kadın idarecilerle alakalı ben size teşekkür etmek istiyorum. Kadın idarecilerin önünü açma, sizinki gibi daha erkek ağırlıklı bir çalışma alanı olan bir Bakanlıkta sizin uhdenizde çalışan kadınların sayısını artırma konusundaki hassasiyetinizi biliyorum, teşekkür ediyorum.

Ayrıca, Polis Akademisinde birçok ders var, o aklıma geldi. Orada polislerimize verilen eğitimler de var yani insanlara -kadın veya erkek- nasıl muamele edileceği konusunda dersler de var, bunu da biliyorum ama bu hususta detaylı bilgi rica edeceğim sizden.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Çok teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, Polis Akademisini ayrıca çağıracağız. Bugünkü kurumlarımız içerisinde Polis Akademimiz yok. Akademisyenlerimizle birlikte Polis Akademimizi de davet edeceğiz ve o gün, eğitimler konusunda da bilgileri alacağız.

Arife Hocam, buyurun, söz sizde.

ARİFE POLAT DÜZGÜN (Ankara) – Sayın Bakanım, ben de Komisyon gönüllüsü olarak konuşuyorum.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Evet, ilk andan itibaren hep takip etti, sağ olsun.

ARİFE POLAT DÜZGÜN (Ankara) – Şimdi, öncelikle, gerçekten çok güzel bir sunumunuz vardı; ekibinize ve size samimiyetiniz için çok teşekkür ederim.

KADES’in ilk tanıtımında ben de vardım, sunumunuz sırasında indirmiştim. O zamandan beri özellikle farkındalık oluşturması için telefonumda kayıtlı, her gittiğim toplantıda da anlatmaya çalışıyorum KADES’i. KADES aynı bizim acil hizmet gibi. Ben bir sağlıkçıyım, genel cerrahi profesörüyüm, o yüzden sağlıkta şiddetle bunu birleştirmek istiyorum. Şiddet bulaşıcı bir hastalık gerçekten ve biraz önce konuştu vekilimiz de küresel bir sorun aynı pandemi gibi. Şiddeti de hep birlikte yenmemiz gerekiyor. Bunu yenebilmemiz için acaba bunları -veri paylaşımından bahsettiniz- veri paylaşımlarını sağlık sistemine de açarsanız eğer sağlıkçılar da özellikle psikiyatri klinikleri de bunları öğrenmek isterler çünkü sağlıktaki şiddet ile hastaneye başvuran kişilerin aile içi şiddeti de korele gidiyor. Yani şiddete eğilimli insan bire bir hizmet aldığı her yerde o şiddeti gösterebiliyor. En azından sağlıkçılar da kendileri için bu konuda tedbir alabilirler diye düşünüyorum çünkü veri paylaşımı olursa orada, kişinin aynı cinsiyeti gibi, “Şiddete eğilimi var mı, yok mu?” diye kendi ekranında da görebilir, doktor olduğu için de bunu kimseyle paylaşmayacaktır diye düşünüyorum.

Kelepçelerin caydırıcı özelliği var mı? Yani ülke olarak veya dünya olarak deneyimimiz var mı? Acaba caydırıcılık için bu kelepçeler görülebilir olması mümkün mü? İnsanların ifşa edilmesi doğru değil ama şiddet kötü ve şiddeti tolere edemediğimiz için böyle yaygınlaşsın ki... Kelepçe görülebilir bir yerde olabilir mi? Örneğin, kelepçe kulağa küpe gibi veya elde saat gibi takılsa daha caydırıcı olabilir mi? Mor ceket bizim bir geleneğimiz, kelepçe onun gibi belki insanları caydırabilir diye düşünüyorum.

Bir de bunlarda aynı filyasyon çalışması gibi -bulaşıcı dedik ya- aileye de eğitim verilebilir mi? İnsanlara evlenmeden önce yaptırdıkları evlilik muayenesi gibi bir psikiyatri muayenesi zorunlu hâle getirilebilir mi?

Aile Bakanımız anlatmıştı ”Kadına şiddet konusu askerlik eğitim olarak verilebiliyor.” demişti. Bunlar evlilik öncesi eğitim olarak da verilebilir mi?

Teşekkür ediyorum sunumuz için ayrıca.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Arife Hocam, çok teşekkür ederiz.

Sağlıkta da şiddete, her türlü şiddete hayır diyoruz.

Ceyda Hanım, buyurun, çok hızlı ve kısa lütfen.

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Kıymetli Bakanım ve bürokratlarımız, hepiniz tekrar hoş geldiniz.

Altı yıldır sizinle çalışan bir kardeşiniz, kadın milletvekili olarak bizlere yapmış olduğunuz pozitif ayrımcılıktan dolayı çok teşekkür ediyorum.

Geçtiğimiz dönem Güneydoğu'dan milletvekili olmam münasebetiyle dağa evlatları giden annelerin gözyaşlarına hep beraber ortak olduk ama kolluk kuvvetlerimizin ve sizlerin göstermiş olduğu, Sayın Cumhurbaşkanımızın göstermiş olduğu irade sayesinde şu anda oradaki 4 haneli dağa çıkma rakamları, 2 haneli rakamlara düşmüştür. Bu da devletimizin, sizlerin, kolluk kuvvetlerimizdeki arkadaşlarımızın gücüdür. Ben buradan hepsine çok teşekkür ediyorum. Aralarında rahmetli olan arkadaşlarımız var, onlara rahmet diliyorum, ailelerine sabır diliyorum.

Şu anda milletvekili olmuş olduğum ilim İzmir'de de Sayın Bakanım, sizin başlatmış olduğunuz projeler dâhilinde 2017'de yılında uyuşturucudan hayatını kaybedenler 66 iken şu anda 2020 itibarıyla bu 9'a düştü.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – 66'dan 9'a düştü.

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Evet, 66'dan 9'a düştü.

Bu düşüşlerin nedeni 21 mahallede -Konak'ta başlatmış olduğumuz bir projeydi bu- 180 noktada yirmi dört saat esasıyla bu arkadaşlarımız görev başındalar. Kesinlikle satışı, kullanımı mümkün değil ve bu bir pilot proje, inanıyorum ki bununla beraber bu rakamlar daha da azalacak.

Son olarak da KADES'le ilgili bir şey anlatmak istiyorum. Benim evde gündelikçi olarak çalışan yardımcım Ankara'nın Çiçin Mahallesi yani dezavantajlı grupların oturduğu bir mahallede oturan bir hanımefendi. Kendisine de Arife Hocanın anlattığı gibi gitmiş olduğumuz bütün ortamlarda KADES'i yükletmeye çalışıyoruz. Bakın, bu bugün kimin başına geleceği belli değil çünkü şiddet öyle şey ki sizler de daha iyi biliyorsunuz eğitim seviyesi hatta yükseldikçe daha da şiddete eğilim artıyor. Bu rakamları bildiğimiz için gittiğimiz yerlerde KADES'i yükletmeye çalışıyoruz. Evdeki kadınıma yükletmişim ve o da kendi mahallesinde bu farkındalık yaratılmış demek ki ve oradaki bir kadını KADES sayesinde eşinin şiddet uygulamasından kurtardık. Bizim için bir kişi bin kişiye bedel, hepsi çok kıymetli bütün kadınlarımız. Kurmuş olduğunuz bu sistem için tekrar teşekkür ediyoruz.

Yapmış olduğunuz sunumla zaten bütün sorulara cevap verdiniz. Ben de Öznur Başkanına katılarak bir kadın milletvekili olarak rica edeceğim ki sizin de bunu istediğinizi biliyoruz. Biz de bir kadın il emniyet müdürü istiyoruz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Ben de istiyorum.

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Sizin de istediğinizi çok iyi bildiğim için tekrar teşekkürler.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Kıymetli Bakanım ve Ceyda Bölünmez Çankırı'ya çok teşekkür ediyorum.

Komisyon üyesi milletvekili arkadaşlarım ve Komisyon üyesi olmayan milletvekili arkadaşlarımıza sözlerimizi verdik. Söz almak isteyen başka arkadaşlarımız da var ama Komisyonumuzun çok zamanı daralmış tam üç buçuk saatte buradayız.

Bir on beş dakika, saat çeyrek kalaya kadar ara verelim.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Ara vermeden direkt devam etsek...

Ben on beş, yirmi dakikada, yarım saatte bitireyim soruları, diğerlerini de yazılı olarak göndereyim.

Usulünüz nedir sizin? Ben usulünüze uyuyayım.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Şöyle: On dakikalık bir ara olursa Kıymetli Bakanım, elektronik oylama geçtiler arkadaşlarımız dışarıdalar.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Anladım, tamam. Biz tabiyiz.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Teşekkür ediyoruz.

On dakika sonra tekrar toplantımıza devam ediyoruz.

Kapanma Saati: 16.29

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 17.06****BAŞKAN: Öznur ÇALIK (Malatya)****BAŞKAN VEKİLİ: Tuba VURAL ÇOKAL (Antalya)****SÖZCÜ: Çiğdem ERDOĞAN ATABEK (Sakarya)****KÂTİP: Esin KARA (Konya)**

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım, Kıymetli Bakanım, kıymetli arkadaşlar; öncelikle aşağıda, Genel Kurulda elektronik oylamayla uluslararası sözleşmeler yapıldığı için arkadaşlarımızın, milletvekili arkadaşlarımızın gelişi gecikti ve Komisyonu açmak için çoğunluğa ihtiyacımız olduğundan dolayı, rötarın sebebi Genel Kurul çalışmaları.

Kıymetli Bakanım, çok geniş bir zaman ayırdınız ve sunumunuzu tamamladıktan sonra da yaklaşık iki saate yakın arkadaşlarımızın sorularını dinlediniz. Ben, sorularını soran bütün milletvekili arkadaşlarıma teşekkür ediyorum ve sorularımızı cevaplandırmak üzere sözü İçişleri Bakanımız Sayın Süleyman Soylu'ya bırakıyorum.

Buyurun Sayın Bakanım.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Öncelikle çok teşekkür ediyorum. Bu tip toplantıların veya bu tip çalışmaların sizin açımızdan muhakkak çok büyük katkısı olduğunu biliyorum ama bizim açımızdan da katkısı var. Bizim çerperlerimizi genişletiyor yani çok farklı yerlerden, çok farklı alanlardan gelen değerlendirmeler, kısmen eleştiriler, kısmen takdirler, neyi, nerede belki eksik yaptığımızı, neyi nerede de doğru yaptığımızı bize gösterebilecek alanlar oluşturuyor. Tabii, eleştiriler de olacak yani çizginin dışına çıkan eleştiriler de olacak, neticede demokratik bir hayatın içerisindeyiz. Kamuda kendine ait kurallar işler ama demokratik hayatın içerisinde işleyen siyasal kurallardır, siyaset kurallarıdır. Burada siyaset kuralları işler. Elbette ki herkesi kendimize benzetemeyeceğimize göre, biz herkese benzemeyeceğimize göre çok farklı değerlendirmelerin, çok farklı ölçülerin, beğenmelerin, beğenmemelerin ortaya çıkacağı sonuçlar oluşacaktır ama bunlar da belki de bizim hayatımızın, bizim yaşantımızın, bize tevarüs eden “terbiye” denilen anlayışı bir noktaya getirir. Terbiye de böyle oluşuyor, bazen nefsi terbiye edersiniz, bazen bir hâlde kendi davranışlarınızı terbiye edersiniz, bu karşılıklı oluşur. Onun için demokrasi ve terbiye kelimeleri birbiriyle çok eşanlamli kelimelerdir. Onun için, ben çok teşekkür ediyorum.

Bunu nereden çıkardım? Bunu, sadece buradaki değerlendirmelerden çıkarmış değilim. Biz, biliyorsunuz her yıl malum günde özellikle sivil toplum örgütleriyle de bir araya geliyoruz, kadın sivil toplum örgütleriyle de bir araya geliyoruz. Takdir edersiniz, orada da böyle isteğinize yönelik sivil toplum örgütleri yok, Aile Bakanlığı koordinasyonunda geliyoruz ve herkes değerlendirmesini söylüyor. Mesela, ben, oradan yaptıklarımızla alakalı çok önemli çıkarımlar elde ediyorum. Yani en tersten konuşulsa da çıkarımlar elde ediyorum. Daha ziyade orada teknik birtakım değerlendirmeler de yapılıyor ve bu bizim ortaya koyduklarımızın bilançosunun bana göre bir eleştirisidir. Onun için, burada yapılan değerlendirmelere teşekkür ederim. Muhakkak ki farklı süreçler söz konusudur ama başlamadan önce bir anekdotu anlatayım, ona göre de diğer sorulara geçeyim.

Sayın Cumhurbaşkanının dünkü “gelin hanım” lafı değil mi, eleştirildi burada. Bu laf Sayın Cumhurbaşkanının lafı değil. Yani bu söz bizatihi Sayın Akşener’in sözü. Şahit olduğum bir olayı anlatmak üzere söylemek istiyorum. Sayın Akşener bir şey de... Yani, gelin hanım da kötü bir söz değil bana göre.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Yok, ben onu şey yapmadım.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Yok, arkadaşlar eleştirdiler de onun için söylüyorum.

Bir Cumhurbaşkanlığı resepsiyonunda karşı karşıya geldiler, ben de oradaydım yani 3’üncü şahit benim, diğer kendi arkadaşları da vardır. Birkaç cümleden sonra “Ben sizin gelinizim.” dedi yani “Rize’nin geliniyim.” dedi. Şimdi, çok doğal olarak yani oradaki yapılan değerlendirmede ayaküstü, belki de -resepsiyon sohbetlerini bilirsiniz- resepsiyon sohbetlerinden kaynaklanan bir kelime. Yani burada ne bir cinsiyetçilik var ne bir başka bir değerlendirme var. Yani karşı karşıya geldiğimiz zaman siz bana bir şey söylediğinizde -ki söylediniz, siz de söylediniz, siz de söylediniz- belki de insan hafızası ilk önce o cümleyi ortaya koyar ve bunda da eleştirilecek veya cinsiyetçilik olarak nitelendirilecek bir değerlendirme yok, bir sıfat, bir tanımlama. Bu tanımlamayı da ortaya koymuş ama nereden kaynaklandığına ben şahidim. Ha, belki başka yerlerde de tekrarlanmış, onu bilmiyorum ama ben şahit olduğumu burada söylemekte mükellefim.

İkincisi, 100 binin üzerinde konukevi olmayan belediye var mı? Biz bunlarla ilgili gerekli çalışmaları yapıyoruz ve burada birkaç tane örnek vereyim: Altındağ, Sincan, Mamak, Bağcılar, Bayrampaşa, Sancaktepe, Esentepe, Nilüfer, Bornova, Aliğa, Karşıyaka, Uşak il merkezi birebir de takip ettiğimiz yerler ve bizatihi de bunu oturduk, çalıştık, arkadaşlarımız takip ediyorlar. Özellikle şunu Filiz Hanım sordu, gitti ama burada olsaydı şöyle söyleyecektim ben, söyledim de: Yani biz, faili meçhuller... Yani şunu bilmenizi isterim: Bazen cümleler anlatılınca yanlış anlaşılıyor. Ben bir şeyi boşuna konuşuyor değilim. Tam 4 veya 5 sefer Avrupa İnsan Hakları İşkenceyi Önleme Komitesiyle karşı karşıya geldik ve bu 4 sefer, 5 sefer karşı karşıya kaldığımız da onlar gelirler, bizle hiç görüşmezler, bize derler ki: “Biz şuralara şuralara, şuralara gitmek istiyoruz. Buralara bildirin biz geleceğiz.” Buralara giderler, gerekli soruşturmalarını yaparlar, kendilerine iletilen daha önceki vaki şikayetleri alırlar, bu şikayetlerle ilgili değerlendirme yaparlar sonra Türkiye’yle ilgili bir rapor hazırlarlar ve bu rapor biz istersek yayınlanır, biz istemesek de yayınlanmaz uluslararası anlaşmada imzaladığımız gibi. Mesela, biz, 2016’da, darbeye... Onu televizyonda da söyledim, şu eli arkada bağlı spor salonu içerisindeki fotoğrafları, bunları işkence olarak nitelendirdiler ve oradaki bazı birtakım görüntüleri yani darbeden sonra oluşan o arbededeki görüntüleri görüşüp biz bunu doğru kabul etmedik. Yani darbeyi engellemek için bunun bir meşru süreç olduğunu, meşru müdafaa süreci olduğunu ifade etmeye çalıştık sonra ki yıllarda bize ait, Türkiye’de buna ait bir rapor sunmadılar, geldiler ve... Yani Türkiye’de işkence olması kimin hoşuna gider bilmem. Ha, biz üzülürüz böyle bir şey olursa çünkü “İşkenceye Sıfır Tolerans” politikamız var. Bu, bir Türkiye meselesi, bu, AK PARTİ’nin kendi meselesi değil ki. Bu, milletimizin meselesi ve devletin meselesi. Ondan sonraki süreçlerin hiçbirisinde bir işkence raporu çıkmadı. Kötü muamele çıktı mı? Çıktı ama kötü muamele olduğunu yani... Kötü muameleye karşı neler yaptığımızı zaten biz de biliyoruz. Yani özellikle uyuşturucu satıcıları konusunda altına basa basa “Kötü muamele” dediler, “Siz bunlara kötü muamele yapıyorsunuz.” dediler ve burada da ben de espiyle beraber “Ya, o da benden kaynaklandı herhâlde.” deyip çıktım işin içerisinde ama şunu söyleyeyim: Türkiye’yi en azından böyle değerlendirmenin ve yaftalamanın ben doğru olduğunu düşünmüyorum ve Türkiye’ye bir haksızlık olduğunu düşünüyorum çok geriye gitmiş oluruz Türkiye açısından.

E, faili meçhul cinayetler var mı? Var. PKK faili meçhul cinayet yapıyor. Ben söyleyeceğim şimdi: PKK/KCK tarafından 1984'ten bu yana -Milliyetçi Hareket Partisi Milletvekilimiz sordu- toplam 4.495 sivil vatandaşımız katledildi. Katledilen vatandaşlarımızın 758'i kadın ve başka faili meçhul cinayetler de var. Ha, biz nasıl buluyoruz? Bakın, geçen gün, yine, hem Hakkâri'de katledilen 2 sivil vatandaşımızın katili hem diğerlerinin; sürekli olarak bunlar bulunuyorlar. Ne zaman? Birtakım belgelere ulaştığımız zaman, birtakım PKK notlarına ulaştığımız zaman, oradaki el svaplarını alıp ölen teröristle bunu karşılaştırdığımız zaman çok doğal olarak bu faili meçhul olmaktan çıkıyor. Ama, tabii, bu tip tartışmalar buradaki aile içi ve kadına yönelik şiddetle mücadelede bizim ne işimize yarar? Başka işlerde yarar ama burada ne işimize yarar? Bunun cevabını bulmakta hep beraber zorlanırsınız, ben de zorlanırım, sizin de zorlanacağını düşünüyorum.

Habibe Hanım'ın sorduğu "STK'ler ve uluslararası kadın dernekleri ile yerli sivil toplum örgütleriyle ilişkiniz var mı?" Şunu söyleyeyim: Örneğin, bu aile içi ve kadına... Bence bu formu buraya çoğaltarak gönderelim yani bu forma siz de bakın.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Evet, iyi olur.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Yani ben bu formun arkadaşlar tarafından... Ben de üzerinde çalıştım ama esas çalışanlar arkadaşlarımız. Yeterince sayı varsa formu dağıtalım çünkü bu bile bizim meseleyi nasıl anladığımıza ve nasıl baktığımıza temel bir... Birçok dernekle, Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu, Mor Çatı, Ankara Barosu, Gelincik Merkezi, KADEM, birçok merkezle -yani ben birkaçını saydım- bir araya gelindi, defalarca üzerinde çalışıldı, tekrar dönüldü, kamu kurumlarıyla bir araya gelindi ve bu konuda bir süreç oluştu. Biz dünyada da ülke uygulamalarına bakıyoruz yani bu ülke uygulamaları nasıldır? Hatta, ben Karadağ'a gitmiştim, Karadağ'da da bizim Boşnak kökenli bir İçişleri Bakanımız vardı -Nuhodziç olsa gerek- sonra ayrıldı. Bayrampaşalı akrabaları var, bizim de o akrabalarıyla arkadaşlıklarımız var, çok dostluğumuz vardı. Mesela, onların yöntemini, birçok iyi yöntemleri, buradan iyi uygulama örneklerini arkadaşlarımızı gönderip almış idik ve dünyayı ölçümlemiş idik. Yani kim ne yapıyor, ne ediyor ve bu sonuçlar da hep buradan çıktı, sadece kendi adımıza değil.

Yine, bunun dışında, Gülistan Doku meselesinde bana bir soru sorulursa veya burada bize sorulursa, biz haksızlıkla karşılaşmış oluruz. Neden olduğunu söyleyeyim: Yani bu konu bizim takibimizde bir iş de onun için çünkü arkadaşlar, bu konuyu PKK, HDP, siyaset siyasallaştırmaya çalıştı. Ya, bu siyaset meselesi değildi. Bizim bu konuda yaptığımız, Gülistan'ı bulabilmek için yaptığımız araştırmanın bizim kadar o Munzur Çayı'nın içerisinde, tüm profesyonel ekiplerimizle dünyada bir tane örneğini gösteremez kimse; bakınız, gösteremez. Biz bunun için özel istihbarat ekipleri kurduk, özel ekipler kurduk. Bulmak istemez miyiz, bu bizim insanımız ya. Töhmüt altında bırakılan, özellikle, yani HDP'li siyasetçiler tarafından da biziz. Ben "Aile böyledir." demem, yani bundan da imtina ederim, böyle bir şey söylemem ama bölgesel itibarıyla HDP'li siyasetçiler bunu, kendi adına "Bu bir faili meçhul cinayettir, birisi öldürmüştür, şudur, budur..." Burada, bu meselenin açığa çıkmasından en çok rahatlayacak olan elbette ki biziz ama biz bu konuda; bir, tüm soruşturmalarımızı ortaya koyduk, bu konudaki tüm işler gerçekleştirildi ve biz bir cinayete rastlayamadık. Bir görüntü var, bizim teknik arkadaşlarımız "Bu görüntünün Gülistan'ın görüntüsü olduğunu söylüyorlar." ama bu görüntü var olmasına rağmen burada çok aramalar yaptık; teknik olarak da bu aramalar sonucunda bunun bulunamayabileceği konusunda da yine teknik bilgiler söz konusu ve orada en alt seviyeye kadar suyu indirdik, ki böyle bir yöntem de yok yani barajın...

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Baraj boşaltıldı neredeyse.

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU – Şöyle: Orada başka bir tehlike daha var. Barajın neredeyse baraj olarak faaliyet ortaya koyma tehlikesini bile göze aldık belli bir şeye kadar. Bütün dalgıçlarımızı oraya seferber ettik hatta en nihayetinde baraj kapağına da gidildi. “Burayı aradık, burayı aradık, burayı aradık, ya bir de baraj kapağını arayalım.” dedik. Ki “Burada olma ihtimalinin teknik olarak olmadığını.” söylemelerine rağmen tüm baraj kapakları arandı. Yani biz, o anneye, o babaya, o kardeşlere bunu vermek istemez miyiz? En çok biz vermek isteriz. Hangi sıkıntıyla karşı karşıya kaldıklarını, yaşadıkları ızdırabı bilmiyor muyuz? Biliyoruz. Sayın Cumhurbaşkanımızla da onları görüştük, ondan sonraki adımları da attık, ondan önceki adımları da attık ama bulunamadı. Antalya’da -Sayın Milletvekilimiz bilir- orada da bulunamadı. Giresun’da -yine bilmeniz gerekir- selden sonra bulunamayanlar var ama bunu siyasallaştırıp, buradan sadece Hükümeti sıkıştırmaya yönelik bir adım atılırsa hakkaniyetle bağdaşmaz. Bilinen bir şey varsa yani bizim bu konuda bunu sağlamadığımız konusunda bilenen somut bir şey varsa bize söylensin, biz kendi eksikimiz varsa onu da yapalım ama böyle bir eksiklik söz konusu değil. Ve defalarca, defalarca, defalarca, defalarca gerçekleştirilmiş bir arama ama bulunamadı. Ha, şöyle düşündük: Acaba, böyle yaptı da başka bir yere mi gitti acaba? Böyle bir şey olabilir. Veya birisi başka bir yere mi getirdi? Böyle de bir emare bulamadık, bulamadık yani; bunu ifade etmek isterim.

Yine, şöyle bir mesele... Neslihan Hanım sordu bunu da. Haksızlık olur o da bize, şu haksızlık olur: Benim İstanbul Sözleşmesi’yle ilgili “Şu önceydi, bu sonraydı” diye bir değerlendirmem değil bu değerlendirme. Tam tersi şöyle bir şey oldu. Ben olayın hikâyesini anlatayım fikrî takibi açısından dendi ki: “İstanbul Sözleşmesi’nden çıktuktan sonra veya çıkma iradesini ortaya koyduktan sonra cinayetler arttı.” Ne olursunuz o günden sonraki haberler bir bakalım. Hem siyasetçiler -yani İstanbul Sözleşmesi’nden çıkılmasına itiraz eden siyasetçiler- hem bu konudaki sivil toplum örgütleri ısrarla bunu söyledi. Ben de iki rakamı ortaya koydum, dedim ki: Yani bunu söylüyorsunuz, bunu söyleyen sizsiniz, ben değilim. Ben böyle bir iddianın sahibi değilim ama benim görevim iddianın bir somut rakamla karşılaştırılmasıdır. Ben iki rakamı ortaya koydum ve ben bu iki rakamı karşılaştırırken de şunu söylemiyorum, buna ait bir yorum da ortaya koymuyorum. Sadece iki tarih ve birbirine benzer iki periyot, bir periyot ve bir periyot, bunu ortaya koydum ve bunu değerlendirdim. Yani burada bir yargı ortaya koymadım, bir değerlendirme ortaya koymadım ama değerlendirmeyi ve yargıyı ortaya koyanlar soruyu soranlardır ve bu gündeme getirenlerdir ve bence de haksız bir sonuç oluşturmaya çalışanlardır.

Yine, mülkiye teftişi... “Samsun Büyükşehir Belediyesinde bir soruşturma var mı?” Var tabii. Niye olmasın? Yani bu genel soruşturma usullerine tabidir bu ve genel soruşturma usullerine tabi olduğu için Samsun Büyükşehir Belediyesinde bu rüşvet alan daire başkanı, başsavcılıkça buna şeydir, biz zaten kendisini şey yaptık, büyükşehir de kendi teftişiyle ilgili şey yaptı. Buradaki genel hükümlere tabi olduğu için soruşturma aynı şekilde devam etmektedir. Diğer yerlerde genel hükümlere nasıl tabiyse burada da genel hükümlere tabi.

Yine, Gamze Hanım’ın biraz önce sorduğu soruya beraber cevap vermiş oldum; 34’ten 25’e düşme sorusuna. Yine, aynı şekilde İstanbul Sözleşmesi’yle ilgili.

Bir de o sizin sorunuz muydu bilmiyorum ama şu sorunun cevabını vermem gerekir; aile içi ve kadına karşı şiddet olayları kayıt ve risk değerlendirmenin form istatistiklerini sordunuz. Yani siz sormamış olabilirsiniz “Çok yüksek risk, düşük risk, orta risk, yüksek risk nedir, tutuyor musunuz bunları?” diye. Zaten bizim tam da sizin sorduğunuz gibi -o soruyu başka bir arkadaşımız sordu ama Tuba Hanım sormuş olabilir- evet, bizim bu formu değiştirmemizin sebebi bu. Ya, buradaki ayrıntıları ve detayları politikamıza temel teşkil etmesi için hem de meseleyi iyi takip etmek için kurmak. 61 bin 178; 2021 yılı üç aylık şubat, mart, nisan istatistikleri. Ben bunu size göndereceğim. Bunun çok yüksek

riski olan 25 bin 93, yüksek riski olan 25 bin 667, düşük riski olan 1.586, orta riski olan 8.832. Ya, buradaki titizlenmeyi görüyor muyuz. Müracaatların aslında en dibi düşük risk yani 1.586 almış yani burada esas itibarıyla bu bilgi hâkime de ŞÖNİM'e de bizim kendi müktesebatımızda da yani kendi bilgi depomuzda da bu bir vesileyle... Tam anlamıyla kolluğun bu konudaki hassasiyeti.

Karakollardaki başvuru... Şimdi, bakın, biz yeni bir yöntem ortaya koyduk, bu Türkiye'nin biraz gözünden kaçtı. Önemli bir gazeteci bundan iki ay evvel dedi ki: "Ya, sizin Türkiye'de kolluk gözetim komisyonu kurmanız lazım kardeşim." Aynen böyle. Dinledim hiç de bir ses çıkarmadım dedim ki: "Ya, biz kolluk gözetim komisyonunu kurduk, bir buçuk yıldır devam ediyor." Biliyorsunuz bizim Avrupa Birliği konusunda vize serbestisi şartımızdır kolluk gözetim komisyonu. "Biz kurduk." dedim ve kolluk gözetim komisyonu aslında bizim teftiş kurumumuzun veya polis teftişini veya diğer teftişlerin de hem taban verilerinin tutulduğu yer hem de esas itibarıyla ulaşıldığı zaman karşılaştırma yapabilme kabiliyetine sahip olan bir yerdir. Yani Avrupa diyor ki "Sadece polis kendini teftiş ederse, sadece jandarma kendini teftiş ederse burada bir şey olabilir, mesleki süreç olabilir, mesleki bir kollama olabilir onun için böyle bir şey kurun." Biz bunu kurduk ve bu şu anda dün gelen insan hakları "TİHEK" dediğiniz Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu yani işte o kurumun da, onun da içerisinde üye olduğu, Adalet Bakanlığının da... Mesela, bizim polis teftişin de Adalet Bakanlığı yok ama Adalet Bakanlığı içerisinde üye olduğu ve bir öğretim üyesi var, bağımsız bir avukat var, bunların üye oldukları ve gelen bütün meselelerin tartışıldığı, yani iki teftiş kurulundan değil Mülkiye Teftiş Kurulunun sekreteryaya yaptığı ve on binlerce başvurunun olduğu bir sürecimiz daha var. Yani bunu tek ayaklı yürütmüyoruz, Türkiye buradaki safhaları hakikaten iyi yönetiyor ve yeni başlamasına rağmen.

Yine, bir şey söyleyeyim: Adalet Bakanlığı bu sürecin işleyişini görünce acaba biz de bunu yapabilir miyiz diye kendi adlarında insan hakları eylem planına bunu sokmak istediler; soktular, sokmadılar tam o noktayı bilmiyorum ama bence beğenilen ve iyi bir uygulama örneği olarak ortada duruyor. Karakollarda en ufak böyle bir şey söz konusu olsa inanın sizden önce biz bu konuda müdahale ederiz. Böyle bir şey söz konusu değil. Ya, bu bir manipülasyon ama biz sizden yardım istiyoruz. Başka türlü politikalarımızı eleştirebilirsiniz, bu eleştirilebilir ama somut işlerde, hep beraber mücadele etmemiz gereken işlerde, eğer burada yaptığımız işte "Ya, siz bunu böyle yapıyorsunuz ve siz esas itibarıyla karakollardan bu insanları geri döndürüyorsunuz." dediğiniz andan itibaren -sadece İstanbul Sözleşmesi'ni başka karineye dayandırın, buraya dayandırmayın- bu bir haksızlık olur, inanın haksızlık olur. Başka yere dayandırabilirsiniz, başka yerde savunabilirsiniz tezlerinizi, biz başka yerde savunabiliriz tezlerimizi; bu ayrı bir şey ama "Karakollarda bu iş olmuyor, insanları geri döndürüyorlar." dediğimiz andan itibaren, bence hep beraber eğer aile içi şiddet ve kadına karşı şiddet konusunda bir mücadele içindeyssek ve burada şuramızı yanıyorsa bu bize haksızlık olur: "Biz" derken ben hepimizden bahsediyorum. Yani bu ülkeye haksızlık olur. Böyle bir şey yok, somut olarak da yok.

Şimdi, toplam 1.909'dur mülki idare amiri sayımız, toplam bu kadardır yani kaymakam adayları dâhil. Kadın sayısı 1.909'un içinde 86'dır. Bu iyi bir rakam değil. Ben İçişleri Bakanı olduğumda zannediyorum 34 veya 36'ydı, şimdi ısrarlı bir şekilde biz bunu artırmaya çalışıyoruz. Neden? Yani bir, kamunun kadın yöneticiye ihtiyacı var, bizim var her ilde, en azından 81 ilde vali yardımcısına, yardımcılara ihtiyacımız var yani numunelik bir tane olsun diye değil. Yine, arkadaşlarımız bilirler, size de söyleyeyim: İstanbul, Ankara, İzmir'de -Ceyda Hanım da buradadır- kadın vali yardımcımız yoktu, bizim İçişleri Bakanlığımız döneminde kadın vali yardımcısı getirdik. Neden? Yani bunu ben getirdim diye söylüyor değilim ama bizim şimdi buradaki sayımızı artırmamız lazım. Takdir edersiniz ki kamuda yetişme o kadar kolay olmuyor yani. Bir de bu konuda kadınların kamuda yükselmesinde dezavantajlı olduğunu da kabul ediyorum yani erkek 3 tane hata yapıyor, göze görünmüyor, kadın hata yapınca "Bakın, gördünüz mü?" deniyor. Neden? Maalesef kamu bürokrasimizin böyle oluşmuş

bir kabulü var. Onun için, burada bugün bizim yaptığımız tercih sayısını fazlaştırmak, kadın yönetici sayısını artırmak. Yarın öbür gün bunlar çeşitli görevlere gelirken erkekler kadar avantajlı olamayacaklarını biliyoruz ama en azından az sayıda kadın arasından seçmek değil, çok sayıda kadın arasından üst düzey yöneticiyi taşıma konusunda bir irade ortaya koymak gerekebilir. Ben bunun böyle olduğunu düşünüyorum.

2 valimiz var, 12 vali yardımcımız var, 29 kaymakamımız var -bahsettiğim gibi 29 kaymakamın bir kısmı da yeni zaten- 35 kaymakam adayımız var, 1 hukuk müşavirimiz var; toplamı biraz önce söylediğim rakam. Yine, merkez teşkilatımızda Nurtaç Ablamız var. Toplam kadın sayısı merkez teşkilatında 1, merkez valisi; 1 de mülkiye başmüfettişi, genel müdür yardımcısı 1, mülkiye müfettişi 2. Mesela, mülkiye müfettişimiz de yoktu, o da tarihte ilk kez oldu mülkiye müfettişi, memnunuz da mülkiye müfettişlerimizden. Hukuk müşaviri 1, daire başkanı 1, şube müdürü yok; genel toplam 7. Şimdi, ben bundan sonra daha fazla artacağını düşünenlerdenim. Jandarma Genel Komutanlığında toplam 1.953 kadın sayısı, o da yeni çıktı yani.

JANDARMA GENEL KOMUTANI ORGENERAL ARİF ÇETİN – Siz başladığınız zaman 800'dü.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Evet, 800'dü. Şu anda 1.953, 2 kattan fazla arttı.

Emniyet Genel Müdürlüğü müdür, amir toplam 23.095, kadın amir sayısı 2.233; yüzde 10'a tekabül ediyor. Bizim Sosyal Hizmetler Başkanımız Ayşegül Hanım, çok da başarılı ve çok başarılı kadın amirler de var. Onlar da yükselerek devam ediyorlar ama bir il emniyet müdürünün, kadın emniyet müdürü olmasını ister miyim? İsterim, ben istiyorum.

Aynı zamanda bir şey daha söyleyeyim: Bakın -buraya yazmamış arkadaş- kadın polis oranımızı da artırıyoruz. Benim kanaatim: Kadın polis oranının yüzde 10'la yüzde 15 seviyesine -zannediyorum yüzde 7,6- gelmesi lazım ve Özel Harekâta kadın polis 400 kişi seçtik. Ya, istiyorlar.

İki: Mesela, karakollarda güven masası oluşturduk. Güven masasının tamamını kadın polislerden ve kadın jandarmalardan almaya çalışıyoruz. Neden? Güven masasının özelliği şu: Bizim valiliklerdeki açık kapıya benziyor veya belediyelerdeki beyaz masaya. İlk gittiği zaman müracaat edeceği kimse. Biz bunları çok eğittik ve şöyle yaptık: Bir lokal programımız var, o programda kim geliyor, kim gidiyor bakıyoruz.

Emniyetin toplam rakamı 311.153; kadın polis sayısı 23.642, yüzde 7,6.

JANDARMA GENEL KOMUTANI ORGENERAL ARİF ÇETİN – Sayın Bakanım, bizdeki kadın subay-astsubay oranı yüzde 4,8. Siz geldiğinizde yüzde 2 bile değildi.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Yüzde 2'nin altındaydı daha önce Jandarmada.

Güvenlik korucumuz var 762 kişi. Muhtarımız var, muhtar oranları da artıyor, onu da söyleyeyim. Yani eskiden daha düşüktü, eski oranı koysalardı söyledim ama şu anda 1,96, eski oranın 1,1-1,2'ler seviyesinde olduğu kanaatindeyim, 2 kat arttı.

Yani esas itibarıyla -trend, bunu hepimiz kabul etmeyebiliriz, ilerlemeyi yani bu ilerlemenin yetersiz olduğunu düşünebiliriz ama- burada, kadın yönetici sayısında ve bu konudaki yani devlet kademesindeki aktör sayısında ben yükselme olduğunu görüyorum. Biraz daha artması lazım mı? Evet, artması gerekir düşüncesi içerisindeyim.

Aktif kelepçeli sayısına şöyle dediniz: Bin kelepçe aktifte, bunlar diğer şey... Hayır, bizimkisi ayrı bir şey, bizim kelepçe merkezimizin sadece bir tek özelliği var: Aile içi ve kadına yönelik şiddette mücadelede kullanılma kabiliyetine sahiptir yani Aysu'nun sorduğu gibi şey değil, Boğaziçi

Üniversitesindeki veya herhangi bir yerdeki toplumsal olaylara yönelik hâkimin verdiği karar. Bir de hâkimin verdiği kararlar alakalı bir şeydir bu. Hâkim kararı verecek, hâkim kararı vermeden biz kelepçe takamayız. Öyle bir yetkimiz yok, savcının da böyle bir yetkisi yok. Biz de onun için bas bas bağırıyoruz ki hâkimlerimiz bu kararları artırırlar. Biz arttırsalarsa bundan memnun oluruz, bu bize yük getirmez. Neden attırırlarsa onu da anlatayım: Şimdi, yargı belki kendi alanı olarak görüyor ama ben bunu tüm Türkiye'ye yayılmış bir öğreti alanı olarak görüyorum. Adam diyecek ki: “Ya, gördün mü adama kelepçe takmışlar.” Öbürü diyecek ki: “Ya, bak gördün mü öbür evde kelepçe takmışlar.” Bu yaygınlaşacak ve bu aslında bir önleyici hizmet rolü ortaya koymuş olacak.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Bir şey sorabilir miyim Sayın Bakanım?

O kelepçeler korumada belli bir mesafe konuyor. Oraya vardığında mı...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Yok, söyleyeceğim.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Şimdikiler farklı, hani elinden çıkamıyordu.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Yok, öyle değil.

Şimdi şöyle: Şurası mağdurun evi, görüyorsunuz değil mi? Hâkim kararı diyor ki: 600 metre yaklaşamaz. Biz dairemizi çizdik, sonra biz hâkimin kararıyla yetinmedik peşine bir koruma kalkını yapıyoruz, ikinci bir daire yapıyoruz. Şu ikinci daireye yanaştığı andan itibaren -daha birinci daireye gelmek değil yani- ikinci dairede sinyal vermeye başlıyor. Sinyal vermeye başlayınca biz buraya müdahale ediyoruz. Yani bu sistemi artırmamız lazım. Yani iki daireye beraber...

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Çok güzel bir sistem.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU - Hakikaten güzel bir sistem.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK - Sunumda vardı Sayın Bakanım, evet.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Şu birinci şey, şu da ikinci. Daha net gözüküyor da burada resmi büyüttükleri için görünmüyor. Burada yani hâkim kararı arttıkça biz de rahatlarız, sizler de rahatlırsınız, herkes rahatlar yani bunu yaygınlaştırmak lazım geldiğini düşünüyorum.

Şenol Hanım'ın sorusu var: “Yolsuzluk ve hırsızlık” diyor.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Soru değil, değerlendirmem.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Değerlendirmeniz.

Yani kim yolsuzluk ve hırsızlık yapıyorsa Allah belasını versin, ben ne yapayım yani ben ne yapayım?

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Allah öyle devlet görevlilerini bize...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bakın, arkadaşlar, bugün 27 Mayıs. Türkiye’de yalan ve iftira üzerinden bir Başbakan astılar, Bakanlar astılar. Fatin Rüştü Zorlu’nun eşinin bileziklerini -düğünü Dolmabahçe’de oldu- Atatürk taktı. Bir daha söyleyeyim mi? Dışişlerinin Zorro’sudur bu. Yunan Averof bununla görüşmekten, karşılıklı mülakata girmekten korkardı. Sadece bir Dışişleri Bakanını söyleyemiyordum ben size. Ereğli Demir Çelik Fabrikasını bizatihi Fatin Rüştü Zorlu’nun kendisi yaptırmıştır. Bunlar bizim gibi siyasetçi de değil yani liderlerin tavassutlarıyla gelen siyasetçiler de değil.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Allah rahmet eylesin.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU - Tekrar söyleyeyim: Yine o gün öldürülen Namık Gedik... Tarihi bir anekdottur. Fatin Rüştü Zorlu Çanakkale Mebusudur. İlkinde parti genel başkanının kontenjanıyla Çanakkale’ye girer. Namık Gedik alır der ki “Fatin Bey, bu senin 1’inci hakkındır, 2’nci

hakkında burada ön seçimle gireceksin. Sen yetenekli birisi olduğun için sana bu imtiyazı sağlıyoruz ya kendini sevdin, ya iyi politika yap.” Şimdi, bu insanların hepsi –hakikaten, Cemil Meriç’in söylediği gibi yani bizim medeniyetimiz iftiraya uğramış bir medeniyettir- iftiraya uğradılar ve bu iftiralar hâlâ caridir. Tekrar söylüyorum: 27 Mayıs süreci günceldir. Bu kadar açık ve nettir yani 27 Mayıs süreci günceldir ve bu söylenebilir. Bununla ilgili, bakın, herkes her şeyi söylüyor, hanımefendi söyledi, kalktı gitti ama lafı bize söyledi yani. Ben milletvekilliği de yaptım, bu komisyonlarda da bulundum. Çalışma Bakanlığının da İçişlerinin de... Çalışma Bakanlığı yaptığım dönemde dokuz aylık, on aylık Çalışma Bakanlığı yaptım, bu Meclisten 4 ayrı kanun geçirdim, hepsini de çalışma komisyonlarından geçirdim, hepsi de burada gece yarısına kadar çalışarak, mücadele ederek büyük bir şeyle geçirildi, hepsi, hepsi de kritik kanunlardı. Dokuz ayda 4 kanunu geçer mi bir bakanın? Geçirdik. Şimdi, buradan ifade etmeye çalıştığım şu: Biz buralardan kaçmıyoruz ki. Ama eğer burada somut olmayan, her biriniz için iftirayla...

Ya, Allah’ınızı severseniz, Antalya’daki toplantınızda çıktı bir yöneticiniz -ben içeriğini söylemeyeceğim- birtakım şeyler söyledi. Şimdi, niçin söyledi? Partinin yönetilmesiyle alakalı söyledi. Ya, bu iddia -ki bu yönetici söylüyor yani- kale alınsa bu yapılabilir mi, yapılması mı lazım?

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Ben konuyu anlayamadım, anlayamadığım bir konuya da cevap vermiyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Ben özelde anlatırım burasının gündemi olmadığını için...

Bakın, siyasetin namusu vardır. Biz siyasetin içerisinden geliyoruz. Belki şeye gidiliyor ama hayatımız, hep gördüğümüz örneklerle... Babam derdi ki... 1980 darbesinden sonra 1983’te Doğru Yol Partisi kuruldu. Mehmet Ali Bayar’ın babası vardı, Nuri Bayar, evine gittik, bana düştü, bir toplantıya getirilecek, hani büyükler toplantılara getirilir ya; aradı evinde kravat bulamadı, kendi kravatımı verdim.

Size bir örnek daha anlatayım: Haliç’ten çıkarsınız ya sağ taraftan, orada büyük binalar var. İlk kez Adalet Partisi de 1980 öncesi oradaki büyük binaların yapılmasından dolayı birilerini suçlu gördükleri için, “Siz bu binaları buraya nasıl yaptırırsınız, ne hakla yaptırırsınız?” diye onları partiden bir daha gelmeyecek şekilde uzaklaştırıyorlar.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Ne kadar doğru bir yaklaşım.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bakın, tespitler var ve bu siyasi hayat namus, doğruluk ve hakikat üzerinden yürür ve 1960 darbesi yalanlar üzerinden yürüdü. Bir hükûmetin başkanı, başbakan, “12 uçak dolusu altınla kaçtı.” diye tezvirat yapılırsa... Ben Gaziosmanpaşalıyım, Taşlıtarlalıyım söyledim, “5 bin tane silah gömüldü.” dendi. Neden? Öğrenci olayları çıktığı zaman öğrenciler öldürülsün diye.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Kıyma makinaları dendi.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Kıyma makinaları dendi bir sürü.

Bütün bunların hepsi bu siyasi hayatın içerisindedir. Semra Özal’la ilgili atılan dedikoduyu, Kızılcahamam hikâyelerini biliyorsunuz herhâlde? Hayatımız bunlarla geçti bizim.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Bunu çözenin yolu Sayın Bakan...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bunu çözenin yolu cesur olmaktır, diklenmektir.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Bir de aynı zamanda demokratik bir hukuktur.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Doğru.

Diklenenlerin de şurasından çekip aşağıya almak değildir. Kim yapmışsa Allah kahretsin, kim yapmışsa milletin önünde rezil olsun.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Yargı diye bir şey var.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Hukuk ve adalet önünde hesabı sorulacaktır.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Doğru, 1960’da da yargı vardı. Şu anda İstanbul Üniversitesinin kürsülerinde o yargılayanların ve akli verenlerin hâlâ isimleri yazıyor. Bunu ben yirminci defa söylüyorum, o akli verenlerin, darbeyi meşru hâle getirenlerin, o muktezaları yazarların hâlâ isimleri o kürsülerde; o da İstanbul Üniversitesinin şerefidir, şerefini devam ettirsin.

Şimdi, ifadem şu: Hiçbir şey gizli kalmaz, hiçbir şey gizli kalmayacaktır da.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – O kesin.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Aklanın diyoruz biz de.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Ne yaptım ben ya? Şenol Hanım ne yaptığımı söyle aklanacağım, bir tek şey söyle ya? Bir tek şey ya, bir tek? O akşam televizyona çıktım, bütün soruları sordular kamuoyunda sorulabilecek, ertesi gün Sözcü manşet yaptı “Şu 5 soruya cevap vermedi.” Hiçbirisi benimle alakalı değil, şahsımla ve konuyla alakalı değil. Ne oldu sevgili arkadaşlar? Müddei iddiasını ispatla yükümlüdür, ancak...

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Sayın Bakan, onun sözüne itibar etmiyoruz ama bazı sorular var... (Gürültüler)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Adamın birisi bir söz söylüyor... (Gürültüler)

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Arkadaşlar, Şenol Hanım...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Neyse, ben meseleyi arkadaşlara anlattım. Dünya meydanına çıkalım, 4 tane suç üst üste söyleyemezsiniz, 4 tane mesele söyleyemezsiniz, 4 tane iddia söyleyemezsiniz arkadaşlar. (Gürültüler)

Bakın, bir şey daha söyleyeyim: Ekşi yemedim, karnım ağrımiyor ama şunu söyleyeyim...

ŞENOL SUNAT (Ankara) – İnşallah öyledir.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – İnşallah öyledir.

Bu ülkede terörle mücadele konusunda kimlerin canını acıttığımızı biliyoruz, siz de biliyorsunuz.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Takdir ediyoruz terörle mücadele konusunda sizi zaten.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Arkadaşlar...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bakın, terörle mücadele konusunda kimsenin...

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Sayın Bakan, bir saniyenizi alabilir miyim.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Ben sizi dinledim arkadaşlar, hiç müdahale etmedim.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Biz de dinliyoruz sizi.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Arkadaşlar, bakın, iki saat biz soru sorduk ve şu anda Sayın Bakan sorulara cevap veriyor. Beş saattir, altı saattir Sayın Bakan zamanını bize ayırdı, sorduğunuz her soruya tek tek cevap veriyor, özenle cevap veriyor. Lütfen müdahale etmeden, itham altında bırakmadan, müsaade edin, Sayın Bakan soruların cevaplarını tamamlasın.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – İtham etmiyoruz, aklansın istiyoruz.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Gamze Hanım, müsaade edin.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Terörle mücadele konusunda kimin ayağına bastığımızı biliyoruz; uyuşturucuyla mücadele konusunda kimi ayağına bastığımızı biliyoruz; organize suçlarla ilgili... Ya, Ankara’da yaşıyorsunuz, Allah rızası için ya, diyeceksiniz ki: “Cari bir organize suç çetesi var ve...” Bir tek somut örnek... Türkiye’nin her yerinde insanınız var, her partinin teşkilatı var. Tekrar söylüyorum, bana verilmiş soru önergeleri var, 4 tane soru önergesi var toplam 5 bin soru önergesinin içerisinde. Diyeceksiniz ki: “Şu organize suç çetesi siz kolladınız, muhafaza ettiniz, şunu yaptınız, şunu yapmadınız.” Yani bir tek örnek vereceksiniz, bir tek benim karıştığım... Benim yanımdaki arkadaşlar diyorlar ki: “Sizin niye bu kadar titiz davrandığınızı biz şimdi anlıyoruz. Bizi niye sürekli uyardığınızı bir şimdi anlıyoruz.” Bakın, biz intikam alınacak adamlarız çünkü bu ülkeyi başka bir noktaya getirmeye çalışıyorlardı. Niye intikam alınacak adamlarız? Bu ülkeyi terörün vesayeti altında devam ettirmek istediler. Müsaade etmedik ya; vallahi, sizin çocuklarınız, bizim çocuklarımız, gelecekteki nesillerimiz adına müsaade etmedik. Biz intikam alınacak adamlarız. Etrafımızdaki coğrafyada, Suriye’deki çocuklar orada Esad’ın bombaları altında ölmedi; ya bizim misafirimiz oldular ya hemen sınırlarımızda onlara güvenli alan oluşturduk. Bunlar uluslararası projeler.

Şimdi tekrar söyleyeyim: “Çetin Gören” denilen adamın yani uyuşturucuyla ilgili Bataklik Operasyonu’nun başındayız. Benimle dalga geçtiler...

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Sayın Başkan, biz soru sorduğumuzda “Konunun dışına çıkmayın.” dediniz, eğer Sayın Bakan konunun dışına çıkacaksa... (Gürültüler)

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Ama bir yandan da “Aklanın.” diyorsunuz, Sayın Bakan da anlatıyor.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Tamam, çıkmam, bitiriyorum. “Yolsuzluk” denildiği için...

PAKİZE MUTLU AYDEMİR (Balıkesir) – Böyle bir şey olabilir mi ya!

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Sayın Bakan anlatıyor bir şeyler, biz de dinliyoruz.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Bakın, herkes dinliyor.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Arkadaşlar... Nilgün Hanım, Pakize Hanım, Şenol Hanım...

Sayın Bakan, özür...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sayın milletvekillerim, size sorarlarsa ben ibraz ediyorum. Şimdi sunu söyleyeyim: Bataklik Operasyonu 300-400 milyon el koymayla başladı. Bir tarafta uluslararası bir kaçakçı var, uluslararası bir uyuşturucu baronu var -Çetin Gören- bir tarafta da yıllardır bu işi yapan “Nejat Daş” denilen bir adam var ve bunların yakalanmasının önemi ne biliyor musunuz? Adamı 1 paket uyuşturucuyla yakalayabilirsiniz, 100 kilo uyuşturucuyla yakalayabilirsiniz -1 ton, 1,5 ton uyuşturucu yakaladık- ama adamın para ilişkilerini yakalayamazsınız. Uyuşturucunun sıkıştığı en önemli problemlerden bir tanesi para ilişkisidir. Biz mali suçlarda yakaladık, olmayacak bir şeyi becerdik. Meselede FETÖ ağı var, meselede Sedat Peker ağı var, meselede Çetin Gören var, Nejat Daş var ve biz bunu kendi başımıza yapmadık. Kiminle yaptık biliyor musunuz? 10 artı 1, sonradan soruşturmada Sırbistan da dâhil oldu, 11 ülkeyle birlikte yaptık. Bu, Türkiye’nin büyük bir başarısı ya, hem de olağanüstü bir başarısı. 2002 yılında 8 kilo kokain yakalanıyor, şu anda 2 ton kokain yakalanıyor Türkiye’de yani onun nasıl olduğunu, nasıl bir noktaya geldiğini anlattım geçen gün ama eğer şunu söylersek... Haksızlık yapmayın, ben giderim yani diyelim ki ben gittim, Türkiye’de terörle mücadele etmem, terörde Türkiye’nin elde ettiği başarılar benim başka bir vesayet alanı oluşturmamı gerektiremez, böyle bir haksızlık yok; tam tersi, geçmiş dönemde terörle mücadele edip de bugün vesayet alanı oluşturmaya çalışanlara itirazımı o akşam söyledim ben, kimsenin böyle bir hakkı yok. Biz, hukuk devleti içerisinde yaşıyoruz. Hukuk devletinde temel esas şudur: Cari kim görevdeyse

hukuku yürütmekle yükümlüdür ve sorumlu odur. Mirastan, verasetten kimseye bir hak oluşmaz, kimsenin böyle bir hakkı yok verasetten, kimsenin veraset hakkı yok. “Benim babam şöyleydi, ben bunun için bu hakka sahibim.” “Benim anam şöyleydi, benim dedem şöyleydi.” Kimse böyle bir hakka sahip değil. Demokratik ülkelerin altın kuralıdır bu. Hukuk cari zamanında işler ve kimseye bir veraset hakkı tanımaz. Ha, başka türlü bir sisteme girersek herkese veraset hakkı sağlanabilir, dokunulmazlık hakkı sağlanabilir, ben onu bilmem. Onun için, ifadem şudur: Burada açık bir rejim içerisindeyiz ve biz bu açık rejim içerisinde bunu sağlamalıyız. Benim niye hakkımı savunmuyorsunuz? 95 yılında bu adam askere gitmedi, rapor aldı. 99 yılında bu raporu kim ve nasıl değiştirdi diye ben soruyorum. Niye demiyorsunuz ki: “Ya, kardeşim, hukukun dışında bir rapor nasıl değişiyor ve bunu kim değiştirdi?”

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Koruma nasıl devam etti Sayın Bakan?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Anlattık, hepsini anlattım.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Yok ama...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Çok net bir şekilde hepsini anlattım.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Sayın Bakanım, istirahatım...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bunu çağırırsanız söylerim.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Sayın Bakan, hangi parti için miting yaptı, kimin arkadaşları telefonla görüştü?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Onu da anlattım.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Sayın Bakan, istirahatım, sorulara cevap...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Rize meselesine geliyor. Rize meselesiyle ilgili şunu...

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Arkadaşlar...

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Hangi genel başkanın fotoğrafı var bu kişiyle, 5 siyasi partinin hangi genel başkanının fotoğrafı var?

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Bir adamın kim olduğunu bilmesek zaten...

Gamze Hanım...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Hanımefendi, Rize meselesine geliyor.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Hangi genel başkanın fotoğrafı var, araştırın bakalım.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Türkiye’de herkesin her yere gitme hakkı vardır ve hiçbir siyasetçi “Ben şuraya niçin gidemiyorum?” diye bir şey ortaya koymamıştır; tam tersi, doğu ve güneydoğuya yani Sivas’ın ötesine dönem dönem geçmeyenler çok rahat bir şekilde bugün Türkiye’nin her tarafında kendi siyasal propagandasını yapma hakkını elde etmiştir çünkü Türkiye’nin 780 bin kilometrekaresinin her bir santimetrekaresinde bugün hem ay yıldızlı bayrak dalgalanmaktadır ama aynı zamanda herkesin kendi fikrini ifade edebilme, demokratik ve hukuk devleti içerisinde idare edilebilme hakkına sahip olduğunu bugün görüyoruz ve bu herkesin kabulüdür. Çok rahat bir şekilde gidiliyor yani “gidilmiyor” diye kimse söyleyemez.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Zaten, ülkeyi idare edenlerin suçu olur, günahı olur böyle bir şey olsa.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Şenol Hanım, arkadaş, böyle bir usul yok. Lütfen ya...

Arkadaşlar, bırakın... Sayın Bakan, lütfen...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Soruyu sordunuz, cevabı verelim.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Arkadaşlar, eğer karşılıklı konuşmaya geçecek olursanız Sayın Bakandan sorulara yazılı cevap vermesini isteyeceğim.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bakın, bir şey daha söyleyeceğim arkadaşlar, müsaadenizi istiyorum. Benim söylediklerimi illaki kabul etmek durumunda değilsiniz.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Lütfen, müdahale etmeyin sayın milletvekilleri.

Buyurun Sayın Bakan.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Ben şunu ifade etmek istiyorum: Rize’ye defalarca gitmiştir Sayın Akşener...

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Tabii ki.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – ...defalarca da gidebilir ama bakın, nazik bir durumdan geçiyoruz. Hani, siz bana diyorsunuz ya: “Şunu söylemeseydiniz, şunu söylemeseydiniz.” Nazik bir durumdan geçiyoruz hep birlikte. Orada –biraz önce rakamları Hayati Bey verdi- kaç kadının, kaç çocuğun katledildiğini ve bütün Türkiye olarak bizi sokaklara döken meselede zihnimizi kurcalayan, bizi hakikaten insafımızla ve vicdanımızla karşı karşıya kalan bir meselede, eğer siz, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanını bu katliamları gerçekleştiren kişiyle özdeşleştirirseniz, ondan sonra da partiniz buraya gidebilme konusunda grup toplantısı... Dilekçe pazartesi verildi, yanlış mı söylüyorum?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MUHTEREM İNCE – Doğru efendim.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Dilekçe -Salı günü veya pazartesi günü verildi- Valiliğe verildikten sonra çarşamba günü grup toplantısı yapıldı. Siz beni konuşmalarından sonra eleştiriyorsunuz ya, şöyle söylenmez mi: “Oraya gidilecekse en azından Sayın Cumhurbaşkanının memleketidir –eleştiri yapmak tabii hakkınız, eleştiri yaparsınız- bunu daha sonra söyleseydik veya hiç söylemeseydik -hiç böyle bir şey söylenmemesi doğru olandır- daha iyi olurdu.” demek hiç kimsenin aklından geçmiyor mu acaba? Bakın, toplum şöyle yapıyor...

Siz o gün kaç saat nöbeteydiniz bana söyler misiniz? Siz mi o gün nöbetçiydiniz?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MUHTEREM İNCE – Ben nöbetçiydim, evet.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Güvenlik acil durum merkezinde Muhterem Bey, Emniyet Genel Müdürümüz sabahtan akşama kadar yirmi dört saat canlı kameralarla nöbeteydiler. Öncesinden takviye ekipler gönderdik ki herhangi bir problem olmasın diye.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Rize için mi diyorsunuz?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Rize için tabii.

“Bir şey olacak mı?” diye ben o gün belki de Valiyle elli sefer görüştüm çünkü toplumsal bir olay. Allah korusun, yani Karadeniz insanının da her iki tarafın da kendine ait bir şeyi var, hassasiyetleri ve davranış anlayışı var. İnanın, hayatımdaki en zor günlerden bir tanesini yaşadım ya; acaba, bir şey olur mu olmaz mı diye. Peki, bakın, burası böyle olmamalıydı. Burada bir provokasyona açık adım atıldığı apaçık ortada.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Hiç öyle bir şey yok Sayın Bakan. Çok önce planlanmış bir program. Netanyahu benzetmesi de...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bakın, ya bu...

Ya tamam, çok önce planlanmış...

Hanımefendi, çok önce planladığımız birçok programı -siz de biz de siyasetçiyiz- olan birtakım meseleler yüzünden iptal de ediyoruz ya. Devam ediyorum...

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Biz o provokasyonu Çubuk'tan da biliyoruz Sayın Bakan. Çubuk'ta da biliyoruz.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Kıymetli Bakanım, bir şey söyleyeceğim.

Müsaadenizle arkadaşlar...

Bakın, bu konuyu dün konuştuk. Buna rağmen defaatle dile getirdiniz, dün söylediğim cümleyi bugün tekrar etmek istiyorum. Sayın Bakanım, sizin de duymanızı istiyorum.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – O provokasyon Meclise geldikten sonraki Cumhurbaşkanının konuşması...

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Şenol Hanım, Sayın Sunat, lütfen, müsaade eder misiniz, müsaade eder misiniz...

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Ama yani yarım kalmamalı.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Arkadaşlar, Rize programı yapılmış olsa bile Sayın Cumhurbaşkanımıza bebek, kadın ve çocuk katili Netanyahu'ya benzettikten sonra...

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Hayır, popülist liderlere örnekti.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Rize programı yapıldıktan sonra Isparta İYİ Parti İl Başkanı ayın 19'unda vefat ediyor...

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Öznur Hanım, ben size açıkladım, ertesi gün Isparta'ya gidildi.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – ...cenazesi ayın 20'sinde kaldırılıyor. Çok gerekli bir sebebiyle Rize'ye gitmeyebilirdi, bu provokasyonla da karşı karşıya kalmayabilirdi.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Sayın Başkan, Çubuk'ta da aynı provokasyon yapıldı. Böyle bir şey yok.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Dolayısıyla, bunu tekrar konuşmaya gerek yok. Yeniden konuşmamak üzere, sözü Sayın Bakana bırakıyorum.

Buyurun Sayın Bakanım.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Aynı provokasyon Çubuk'ta da yapıldı yani bunu kimin yaptığı belli.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Evet, yine, ben bir...

NESLİHAN HANCIOĞLU (Samsun) – Çubuk'ta da oldu, cenazeydi katıldığı Genel Başkanın.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Buyurun Sayın Bakanım.

Evet, Sayın Bakanım, kadınlarımızla ilgili cevaplarınızı alabilir miyiz lütfen.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Tabii, efendim.

Sayın Ahmet Özdemir, Millî Eğitim Bakanlığındaki meseleyi sordu, haklısınız. Millî Eğitim Bakanlığımız da bu konuda bizim paydaşlarımızdan ve kendi politikalarını yürütüyor. Bu seneki eksikliğimiz yani Sayın Bakanlıkla ilgili değil, kendi eksikliğimiz bizim pandemiden kaynaklandı yani oradaki rehber öğretmenlerle birlikte bu konuda ailelerin durumunu takip edebilme konusunda bir avantajımız olabilirdi ama okullar açılıp kapandığı için bu konuda sürekli bir takip ve bu konudaki bir iş birliğini ortaya koyamadık ama bu Millî Eğitim Bakanlığının sorunu değil. Bunu salgının ortaya getirdiği ve oluşturduğu bir sonuç olarak değerlendirmek gerekir düşüncesi içerisindeyim.

Aysu Hanım, şeyi sordular, hevesli istismar tipleri, şöyle: Aysu Hanım, biz mümkün olduğunca yani pandemi döneminde de gücümüz yettiğince yaptırıyoruz ama diğer dönemlerde şeye izin veriliyor; kanuni hak zaten Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu çerçevesinde ama şöyle bir problem var, mesela, CHP’li milletvekilleri arıyorlar, diyor ki: “Biz -ben isim de verebilirim, şahit de verebilirim, sonra “Haklısınız.” diye telefon açtıklarını da söyleyebilirim- tünele girelim, tünelde açıklama yapalım, açıklama yaptıktan sonra dağılalım.” Eğer böyleyse “Tamam.” diyorum. Bakın, İstiklal Caddesi’nde kimseye izin vermeyeceğiz, geçen gün de Kudüs’le ilgili yapmak istediler, vermedim izin, vermedim yani. Sayın Genel Müdürümüz burada “Böyle bir şey olamaz.” dedim. Yani başka alanlar var, başka alanlarda yapabilirler, memnuniyetle yapabilirler ama burada veremeyiz. Dediler ki: “Ya, burada yapalım.” Yani sizin o eleştirdiğiniz. “Buyurun.” dedim ama bana şu sözü verin: “Açıklamanızı yapacaksınız, ufak tefek de birtakım şeyler de yaparsınız, ne yapacaksınız yapın ama yürüyüş yok ve polisle karşılıklı çatışma yok.” “Söz veriyoruz.” dediler. Peki, tünele geldiler, onlar eylemlerini yaptılar, onlar ayrıldılar; onlar içerisinde kalan bir grup yukarı doğru polisi zorlamaya başladılar. Ben dedim ki: “İşte, bak, hevesli istismarcı tipler.” Şimdi, bu sözümün bir anlamı var ve bir nedeni de var yani. Olay olmuş bitmiş, gidip başka yerde istediğinizi yapabilirsiniz ama burada, karşılıklı bir mutabakatla oluşmuş -ki bazen bu mutabakatlarla da bu işler oluşur, müzakerecilerimiz vardır bizim yani bizim polisimizin de müzakerecileri vardır- ondan sonra atılacak adım başka bir şeydir ve ona müdahale de onun gerektirdiği ölçülerde, kanunun verdiği, belirlediği ölçülerde gerçekleştirilir.

Başka bir şey daha var...

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Sayın Bakan, tam bu konuda, burada bir desteğinizi isteyeceğim.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Gamze Hanım, Komisyonun bir usulü var, adabı var, Komisyon Başkanından müsaade ister misiniz lütfen.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Ama yaşadığım bir olayı anlatmam lazım.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Buyurun Sayın Bakanım.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – STK’lerle ilgili veri tabanı...

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Çünkü çözüm mercisi kendisi.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Gamze Hanımcığım, lütfen...

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Ama anlatmam lazım, çözüm mercisi kendisi.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Tamam, siz müsaade isteyin o zaman. Burada Komisyonun adabını bozmayın lütfen.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Çözüm mercisi kendisi, karşılıklı konuşmamız lazım.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Buyurun Sayın Bakanım.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Tamam, söz hakkı istiyorum.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Sayın Bakanımız sunumunu bitiriyor.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – STK’lerle ilgili veri tabanı konusunda sorduğunuz soruda da şunu söyleyeyim.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Hiç soru sormayalım o zaman.

PAKİZE MUTLU AYDEMİR (Balıkesir) – Sordunuz ya sorularınızı.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Ama bu konuyla ilgili değildi.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – STK’lerle ilgili veri tabanı konusunda da şunu ifade etmek istiyorum: Yani burada biz neye göre belirliyoruz? “Hangi cinayet hangi nedenlerle ortaya konuluyor?” diye soruldu. 6284 sayılı Kanun kapsamına giren, aile içinde, birlikte yaşayan çiftler arasında, duygusal bağı olan kişiler arasında, maktulün cinayet cinsiyeti sebebiyle -yani sadece cinsiyeti sebebiyle- ısrarlı takip sonucu öldürülen kadınları kapsamaktadır. Şimdi, böyle olduğu zaman bu, kadın cinayeti kapsamına giriyor ve bu, kadın cinayeti kapsamına girdiği andan itibaren de... Yani biz bunu sokaktan duymuyoruz, bir gazetecinin veya bir muhabirin kendi yaptığı değerlendirmeden üzere gazeteden yansıttığı haberle almıyoruz, bunların hepsi devletin kayıtlarıyla tespit edilen adımlar. Arkadaşlarımız bunun üzerinden bu süreçleri işletiyorlar. Ayrıca “UYAP” denilen bir kavram da var yani tek başımızı da değiliz biz. Biz sadece bunu tanımlayan bir yapıdayız. Tanımladıktan sonra bizim tanımlamamızda bir sıkıntı varsa kanuni süreci içerisinde zaten bu tanımlanıyor ve burada, bizim belirlememiz bu. Ancak bunları -ben başta bu rakamları da söyledim- tüm kadın cinayetlerini de yukarıdan aşağı bunun içerisine alsak bu 2 kat, 3 kat diye bir şey olmuyor zaten. Burada var, söylüyorum: Tüm kadın cinayetleri yani kadın cinsinin cinayetleri 2020’de 385, tüm kadın cinsinin cinayetleri; oysa, 2020’de 6284 sayılı Kanun kapsamında olan 267.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Şüpheli kadın cinayetleri yok herhâlde.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Şimdi, burada bir 2 katlık da söz konusu değil veya başka bir şey de söz konusu değil.

Bakın, Aysu Hanım, bizim hakikaten Türkiye’de bu meseleleri iyi yapan ve gelecekte de Türkiye’de bu meseleleri iyi takip edecek siyasetçilere de ihtiyacımız var -biraz önce söylediğim gibi- devletteki bürokrasi gibi. Yani burada bunu ortaya koyarken, bu değerlendirmeleri yaparken bence bizi açıcı şeyler söyleyin.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – STK’lerle görüşün.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bir saniye...

Yani bizi suçlayıcı, bizi tahrik edici veya bizi töhmet altında bırakan sözler söylerseniz bizim bu Komisyona bir faydamız olmaz.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Öyle bir şey söylemedim, soru sordum.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Ya, ben de cevabını veririm yani cevap konusunda da yetenekli bir adamım ama şunu...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Ama ikiniz çok farklı, o zaman onlarda bir yanlış mı var? Yani bir araya gelseniz o zaman Sayın Bakan.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Ben bir şey söyleyeyim: STK’lerle ilgili bu değerlendirmelerin önemli bir bölümü... Bakın, birtakım STK’ler var, bunların siyasi hedefleri var. Ben bunu da yanlış görüyör değilim, Avrupa’da da var siyasi hedefleri olan STK’ler. Ben şimdi onu kendi siyasi çizgime çekmek için niye çaba harcayayım? O bir araştırma yapıyor, varsa bana eksikliğini çıkaracak, diyecek ki: “Senin eksikğin budur.”

Yine, iniş-çıkış trendini de anlatayım, orada da bir haksızlık yapıyorsunuz Aysu Hanım. Şimdi, ben bir kanalı söyledim, bu kanal da yukarıdan aşağıya iniyor. Arkadaşlarım size Fransa’yı gönderecekler, Avrupa’yı gönderecekler. Bütün ülkelerde -bizim gibi de değil- yükselen bir trend söz konusu ama yine iniş-çıkışlar var, bunu da anlamlandıramıyorlar zaten. Ben bunun üzerine de çalıştım. “Neye göre iniş-çıkış yapıyor bunlar, kadın cinayetleri neye göre artıyor veya neye göre azalıyor?” bunu anlamlandıramıyorlar ama geçen sene Fransa’nın cinayetlerine, ondan önceki ve önceki senelere bakarsanız ve nasıl yükselmeler olduğunu çok net bir şekilde görebilirsiniz. Ama biz de şu eğriyi

görüyor musunuz? Bu eğri yukarıdan aşağıya inen bir eğri ama şurada inip gidiyor. Evet, bazı yıllar azalıyor, bazı yıllar yükseliyor. Benim sadece azalan bir kanalda olmasına rağmen bakın, bunun milyonda ölçeğini yapsam, milyonda oranını versem milyonda oranına göre bu yukarıdan aşağıya direkt inmiş olacak yani. Bakın, tekrar söyleyeceğim, yukarıdan aşağıya direkt inmiş olacak yani nüfus oranına göre bunu yapmış olsam.

Ateşli silahlar konusunda bilginiz doğru değil. Onu da yazılı göndereceğim. Ateşli silahlar konusunda ruhsat konusunda ve diğer tüm konularda...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – O bilgi doğru değil mi, yüzde 56 doğru değil o zaman? STK’lerin...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Hayır o değil, o değil. Onu söylemiyorum.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Ben onu STK’dan aldım.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Yok, onu söylemiyorum. “Ateşli silahlı konusunda neler düşünüyorsunuz, ateşli silahların bu kadar yükselmesi...”

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Hayır, hayır onu sormadım. Ateşli silahların...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Türkiye bu konuyu en iyi kontrol eden ülkelerden bir tanesidir. Dünyayla ilgili bu konuda kıyaslamalarımız söz konusu. Ya, keşke kimse taşımasa yani ben ne yapayım?

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – “Ekstra bir önlem var mı?” diye sordum. Onu sormadım.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Keşke kimse taşımasa ama birtakımlarının söylediği gibi “Türkiye yüzde 100 silahlandı” tam tersi burada da rakamlarımız yukarıdan aşağıya düşmektedir. Bu da kötü bir şey değil, iyi bir şey zaten.

Akıllı telefonu olmayanlar ne yapacaklar? Bakın, herkesin akıllı telefonu olmayabilir, herkes akıllı telefon da kullanamayabilir zaten. Bu da doğru. Ha, bizim 112, 155, 156 var, anında müdahale. Biz, seçenekleri çoğaltıyoruz.

Ve yine, Pakize Hanım, “Göç ve AFAD birimleri ile ilgili...” Evet, Göç ve AFAD birimlerimizde de aynı şekilde bu Göç’te bir kere kendisi bu konuda yetkinlik ortaya koyar. AFAD birimlerimizle ilgili bakanlıklarımız da bunu yönetir. Özellikle afet olan yerlerde bu bizim temel meselelerimizden bir tanesidir, en temel başlıklarımızdan bir tanesidir.

Yine, Yelda Erol Hanım, elektronik kelepçe konusunda “Caydırıcı mı?” diye sormuştu. Doğru, elektronik kelepçe konusunda. Ben elektronik kelepçenin caydırıcı olduğunu düşünüyorum. Caydırıcılık rakamları var mıdır? Şimdi, ben düşünüyorum ama bununla ilgili de elektronik kelepçe uyguladıklarımızın sonuçlarını görmemiz lazım. Sonuçlarını gördükten sonra biz bu rakamları sizlerle paylaşabiliriz.

Yine, Tuba Vural Hanım, “Riskle en çok hangi kategoride...?” Biraz önce onun cevabını söylemiş oldum.

“Elektronik kelepçeliye müdahale ne zamanda oluyor?” Bilmiyorum arkadaşlarımızın böyle var mı? Yani şöyle: Elektronik kelepçe olup da mağdurun evine gidenlerde ne kadar bir müdahale var? Bu önemli bir...

EMNİYET GENEL MÜDÜRÜ MEHMET AKTAŞ – Üç buçuk, dört dakika içerisinde normal şartlarda ekiplerimiz intikal ediyor.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Şöyle: Bizim bu doğru hem KADES’le dört, beş dakikada ulaşabiliyoruz hem de elektronik kelepçede de üç buçuk, dört dakikada gitmemiz gerekir. Şimdi, bir avantajımız daha var -sayın milletvekillerimiz de bilsin- biz çok motosiklet aldık hem

Jandarmamızda çok motosiklet var ki çok az motosiklet vardı Jandarmada. Bakın, 170 motosiklet vardı Jandarmada 900 motosikletimiz var şu anda. Bizim için çok önemli bir şey. Poliste hem motosiklet çoğalttık hem de modellerini de yani yeni olmalarını da sağladık. Burada çabuk gidiyoruz yani müdahalemiz bence çabuk ama bu elektronik kelepçede müdahalenin ne kadarda olduğunu biz yazılı olarak versek herhâlde bir şeyi olmaz.

“KADES kaç dakika?” demişsiniz. Beş dakika, altı dakika yerine göre.

“Karakollarda geri çevrilen var mı?” sorusunun cevabını verdim. Zinhar böyle bir şey yok. Böyle bir şey olursa da hesabını sorarız. Tekraren söyledim. Ben tarif ederek karakolların önünde şu tip bekçi bekleyen, nöbet tutan eğer polisimiz bile bu işle ilgilenmiyor “Ya, gidin içeri sorun.” diyorsa bu bizim problemimizdir. Biz bunu kabul etmeyiz.

Yine, Nilgün Hanım “Cinayet rakamları nasıl veriliyor?” dedi. Biraz önce anlattım cinayet rakamlarının nasıl verildiğini ve bunlar üzerinden tanzim ediliyor böyle bir şeyde.

Esin Hanım, Milliyetçi Hareket Partisinden, terör örgütünde öldürülen kadın sayısını verdim. “Terör örgütünde tecavüze uğrayan kadın sayısı...” Bunu şöyle söyleyeyim: Biliyorsunuz bizim bu konuda çok ifademiz var. İnanın, şimdi biz bilmiyoruz mesela; terör örgütünün iç infazları da fazladır yani tecavüz ve bu meselelerden dolayı iç infazlar fazladır. En önemli meselelerden birisi budur. Tabii, orası çok...

Burada size şunu söyleyeyim: Birleşmiş Milletler tarihi bir hata yaptı Esin Hanım. Şu anda coğrafyamızdaki en tehlikeli adamlardan birisi Ferhat Abdi Şahin'dir. Yani Apo'nun manevi oğlu diye nitelendirilen Ferhat Abdi Şahin'dir. Amerika'nın Suriye'nin kuzeyinde sözde bir devlet oluşturmak için biçimlendirdiği kişidir. Bunu Birleşmiş Milletler aldı, Birleşmiş Milletler getirdi ve orada ona bir sözleşme imzalatırdı, dedi ki: “Bugüne kadar çocuk savaşçıları savaştırdınız, bugünden sonra çocuk savaşçıları savaştırmayacaksınız.” Sözleşmenin metni budur ve bunu bütün dünyaya gösterdi. Bir katili, bir terör örgütü mensubunu Birleşmiş Milletler meşru çizgiye taşıdı. Ben bütün Türkiye'yi ayağa kalkmaya davet ettim ama derdimi anlatamadım, ne olduğunu anlatamadım. O kadar tehlikeli bir iş yaptılar ki, dediler ki: “Bugüne kadar siz çocuk teröristleri aldınız, eğittiniz, ondan sonra da orada savaştırdınız, biz bundan sonra vazgeçeceğiz.” Sonra ne oldu biliyor musunuz? Çocuk teröristleri eğittikleri kamplara çocuk eğitim birimleri koydular başka alanlarda yani başka eğitim modülleri koydular göstermelik olarak. İşte internetti, bilmem neydi, falandı filandı gibi şeyler koydular.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Başka bir eğitimmiş gibi.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Başka bir eğitimmiş gibi “mış gibi” yaptılar ama aynı şekilde terör eğitime devam ediyorlar hâlâ. Burada hakikaten ülkemiz hem Avrupa tarafından hem dünya tarafından hem Birleşmiş Milletler tarafından yalnız bırakılmaktadır. Benim size... Burada milletvekili olarak bugün varız yarın yokuz, hangi birimizin yarım saat sonra yaşamayacağı yaşayacağı belli değil. Bakın, ben elbise giymekten utaniyorum İdlib'e gittiğim zaman, buradaki yediğim yemeklerden utaniyorum, inanın, Türkiye'nin gücünü orada çok daha güçlü, büyük anlıyoruz. Ya, hangi partiye mensup olduğunuz önemli değil. Oraya bir gideceksiniz, diyeceksiniz ki: “Ben Türk'üm.” Bakalım, o insanların size bakışı nasıl olacak? Oraya çünkü bu milletin eli uzanıyor, bu ülkenin eli uzanıyor. Çocukları, kadınları perişan etmişler, yok etmişler. Yetim evleri, yetim mahalleleri... Bu bizim hemen yanı başımızda oluyor ve yine bir şey söyleyeyim: Bu bizim Misakımillî sınırimız. Hani diyorlar ya: “Sizin burada ne işiniz var?” diye. Bu bizim sınırimız, Misakımillî sınırimız ve biz onun sahibiyiz. O insanların manevi dostlarıyız, komşularıyız, biz aynı milletin evlatlarıyız. Beraber yüz yıl önce aynı insanlar olarak yaşadık ya. Onun için, şunu ifade etmek istiyorum: Burada terör örgütü acımasızlığını devam ettiriyor ama hareket kabiliyeti gittikçe daraldı. Buradan geçiyorum.

KADES asılsız ihbar... Biz aynı zamanda 112'nin de koordinasyon takibindeyiz, 112 bizim Bakanlığımıza bağlı. Allah nasip ederse haziran sonunda bütün Türkiye'yi 112'ye geçireceğiz, o da bizim ayrıca bir heyecanımız. İstanbul da geçti.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Kıymetli Bakanım, tek düğmeyle 112...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Tabii, 155, 156, 177; hiçbir şey kalmayacak artık. Çok uzun zamandan beri hevesimizdi, Allah nasip etti. Arkadaşlarımıza da çok teşekkür ediyorum. İnanın iyi bir çalışma oldu. Orada da çok asılsız çağrı var, ortalama yüzde 60 civarındadır asılsız ve gereksiz çağrı. Normaldir yani yüzde 40'lık, yüzde 45'lik asılsız çağrı.

Hikâye şu: Sayın milletvekilim diyor ya: “Gece yarısı üçte aradılar beni.” Bir gece saat iki buçuk üç, telefon çalıyor, ondan sonra “Bakanım kurtar beni.” dedi “Ne oldu? dedim “Yahu yanlışlıkla şeye bastım, ha bu KADES'in şeyine. Bu polis yakamı bırakmıyor, yarım saatte bir arıyorlar. Ya, kocam yanımda, ben denemek için yaptım. Bir şey söyle de kurtulayım.” dedi. Şimdi, ben de dedim ki hemen “Nerede oturuyorsun?” “Şu mahalle.” Dedi. Dedim “Ya aramayın bir daha, beni de aradı.” Yani bizimkiler bu konuda ısrarcılar ama biz ondan da endişe etmeyiz bu konuda ama burada da asılsız çağrılarının olmasını veya gereksiz çağrılarının olmasını biz, ortalamaya göre... Hiç olmasa daha iyi çünkü bu, başka bir durumu engelleyebilir.

Elektronik kelepçe kararını verdim. Suzan Hanım “Veri koordinasyonu.” dedi. Ya, şöyle: Bizim veri koordinasyonunda bir problemimiz yok, kaçırmamak gerekir, ben burada da söyleyeyim veri karşılaştırmasında bir problemimiz var. Bakın, veri koordinasyonunda bir problemimiz yok çünkü ne kadar insanın şiddete uğradığı belli, ne kadar insanın mahkeme kararı aldığı belli, ne kadar insanın önleyici koruma kararı aldığı belli, ne kadar insanın hayatını kaybettiği de belli. Uluslararası kıstaslarda problem var. Bizden de kaynaklanmıyor, uluslararası veriler açısından kaynaklanıyor. Onun için bence burada haklı olabilirsiniz. Bizim uluslararası kıstaslar açısından diğer kurumlarla bir araya gelmemiz lazım karşılaştırmalar açısından ama verilerimizde herhangi bir problem söz konusu değil çünkü hangi cinsiyetten ne kadar insanın hayatını kaybettiği belli.

“Başvuruların nitelikte ayrımı var mı?” dedi Suzan Hanım. Var, o da şu, yeni ortaya koyduğumuz değerlendirme formuyla artık nitelikli olarak başvuruları ayıracığız.

Yine, Esin Hanım bir soru daha sormuş “Ne kadar akıllı telefon...” ona da cevap verdim.

ESİN KARA (Konya) – Evet, verdiniz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – 6'ncı sayfa, son sayfa bu.

Ravza Hanım “Polis akademisi...” Evet, eğitimler başladı, bu doğru.

Arife Hoca, aile içi şiddet, sağlık şiddeti... Yani, ben, tabii... Arife Hoca şunu söylüyor: “Bununla bunu bir araya getirelim” İki şey söyledi, bir tanesi doğru. Psikologlara bu işin ne kadarı açılabilir, bunun değerlendirilmesi lazım yani onlar açısından ama ben kamuda özgün hizmetlerin birbirleriyle karıştırılmaması lazım geldiğini düşünenlerdenim çünkü sorunlu arttığı zaman odaklanma dağılıyor. Yani konuyu dağıtmamak lazım. Yani KADES'i “KADES” diye devam ettirmek gerekebilir. Belki, bizim, 112'ye ait acil çağrı merkezi oluşturmamız gerekebilir akıllı telefonla. O oraya şey yapabilir, basabilir. Ona bir sağlık butonu yapabiliriz, bu basabilir, böyle bir şey olabilir, o bizim çok rahat bir şekilde yapabileceğimiz bir iş zaten.

Kelepçelerin caydırıcılığı var. Elde saat gibi kelepçeler nasıl olabilir? Ya, ben tabii bazen “Böyle şeyler iyi olur.” diyorum hukukçular, özellikle Adalet Bakanlığı bana çok kızıyor “Bilmediğin işlere karışma.” diye çünkü orada birtakım kişilik hakları var, özel haklar var, o özel haklarda tanımlamalar var, o tanımlamalardan çıkmamak gerekir.

Aile eğitimi verilebilir mi? Kesinlikle verilebilir, bence en önemli meselelerden bir tanesi budur. Zaten Diyanet İşleri, Millî Eğitim Bakanlığı bunun fonksiyonunu icra ederler.

Evlilik öncesi eğitim daha önce vardı niye hâlâ yaygınlaşmaz? En azından bunun için sivil toplum örgütleri de var, diğer şeyler de var bu eğitimleri veren, bunları yapmazlar, onu bilmiyorum.

Ama benim son söyleyeceğim şudur: Bir kere bu Komisyonun kurulması fikri çok kutlu bir fikir, çok doğru bir fikir. İki: Geçmişte de yapıldı bu Komisyon, onun da kendine ait çok faydaları oldu, onu da söyleyeyim. Bir kere iyi tanımlamalar ortaya koydu. Bu Komisyon da bir başka gözle, bu konuya çok chemmiyet veren arkadaşların da gözüyle nerede olduğumuzun bir fotoğrafını çekecek, eksiklikleri ortaya koyacak yapılara “Evet, bunlar tamamdır.” Diyecek, yapılacakları da alt alta değerlendirecek.

Ben, bu konunun özellikle 3’üncü gözlerle sürekli takip edilmesi lazım gelen bir konu olduğunu tekrar ifade ediyorum. Biz, 3’üncü göz eksiği bir yapıdayız. Bize 3’üncü göz çok lazım. Onun için, 3’üncü gözlerle sürekli takip edilmesi gerekir. Ha, siyasal olarak değerlendirme ortaya koyabilirsiniz, bir taraftan kanırtırsınız, biz üzülrüz ama neticede hepsi aynı amaca matuftur. Burada, bir tek kadın cinayetinin, bir tek kadın şiddetinin olmaması doğru olandır. Bunun için de her birimiz ayrı bir şekilde mücadele etmeliyiz.

Suzan Hanım, sizin sorularınıza da siz burada değilken tek tek cevap vermiş oldum.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Kusura bakmayınız, mazeretimi söyledim.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Yok, estağfurullah.

Gıyabınızda cevap vermiş oldum.

Kusura bakmayın uzatmış olduk.

Herkese çok teşekkür ediyorum.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Arkadaşlar, saat altı buçuk ve Sayın Bakanım bugün...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Bir cümle...

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Açıklamalara istinaden.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Arkadaşlar, isterseniz sabaha kadar toplantıya devam edelim.

Bakın, bugün Sayın Bakana özel bir teşekkürümüz var arkadaşlar. Bugün Sayın Cumhurbaşkanımızla birlikte Yassıada’da olacaktı ama...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Bazı sorulara cevap alamadık da yazılı olarak verir.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Arkadaşlar, bakın...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bir kısmına yazılı cevap vereceğimi söyledim.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Yeldana Kaharman’ı merak ediyorum, şüpheli bir cinayet. Sayın Vekilimizin...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Ama beni üzme ya.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Üzmüyorum. Yazılı cevap...

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Aysu Hanım...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Kadın cinayetleriyle ilgili ve kadına şiddetle ilgili benim bilgim dâhilinde olan sorularınızın yüzde 90’ını cevapladım, doğru mu?

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Tamam. Bu konuyla ilgili dilekçe verdim zaten.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Size sunmak için birkaç tane rakam özümsemesi yapmak lazım. Onun dışındaki bütün sorularınızın her birini açık yüreklilikle cevapladım ama hukukun konusu olan, savcılığın konusu olan, yargının konusu olan bir meseleyi bana sorarsanız, bu konuda arkadaşlarımız da Jandarma Genel Komutanlığımız da cevap verdi, her birimiz cevabımızı ortaya koyduk. Yargının ortaya koyacağı şeyi benim şekillendirmemi beklerseniz, bunda da yargıya haksızlık yapmış oluruz.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Onu sormuyorum, bir şey yaptınız mı diye merak ettim.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Kıymetli Bakanım, dilekçeyi veren arkadaşlarımıza, Komisyon üyesi arkadaşlarımıza daha önce de söyledim. Komisyon olarak dilekçeleri alıyoruz; sayı, tarih veriyoruz ve kayıtlarımız altına dilekçelerimizi alıyoruz. Bu da Komisyon üyesi arkadaşlarımızın bilgisi dâhilinde.

Ben, bugün, İçişleri Bakanımız ve kıymetli bürokratlarına canıgönülden teşekkür ediyorum. Bugün Yassıada’da Sayın Cumhurbaşkanımızla birlikte programına rağmen...

Arkadaşlar, ayakta olan arkadaşlar; Komisyon toplantısı hâlâ bitmedi, devam ediyor. Danışman beyler...

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Başkanım çok sert ya.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Biz Erzurum’da bir kongreye gittik, kıyamet kopuyordu; kıyameti kopardı yani.

BAŞKAN ÖZNUR ÇALIK – Şimdi, bugün Sayın Cumhurbaşkanımızla toplantısına rağmen kadına yönelik şiddetin önlenmesi için kurulan Araştırma Komisyonomuza bizlere bilgi vermek üzere gelmesinden dolayı İçişleri Bakanımıza ve bürokratlarına çok teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanımıza özel bir teşekkürüm var; Türkiyem adına, milletim adına, analar adına, kadınlar adına: Terörle mücadelede göstermiş olduğunuz üstün başarı için, Cumhurbaşkanımızın liderliğinde gösterdiğiniz bütün başarılar için polisimize, jandarmamıza, askerimize canıgönülden teşekkür ediyoruz. Biz biliyoruz ki bayram sabahlarında biz evimizde çocuklarımızla beraberken siz, dağların başında, dağların eteklerinde kahramanlarımızla birlikte bayram yapıyorsunuz ve bu terörle vermiş olduğunuz mücadelenin sonuçlarını birlikte görüyoruz. Terörle mücadelede verdiğiniz gibi kadına yönelik şiddetle mücadelede de çok ciddi bir performans sergiliyorsunuz ve bugün de o performansın neticelerini gördük. Sunumlarınızı yaptınız, kalbî teşekkürlerimizi iletiyorum.

Sadece kayıtlarımızda olması adına bir düzeltmeyi yapmak istiyorum. Aile Bakanlığımızın Türkiye’de kadın cinayetleri verileri, İçişleri Bakanlığımızdan alınan kaynaklar ve dün yapılan veriler İçişleri Bakanlığımızın verileriyle örtüşen verilerdir. Herhangi bir tenakuz söz konusu değildir. Veriler elimde, ilgili milletvekili arkadaşımıza da gösterdim.

Ben, Kıymetli Bakanıma ve tüm Komisyon üyesi arkadaşlarıma, basın mensubu arkadaşlarımıza canıgönülden teşekkür ediyorum.

Şiddete sıfır tolerans diyerek sözümü kapatıyorum.

Sağ olasınız.

Kapanma Saati: 18.29